

Mešní
a
obřadní knížka
pro lid.

Vydal

ĚDUARD BRYNYGH,
professor bohosloví.

~~~~~  
Schválená nejd. bisk. ordinariátem v Hradci Králové  
dne 23. ledna 1879. Čís. 196.  
~~~~~


V PRAZE.

Tiskem a nákladem Cyrillo-Methodějské kněhtiskárny (J. Zeman a spol.)

1880.

Předmluva.

Za našich dob ozývá se často nářek na latinu při službách Božích katolických.

Církev bude užívati latiny i dále, a to z důvodů vážných; anať jest 1. *jedna* — naznačuje tuto svou jednotu jednotným jazykem při službách Božích; 2. *svatá* — zahaluje posvátnou rouškou jazyka v obecném životě neužívaného svatá tajemství; 3. *katolická* či *všeobecná* — nejsouc církví národní, nýbrž světovou, chce, aby katolík i v daleké cizině při službách Božích doma byl, slyše a vidě totéž co doma; 4. *apostolská* — užívá tudíž vhodně jazyka, jímž jak pravdě podobno, sv. Petr a to zvláště v Římě obřadoval.

Knížkou touto lze pak nářek na latinu přemoci úplně, jelikož dle ní, ovšem po předběžné přípravě, i laik latinsky zpívati a při tom slovům rozuměti může; podává

se tudíž dílo první tohoto druhu katolíkům českým.

Dále naříkává se, že lid náš při obřadech pouhým bezduchým divákem jest; touto knížkou na osadě zavedenou lze upoutati lid na obřady, jichž význam se tu vykládá, a lid ku zpěvu s kůrem se vábí. Na př. „Libera“ při pohřbu atd.

Žalostný jest pohled na muže mnohých farností, kteříž bez knížky k službám Božím se dostavují; zpěvník tento vydatněji může působiti proti zlořádu tomuto, než jakékoliv horlení jiné.

Knížkou touto lze zapuditi „nemešní“ zpěvy zapovězené při mši sv. úplně, jelikož písňe mešní zde obsažené velikou většinou nápěvy přesné, avšak lidu známé mají, na př. „Poslouchejte křesťané“ atd.; jsou pak nejen úkonům mešním, nýbrž i době církevní přiměřené.

K odpoledním službám Božím užito, krom nešpor, jen tří litanií approbovaných; ale i při nich pomocí žalmů, veršů a modliteb jest rozmanitost dostatečná, kterou lze zvýšiti tím, že se litanie někdy říkají,

jindy však zpívají. Nutná stručnost, pak zkušenost, že zvláště ve velkých chrámech, kde kněze není slyšeti, lid nemaje knížky, z níž kněz předříkává, v rukou, roztržit jest a že si sotva kdo koupí modlitební knížky dvě, dopolední a odpolední, pohnula spisovatele k tomu, zůstatí jen při litaniích zmíněných.

Knížka tato obsahujíc i modlitby, pak vše, co venkovský ředitel kůru a ministrant potřebuje, odporoučí se tím více. — Konečně sluší vyznati, že užito nápěvů a některých textů kancionálu svatojanského.

Kéžby i ten nářek, že chrámy se prázdní, potlačila; což by bylo odměnou nejvzácnější.

spisovateli.

V Hradci Králové, v oktávě po Zjevení Páně 1879.

Předběžné poučení.

Služby Boží jsou zevnější úkony a slova, jimiž se Bůh ctí a lidem milosti Boží dobývá.

Středem všech služeb Božích katolických jest oběť *Těla a Krve Páně* pod způsobami chleba a vína, památka oběti Těla a Krve Páně na kříži; této oběti pod způsobami chleba a vína říkáme *mše svatá*.

Ona jest obětí:

1. *chvály a pocty Boží*; vyznáváme jí, že Bůh jest svrchovaný Pán všeho tvorstva, tak jak to činívali zbožní lidé od počátku obětmi svými;

2. *díků*; děkujeme za obdržená dobrodiní;

3. *smírná*; pomáhá k smíru s Bohem, ne že by se jí odpouštěly těžké hříchy, ale že hříšník nabývá milosti Boží, která mu pomáhá k pravé lítosti a zpovědi.

4. *prosebná*; vyprošujeme si prostřednictvím Krista Pana se obětujícího dary potřebné pro tělo a pro duši.

Pro tyto veliké užitky mše svaté máme si jí nade všecko na světě vážiti; aspoň v neděli a ve svátek při ní nábožně, uctivě a pozorně od počátku až do konce přítomni býti.

Zbožní křesťané však i všedního dne jsou nábožně přítomni při mši svaté, vědouce, že tak sobě i jiným prospívají.

Nejdůležitější úkony při mši svaté jsou *obětování, přeměna* či *pozdvihování*, a *přijímání*. Na větší oslavu této oběti přidala pak Církev svatá mnohá nábožná modl ní a čtení jak před obětováním, tak po přijímání; z přidaných těchto čtení nejtihodnější jest *evangelium*. Kdo nebyl tedy přítomen aspoň od evangelia až za přijímání, nebyl při celé mši svaté.

Kdo chce nábožně přítomen býti při mši svaté, vezmi si do chrámu Páně *modlitební knížku* (neb *zpěvník*); bez ní budeš velmi roztržitým a nenábožným.

Kněz obléká se ke mši svaté následujícími rouchy: 1. *humerálem*, rouškou na zahalení krku, což značí roucho, kterým zakryli hlavu Páně vojáci bijíce Ho; 2. *albou*, bílým rouchem lněným, na památku toho, že Herodes oděl Pána na posměch v roucho bílé; 3. *cingulem*, pásem, provazy, jimiž spoután byl Pán; 4. *manipulem* na levé ruce, bičíky, jimiž Pána bičovali; 5. *štolou* přes prsa křížem položenou, na památku, že Pán nesl kříž; 6. *ornátem* — roucho Páně šarlatové.

Ornát, manipul a štóla jsou *barvy*

1. *bílé* — v radostné dny Páně. Mariánské, pak v dny nevinných vyznavačů Kristových;

2. *červené* — v dny mučeníků, jenž *krev* prolili pro Pána, pak o svátcích svatodušních, anť se Duch svatý ve způsobu *ohnivých* jazyků objevil;

3. *zelené* — v některé dny nedělní, na znamení *naděje*, že skrze Krista Pána z mrtvých vstání dojdeme života věčného;

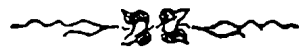
4. *fialové* — v kajicí dny, jako v postě, adventě atd.;

5. *černé* — při mši svaté za zemřelé a na Veliký pátek.

P o z m. K některým úkonům odívá se kněz rochettou — zkrácenou albou, štólou a pluviálem, pláštěm totiž barvy příslušné.

I.

MODLITBY.

Mše svatá.

K. In nomine Patris
et Filii et spiritus sancti.
Amen.

Ant. Introibo ad altáre Dei.

M. Ad Deum, kviletýfikát juventútem meam.

K. (Žalm 42 vynechává se ve mších svatých, oděnlí kněz rouchem černým, a od smrtelné neděle až do zeleného čtvrtku, oděnlí rouchem fialovým, jakož i v zelený čtvrtek.

Judyka me, Deus, et dyscerne causas meas de gente non sancta ab homine iniquo et doloso erue me.

M. Quia tu es, Deus, fortitudo mea: quare me repulistis et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus.

K. Emitte lucem tuam et veritatem tuam;

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Ant. Vejdu k oltáři Božímu; k Bohu, jenž obveseluje mne od mladosti mé.

Dle žalmu 42.

Ujmi se mne, ó Bože, a od lstivých a klamných nepřátel duše mé vysvobď mne.

Nebo Ty's, Bože, síla má: proč jsi mne zapudil a proč jsem smuten, když sužují mne hříchy?

Sešli tedy světlo milosti své, ať mne do-

ipsa me deduksérunt
et aduksérunt in mon-
tem sanktum tuum et
in tabernákula tua.

M. Et introíbo ad
altáre Dei; ad Deum
kvi letýfikat juventútem
meam.

K. Konfitébor tibi
in cithara Deus, Deus
meus: kvare tristys es
ánima mea, et kvare
konturbas me.

M. Spera in Deo,
kvónyam adhuk konfi-
tébor illi; salutáre vul-
tus mei et Deus meus.

K. Glória Patri et
Filio et Spiritui sankto.

M. Sicut erat in
principio et nunk et
semper et in sékula
sekulorum. Amen.

K. Introibo ad altáre
Dei.

M. Ad Deum, kvi
letýfikat juventútem
meam.

provodí očistěného až
před svatostánek Tvůj.

A vejdu k oltáři
Tvému, k Bohu, jenž
obveseluje mne od mla-
dosti mé.

Oslavovati budu Tebe
jako na citěře. Bože,
Bože můj! Proč bys
déle chtěla býti smutna
duše má a se rmou-
titi?

Doufej v Boha, ne-
boť hle oslavovati budu
Ho obětí svatou; on
jest spasení mé a Bůh
můj!

Sláva Otci i Synu i
Duchu svatému, jakož
byla na počátku i nyní
i vždycky i na věky
věkův. Amen.

Vejdu k oltáři Bo-
žímu, k Bohu, jenž ob-
veseluje mne od mla-
dosti mé.

K. Adjutórium nostrum in nomine Domini.

M. Qui fecit celum et terram.

K. říká konfiteór; načez

M. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perdúkat te ad vitam eternam.

K. Amen.

M. Konfíteor Deo omnipotenty, beate Marie semper Virginis, beáto Michaeli Archangelo, beáto Joanni Baptisté, sanktys apostolis Petro et Paulo, omnybus sanktys et tybi páter, kvia pekávímis kogitacíone verbo et opere; mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo prékor beátam Mariam semper Virginem, beátum Michaellem Archangelum, beátum Joannem Baptistam, sanktos apo-

Pomoc naše ve jménu Páně, který stvořil nebe i zemi.

Veřejné vyznání.

(řiká se též před sv. přijímáním; říká-li je všecken lid, nebo dítky hlasitě, přestává se něco málo, jak níže naznačeno.)

Vyznávám Bohu všemohoucímu, - blahoslavené Marii povždy Panně, - svatému Michaelu archandělu, - svatému Janu Křtiteli, - svatým apoštolům Petru a Pavlu, - všem svatým - a vám otče, - že jsem hřešil mnoho - myšlením, - řečí a skutky; - má vina, - má vina, - má největší vina! - I protož vzývám - blahoslavenou Marii povždy Pannu, - svatého Michaela archanděla, - svatého Jana Křtitele,

stolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos et te pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

K. Mizereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam eternam.

M. Amen.

K. Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

M. Amen.

K. Deus tu converteris vivificabis nos

M. Et plebs tua letabitur in te.

K. Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

M. Et salutare tuum da nobis.

K. Domine exaudi orationem meam.

M. Et clamor meus ad te veniat.

svaté apoštoly Petra a Pavla, - všechny svaté - a Vás otče, - orodujte za mne - u Pána Boha našeho.

K. Smiluj se nad námi všemohoucí Bůh, a odpustiv hříchy naše, přiveď nás k životu věčnému.

M. Amen.

K. Odpuštění, rozhrěšení a prominutí hříchův našich uděliž nám všemohoucí a milosrdný Hospodin.

M. Amen.

K. Bože, obrať se k nám a obživiž nás.

M. A lid Tvůj veseliti se bude v Tobě.

K. Ukaž nám, Pane, milosrdenství své.

M. A spasení své dej nám.

K. Pane, vyslyš modlitbu mou.

M. A volání mé k Tobě přijď.

<i>K.</i> Dominus vobis-		<i>K.</i> Pán s vámi (s
skum.		námi).
<i>M.</i> Et cum spiritu		<i>M.</i> I s duchem tvým.
tuó.		

Když kněz jde na horu :

Odejmi od nás, prosíme, Hospodine, nepravosti naše, abychom s čistým srdcem při této mši svaté Tebe velebiti mohli; ó odpusť nám pro zásluhy těch Svatých, jichžto ostatky kněz nyní líbaje ctí, hříchy naše.

Introit tolik co vstup či začátek.

Velebme Otce, Syna i Ducha svatého se všemi svatými jeho.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jakož byla na počátku, nyní i vždycky i na věky věkův. Amen.

(*Při mši sv. za mrtvé.* Odpočinutí věčné dej jim, Pane — a světlo věčné ať jim svítí; odpočiňtež v pokoji. Amen.)

K. Kyrie eleison. — *M.* Kyrie eleison.

K. Kyrie eleison. (Pane smiluj se nad námi.) — *M.* Kriste eleison.

K. Kriste eleison. — *M.* Kriste eleison.

K. Kyrie eleison. — *M.* Kyrie eleison.

K. Kyrie eleison.

Clória in excelzis Deo.

(Neříká-li je kněz, vynechá se.)

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Chválíme Tebe; dobro-

řechíme Tobě; klaníme se Tobě; oslavujem Tebe; díky vzdáváme Tobě pro velikou slávu Tvou; Hospodine Bože! Králi nebeský! Bože, Otče všemohoucí.

Pane Jésu Kriste, Jednorozený Synu, Pane Bože, Beránku Boží, Synu Otcův, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi; jenž snímáš hříchy světa, přijmi modlitbu naši; jenž sedíš na pravici Otcově, smiluj se nad námi!

Nebo Ty sám jsi svatý, Ty sám jsi Pán, ty sám jsi Nejvyšší, Jésu Kriste, s Duchem svatým, v slávě Boha Otce. Amen!

(Zpívá-li kůr déle pomodli se Otče náš a Zdrávas.)

K. Dominus vobiscum. — M. Et cum spiritu tuo.

Modleme se:

Všemohoucí, věčný Bože, račiž milostivě vyslyšeti modlitby církve svaté, které nyní kněz Tvůj za nás všechny přednáší; dej nám všem odpuštění hříchů a uveď nás po smrti ve společnost všech svatých svých. Skrze Pána našeho Ježíše Krista Syna Tvého, jenž s Tebou žije a kraluje v jednotě Ducha sv. Bůh *po všechny věky věkův* (per omnia secula seculorum). Amen.

(Jiné modlitby viz po litaniích dle toho, jaký jest den, anebo po litaniích o Všech Svatých.)

Epištola.

Bože, jenž nám písmem svatým starého i nového zákona vůli svou zjevuješ a cestu

k nebesům ukazuješ, dejž nám k svatému slovu Tvému úctu a lásku ustavičnou, abychom plníce zde na zemi vůli tvou. u cíle cesty své, totiž v nebesích, zvolati mohli jedenkráté: „Bohu díky.“ — Deo grácias

Mezi epištolou a evangeliem čili při Graduále.

Bože svatý! Bože silný! Svatý a nesmrtelný, smiluj se nad námi! (Tříkráte.)

Při evangeliu.

K. Dóminus vobiskum.

M. Et cum spírítu tuo.

K. Sekvencia s. Evangelii sekundum N.
(Čtení sv. evangelia podle sv. N.)

M. Glória Tybi Domine. (Sláva Tobě Hospodine.)

Vstává se na důkaz úcty k slovu Božímu a ochotnosti k hájení a plnění sv. evangelia.

Bože můj, činím předsevzetí, že budu přikázání sv. evangelia plnití a sice:

1. V jednoho Boha budeš věřiti.
 2. Nevezmeš jména Božího nadarmo.
 3. Pomni, abys den sváteční světil.
 4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi.
 5. Nezabiješ. 6. Nesesmilníš. 7. Nepokradeš. 8. Nepromluvíš proti bližnímu svému křivého svědectví. 9. Nepožádáš manželky bližního svého. 10. Aniž požádáš statků jeho.
- Bože, posilň předsevzetí mé!

M. Laus tyby Kriste ! (Sláva Tobě Kristel!)

Krédo in unum Deum.

Věřím v Boha Otce, všemohoucího Stvořitele nebe i země; i v Jezu Krista, Syna jeho, jediného Pána našeho; jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny; trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest; sstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých; vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího; odtud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou Církev obecnou, svatých obcování, odpuštění hříchů, těla vzkříšení a život věčný. Amen.

K. Dóminus vobiskum.

M. Et kum spírítu tuo.

K. Orémus. (Modleme se.)

Obětování.

Při obětování chleba.

Přijmiž, svatý Otče, všemohoucí věčný Bože, tuto neposkvrněnou oběť, kterou s knězem nyní obětuji Tobě, Bohu svému živému a pravému, za své nescíslné hříchy, urážky a nedbalosti, za všecky okolostojící, ale i za všecky věrné křesťany, živé i zemřelé, aby mně i jim prospěla ku spasení a k životu věčnému. Amen.

Když kněz leje do kalichu víno a vodu.

Pane Jěsu Kriste, jenž jsi od věčnosti Bohem, jak nám to víno obětní naznačuje, a pro nás člověkem se stal, což sobě vodou do vína přilitou připomínáme, obmejž nás krví a vodou svatého boku svého tak, abychom my bídní lidé Božské slávy Tvé v nebesích účastni se stali.

Obětování kalicha.

Přijmi, ó Bože, z rukou kněze svého kalich tento za oběť Tobě milou.

Kněz se sklání.

Klaníce se Tobě, Bože, prosíme, abys (kněz zdvihá ruce) s nebe svého tuto oběť naši † požehnati ráčil.

Kněz meje ruce.

Obmej mne, ó Bože, ode vší nepravosti mé; vysvobod mne od hříchů a smiluj se nade mnou.

Sláva Otci atd. (Za mrtvé se vynechá.)

Kněz v prostřed jest skloněn.

Přijmi, trojjediný Bože, tuto oběť na památku smrti a oslavení Páně, na počest všech Svatých a na dosažení spásy naší.

K. Oráte frátres! (Modlete se bratři!)

M. Suscipiat Dominus sacrificium. de manybus tuis ad laudem et glóriam nominys sui, ad utylitátem kvókvě nostram, tociuskvě eklesie sue sankte. (Přijmiž Hospodin oběť

z rukou tvých ku chvále a slávě jména svého
ku prospěchu i našemu a celé Církve své svaté.

K. Amen.

Sekréta — tichá modlitba.

Modlitby kněze svého i naše, Hospodine, vyslyš, a mocí této oběti Církve oslav, pokoje uděl, smutné potěš, nemocné uzdrav, hříšníky a nevěřící obrať Skrze (Přidati lze, prodlévá-li kněz neb kůr, „Otče náš“ a „Zdravas“.)

K. Per omnia secula seculórum.

M. Amen.

K. Dominus vobiscum.

M. Et cum spírítu tuo.

K. Sursum korda! (Vzhůru srdce!)

M. Habémus ad Dominum. (Máme ku Pánu pozdvížená.)

K. Grácias agámus Domino Deo nostro!
(Díky vzdávejme Pánu Bohu svému!)

M. Dýgnum et justum est. (Hodno a spravedlivo jest.)

Preface či chvalo zpěv

předcházející pozdvihování.

V pravdě hodno a spravedlivo jest, slušno a spasitelno, abychom Tobě vždycky a všude díky vzdávali, Pane svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože: skrze Krista Pána našeho. Skrze něhož velebnosti Tvé chválu vzdávají andělé, klaní se Panstvo (nebeské), s třesením koří se Mocnosti. Nebesa a nebeské síly, i blažení

Serafové společným plesáním Tě velebí. S nimiž, abys i našim hlasům přístupu dopřál, prosíme, pokorně Tě ctíce a volajíce:

Svatý, svatý, svatý Pán Bůh zástupů. Plna jsou nebesa i země slávy Tvé. Hosanna na výsostech! Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně! Hosanna na výsostech.

Nejsvětější částka mše svaté.

Požehnej, ó Bože, požehnáním trojnásobným tuto oběť naši; a račiž ji přijmouti za blaho Církve, za papeže našeho N., za biskupa našeho N., za císaře a krále našeho N. a za všecken lid Tvůj věrný.

Rozpomeň se též, ó Bože, na naše živé rodiče . . ., bratří, sestry, přátely a dobrodince, na naše nepřátely a na všecky, kteří přimluv našich potřebují. (Zde modli se „Otče náš“ a „Zdravas“ za ty, jež jsi jmenoval, tak dlouho, až kněz skládá ruce nad kalich a chleb.)

Ó Bože, spolu s rukama kněze Tvého skládáme nyní své hříchy na oběť tuto, prosíce, aby jí zhlazeny byly.

Pozdvihování čili přeměna.

Pane Jésu Kriste! vzpomínám s velikou nábožností na tu dobu, v které jsi při poslední večeři chleb a víno v tělo své a krev svou proměnil, řka: „Totoť jest tělo mé“ a potom: „Totoť jest krev má“; spolu pak

stavím se pod kříž, na kterém jsi tělo a krev za nás obětoval, a volám:

Bože, buď milostiv mně hříšnému! (Třikrát.)

Věřím, že jsi v této způsobě chleba přítomen, celý a nerozdělený, Bůh i člověk; ó Jésu Kriste, v té víře chci žítí a umřítí.

Když kalich se pozdvihuje.

Krev Pána mého obmej mne! Bože, buď milostiv mně hříšnému. (Třikráte.)

Po pozdvihování.

Ježíši, Tobě jsem živ; Ježíši, Tobě umírám; Ježíši Tvůj jsem v životě i v smrti!

Pane Jésu Kriste; hle, kněz Tvůj čině znamení svatého kříže nad obětí Tvého Těla i Krve pětkráte, ukazuje mi, že by žádná oběť mi neprospěla, kdybys se's byl na kříži, pět ran utrpěv, za nás neobětoval. Ó proto děkuji Tobě za Tvou přehořkou smrt a prosím úpěnlivě, abys nás všechny, jenž na této oběti Těla (†) i Krve (†) Tvé podíl béřeme, vším požehnáním (†) nebeským i milostí svou naplnil.

Rozpomeň se též na ty, kteří nás na věčnost předešli. (Zde vyslov jména těch, za které se chceš modliti.)

Odpočnutí věčné dej jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí; odpočiňtež v pokoji. Amen.

I nám hříšným (*nobis kvókvē pekatóribus*) račiž podle velikého milosrdenství svého dáti, abychom se jedenkrát se všemi vyvolenými

Tvámi v nebesích radovali. Skrze Krista Pána našeho,

skrze něhož jsi tuto oběť † posvětil,
† požehnal, † a nám uchystal;

skrze něho †, v něm † a s ním † buď
Tobě, Bohu Otci všemohoucímu †, v jednotě
Ducha svatého † všeliká čest a sláva

po všechny věky věkův (per omnia secula
seculorum). — *Amen.*

Modleme se:

Spasitelnými rozkazy napomenutí a Božským navedením vycvičení opovažujeme se volati:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno Tvé, přijď království Tvé, buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi; chléb náš vezdejší dej nám dnes, a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům,

A neuvod' nás v pokušení (et ne nos indukas in tentacionem),

Ale zbav nás od zlého (sed libera nos a malo).

Amen. — Zbav nás, prosíme, Hospodine, ode všeho zlého minulého, přítomného i budoucího, na přímluvu blahoslavené Panny Marie, svatých apoštolů Tvých a všech Svatých; uděl milostivě pokoje (†) za dnů našich, abychom pomocí milosrdenství Tvého hříchů byli prosti a přede vším soužením bezpečni; jenž žiješ a kraluješ

po všechny věky věkův (per omnia secula seculorum).

Amen.

Pax Domini sit semper vobiscum. (Pokoj Páně buď vždycky s vámi.)

Et cum spiritu tuo. (I s duchem tvým.)

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa
— smiluj se nad námi.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa
— smiluj se nad námi.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa
— uděl nám pokoje.

(Při mši sv. zádušní říká se, dej jim odpočinutí, po třetí dodá se „věčné“.)

Ku stolu nejsladší večere Tvé, — dobrotivý Pane — Jesu Kriste, — ač na zásluhy své nespolehám — ale v Tvé milosrdenství důvěřuji, — přece přistoupiti se obávám. — Nebo srdce i tělo mé — mnohými vinami poskvrněno — mysl a jazyk — neopatrně strážěn byl — Tedy o dobrotivý Bože — v bídě a v úzkosti své — k Tobě, prameni milosrdenství — se obracím — k Tobě pro zdraví spěchám — pod Tvou ochranu se utíkám; — a jelikož Tě jako soudce snést nemohu — spasitelem Tě míti žádám — Tobě, Pane, rány své ukazuji, — Tobě bázeň svou zjevuji. — Víím, — že hříchy mé — jsou mnohé a veliké, — proč se obávám. — Doufám v milosrdenství Tvé — jehož není počet. — Pohledni tedy na mne — očima milosrdenství svého, —

Pane Jesu Kriste, — Králi věčný, — Bože a člověče — ukřižovaný pro člověka. — Vyslyš mne, — neboť doufám v Tebe, — jenž pramen milosrdenství vylévati — nikdy nepřestaneš.

(Při znamení zvonkem se přestává a říká se:)

Pane, nejsem hoden — abys vešel pod střechu mou, — ale toliko rci slovem — a uzdravena bude duše má. (Třikráte.)

Kdo nepřistupuje k stolu Páně, přijímá duchovně, t. j. touží po Kristu Pánu následovně.

I

Duchovní přijímání.

Pozdraveno budiž drahé Tělo Páně, ó posilň slabou duši mou; pozdravena budiž předrahá Krví Páně, a obmej hříšnou duši mou. Ó rozpomeň se na mne, Pane; ač jsem hříšný, přijď ke mně; duše má touží po Tobě, ač není hodna, navštiv ji; obživ ji; víru mou rozmnož, naději posilň, lásku rozněť; tvrdé srdce mé obměkči ku pokání; neodcházej ode mne, ale zůstaň se mnou do skonání.

Potom jestli kněz ještě v prostřed viz modlitbu „Duše Kristova“ str. 30.

Kdo bude skutečně přijímati, vynechá „I. Duch. přij.“ a modlí se dále

II.

Před skutečným přijímáním.

Ó Bože, — lituji hříchů svých, — jimiž byl's uražen! — Žádám si, — napraviti všecky

zlé skutky své. — Odejmi tedy ode mne, —
nejmilostivější Otče, — všechny nepravosti a
hříchy mé! — a popřej, — aby toto požívání
— Těla Tvého i Krve Tvé — hříchy mé zahla-
dilo, — poskvrny duše obmylo, — zlé myšlenky
zahnal. — smýšlení dobré vzbudilo, — skutky
tobě líbezné způsobilo, — a duši i tělo —
proti všemu zlému chránilo. Amen.

Na to nebo před tím dle času „Vyznávám“ str. 11.

Když kněz ukazuje Tělo Páně

Ejhle! Beránek Boží! ejhle, který snímá
hříchy světa.

Pane, nejsem hoden atd.

Než dojde řada na tebe, modli se neb zpívej:
„Chvěj se tvore“ viz píseň na Zelený čtvrtek, nebo Víru,
naději a lásku str. 26.

Po skutečném přijímání

viz str. 30.

Po přijímání kněze.

Pochvalme Boha nebeského, neboť učinil
s námi podle velikého milosrdenství svého.

Dominus vobiscum (Pán s vámi).

Et cum spiritu tuo (I s duchem tvým).

Modleme se:

Děkujeme Tobě, Bože, za tu milost, že
jsi nám při této svaté oběti, přítomnu býti
dopřál, prosíme, abys modlitby církve své vy-
slyšeti, a všem nám hojného ovoce z této mše
svaté plynoucího uděliti ráčil. Skrze Pána na-

šeho Ježíše Krista, jenž s Tebou žije a krá-
luje v jednotě Ducha sv. Bůh *po všechny věky
věkův* (per omnia sékula sekulorum). Amen.

Modlí-li se kněz ještě jiné modlitby, říkej „Zdrávas
Maria“ až ukončí.

Po Dominus vobiskum říká kněz buďto

Ite, missa est, [alleluja, alleluja.] (Jděte,
mše jest ukončena, alleluja, alleluja.)

nebo:

Benedykámus Domino (Blahořečme Ho-
spodinu).

Na obé odpoví se:

Deo gratias [alleluja allel.] (Bohu díky).

Při mši sv. zádušní

Rekvieskant in páce (Odpočiňtež v po-
koji). Amen.

Přijmi, trojjediný Bože, tuto oběť za nás
a všechny živé a mrtvé věřící; a požehnej nás
všemohoucí Bůh *Otec i Syn a Duch svatý*
Pater et Filius et Spiritus Sanktus. Amen

Při zádušní mši sv. není toho požehnání.

Na to evangelium druhé; odpovědi jako při prvé.

Pane Jésu Kriste! dej mi, abych dle
tvého sv. evangelia až do smrti živ byl; víry
té se nespouštěl, která mne učí, že *Slovo* (*Syn
Boží*) *tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi*;
že nám zjednálo milost a pravdu Tvou.

Deo grácias! Bohu díky.

Po mši sv. pomodli se ještě žalm 97. (viz pobož-
nost odpolední na Hod Boží vánoční) nebo kající 50.
viz průvod pohřební) nebo „Zdrávas Královno“ atd.

Tři božské ctnosti.

(Říkají se v neděle a svátky času postního; při sv. přijímání; v den výroční sv. křtu, nebo v den narozenin, ve výroční den sv. biřmování, zvláště ale v *den sv. biřmování, dříve než se udílí*, v den sv. patrona našeho; v čas pokušení; zvláště ale říkají se s *nemocným, který se kněze dočkati nemůže*, nejvíce záleží tu na *lítosti*, jak připojena je k lásce; v čas *blízké smrti, i po zaopatření*.)

Víra.

Věřím v Tebe, pravý, — ve třech osobách jediný Bože! Otče — Synu — i Duchu svatý; jenž jsi všecko stvořil — všecko zachováváš a spravuješ, — jenž dobré odměňuješ — a zlé trestáš. Věřím, že Syn Boží se vtělil, — aby nás vykoupil a že Duch svatý — milostí svou nás posvěcuje — Věřím, že duše má nesmrtelná, — milost pak Boží — k spasení nevyhnutelně nám potřebna jest. — Věřím a vyznávám všecko, — čemu Ježíš Kristus učil, — co svatí apoštolové kázali — a čemu svatá, — římská, katolická církev věriti velí. — Tomu všemu věřím, — protože jsi, ó Bože, — věčná a neskonalá — pravda a moudrost, — kteréž nelze, — aby oklamala, — aniž lze. — aby byla oklamána. — Bože, rozmnož víru mou!

Naděje.

Doufám a důvěřuji se, ó Bože, — v Tvou svrchovanou dobrotu — a v Tvé milosrdenství, — že mi skrze nesmírné zásluhy — svého jediného Syna, — Ježíše Krista, udělíš, — abych za živa hříchy své poznal — dokonale jich litoval, — a že mi je odpustíš; — po smrti pak — že mi spasení věčné dáti — a popřáti ráčíš, — abych na Tebe tváří v tvář patřil, — Tebe miloval, — a s Tebou se věčně radoval; — mám naději, — že mi také dáš, — čím bych toho dosáhl. — Doufám to od Tebe, — protože jsi to slíbil, — jenž jsi všemohoucí — věčný, — svrchovaně dobrotivý a milosrdný. — Bože! — posilni naději mou!

Láska.

Bože můj! — miluji Tebe — z celého srdce svého — nade všecko; — protože jsi nejlepší dobré, — že jsi svrchovaně dokonalý — a vší lásky hoden; — i proto Tě miluji, — že jsi ke mně — a ke všemu stvoření — svrchovaně dobrotivý — Žádám toho srdečně, — abych Tě tak dokonale miloval, — jako Tě tvoji věrní služebníci milují a milovali, — s jichžto láskou spojuji — svou nedokonalou lásku; — tu ve mně, ó Bože, — vždy více a více rozněcuj!

Lítost. Bolestně toho želim a lituji, ó Bože — že jsem Tebe — své nejlepší dobré, — svého Stvořitele, — Vykupitele —

a Posvětitelé — hříchy svými rozhněval; —
želím toho srdečně, — že jsem Tebe — otce
svého nejlaskavějšího, — svého všemohoucího
Pána — a spravedlivého soudce urazil — a
tak nebe ztratil — a trest zasloužil.

Předsevzetí. Opravdu míním, — všech
hříchů, — i všech zlých příležitostí se varo-
vati; — ze všech hříchů svých — úplně a
skroušeně se vyzpovídati, — pokání mi ulo-
žené vykonati — a potom nikdy více ničehož
— proti Tvé nejsvětější vůli se nedopouštěti. —
Přijmiž mne opět za dítě své — a dejž mi
milost, — abych splnil, — co jsem si umínil.
— Za to Tě žádám — skrze neskonale zá-
sluhy — Tvého božského Syna — Pána a Spa-
sitele našeho. Amen.

Modlitby k svaté zpovědi.

Před zpytováním svědomí.

Přiď, ó Duchu přesvatý (z mešní písně
svatodušní.

Po zpytování svědomí.

Lítost a předsevzetí str. 27.

Potom žalm 50. (viz průvod pohřební) a
litanie loretánské (viz vzadu).

Po svaté zpovědi.

(Když kněz uděluje rozřešení, v prsa se
bij, řka třikráte): Bože, buď milostiv mně
hříšnému.

Dobrořeč, duše má, Hospodinu, nebo milosrdenství jeho nemá konce. Čím odplatíš se Bohu, který tě na milost přijal? Vykonám, poněvadž nic jiného nemohu, co mi jest ve zpovědnici uloženo.

(Vykoněj, pokud možno, co ti bylo uloženo.)

Přijmi, ó Bože, toto zadostučinění mé, a rozpomeň se na zásluhy svého milého Syna, Matky jeho a všech Svatých. Ó Bože můj! Jakkoli jsem Tebe dříve ztratil, již nikdy více nechci Tě ztratiti.

A proto (*jmenuj Bohu své hříchy, jeden po druhém, a přislibuj, že se jich více nedopustíš*) chci se zachovati tak, jak mi zpovědník radil (*zde řekni, co jsi slyšel od zpovědníka*).

Ó Bože! pomoz mi, ať toto vše vyplním.

Zdrávas Královno. — Andělé Boží.

Na to: Litanie o Pánu Ježíši (viz v zadu).

Před svatým přijímáním.

Viz ve mši sv. str. 22.

Když již klečíš u stolu Páně

vzdychej po tichu: Ó Ježíši Kriste, Tobě jsem živ, Tobě umírám, buď mně milostiv!

Přijav Tělo Páně než odstoupíš

bij se v prsa, řka: Bože, buď milostiv mně hříšnému!

Po sv. přijímání.

Aj! již jsi se mnou, Pane Ježíši Kriste!
ó slyš vzdechy ubohé duše mé!

(Nyní pověz Pánu Ježíši všecko, co tě tíží, čeho potřebuješ; pověz mu ještě jedenkrát své hříchy, aspoň ty, které tě nejvíce mrzí, pros Ho, aby ti pomahal v boji proti nim; — nehledej slov, ale jak umíš, tak s ním mluv.)

Na to:

Duše Kristova posvěť mne!

Tělo Kristovo spasiž mne!

Krvi Kristova napoj mne!

Vodo z boku Kristova obmej mne!

Umučení Kristovo posilni mne!

Ó dobrý Ježíši vyslyš mne!

V ranách svých ukryj mne!

Nedej mi — odloučenu býti od Tebe!

Proti nešlechetnému nepříteli — zastañ mne!

V hodině smrti mé — povolej mne!

A kaž mně, přijíti k Tobě. — abych se všemi svatými — chválil Tebe na věky věkův. Amen.

Modlitba na dosažení odpustků.

Papež Pius VII. udělil odpustky plnomocné těm, kdož kajicně vyzpovídavše se a

velebnou Svátost přijavše tuto modlitbu *klečíce* před obrazem jakýmkoliv ukřižovaného Spasitele se pomodlí. Taktéž Pius IX. ze dne 31. července 1858.)

Ejhle před tváří Tvou, — dobrý a nejsladší Ježíši! — na kolena padám — a s největší vroucností duše — Tě žádám a prosím. — abys do mého srdce — živé city víry, — naděje a lásky, i pravou lítost nad mými hříchy — a přepevnou vůli je napravití — račil vštípati, — když s velikým dojmutím — a bolestí duše — Tvých svatých pět ran — u sebe rozjímám — a myslí uvažuji; — a to na očích mám, — co již ústy svými zvěstoval David prorok — o Tobě, ó dobrý Ježíši! řka: „Zbodli ruce mé — i nohy mé — sčetli všechny kosti mé (Žalm 21.)

Nato *na úmysl církve* „Věřím v Boha“ a pětkrát „Otče náš“ a „Zdravas“.

Když mimo mši sv. podával kněz Nejvyšší Svátost Oltářní, dříve než ukládá ciborium modlí se „O sákrum“ viz oltář třetí o Božím Těle a pak „Panem de coelo“ s obyčejnou modlitbou (viz písně při požehnání) v čase velikonočním až do soboty po sv. Duchu říká se jiná, a sice: Modleme se: Ducha své lásky vlej nám, ó Pane: a nasytiv nás svátostí velikonoční, dobrotivostí svou v svornosti nás zachovej. Skrze Krista Pána našeho.

Při svatém biřmování.

Modli se *před tím* „Víru, naději a lásku,“ pak „Přiď ó Duchu“ (mešní písně svatodušní), pak litanie loretánské atd.

Při biřmování v duchu volej: Bože buď milostiv mně hříšnému.

Po sv. biřmování modli se modlitbu, která se rozdává; pak „Tě Boha chválíme“ (viz průvod o Božím Těle, a litanie o Pánu Ježíši atd.)

Pozn. Dbej, abys za delšího trvání sv. biřmování. byl přítomen aspoň, když biskup posledního biřmovav, modlitbu nade všemi říká.

Při zaopatřování nemocných.

(Jízba, kde nemocný leží, očistí se co možná, stůl postaví se k *nohám* nemocného, přikryje se bílým prostěradlem, a postaví se naň dvě čisté nádobky, jedna s vodou obyčejnou, druhá se svěcenou; na slušnou čistou misku připraví se trochu soli a kůrka z chleba na otření prstů kněze, v prostřed umístí se kříž a dvě voskové svíčky.

Nemocný dle možnosti v čisté prádlo oblečen, umyt, zvláště na *nohou*, připravuje se ku sv. zpovědi; může-li zpytuje svědomí tak, jako jindy; na to sám neb jiní s ním, modlí se *tři božské ctnosti*, litanie loretánské a jiné modlitby.

Když kněz vstoupil dí:

Pax huic domui.

Pokoj tomuto domu.

Odp. Et omnybus habitantibus in ea.

A všem přebývajícím v něm.

Na to se modlí „Asperges“ viz v zadu.

Totéž modlí se klečící tu věřící, z této knížky a dodají „Otče náš“ a „Zdravas.“

Zpověď.

Mimo jizbu trvající křesťané modlí se za nemocného hlasitě neb po tichu růženec, až kněz zavolá.

Sv. přijímání.

Modlí-li se kněz před sv. přijímáním modlitby v přítomnosti všech, modlí se s ním. Na to říkají, an ministrant nebo jeden z okolostojících latinsky „Konfiteor“ říká, všickni hlasitě:

„Vyznávám“ str. 11.

Když nemocný přijímá a kněz latinskou modlitbu říká, přijímají všichni přítomní *duchovně*, po tichu se modlíce jako při mši sv. str. 23.; pak se modlí s knězem, jak on předříkává.

Pomazání svaté.

Opět se modlí všickni hlasitě „Vyznávám“ str. 11. a „Smiluj se“. „Odpuštění“ po tichu.

Načež

hlasitě a společně, „Otče náš a Zdravas“, dokud kněz sv. pomazání udílí.

Načež

K. Kyrie eleison.

Odp. Kriste eleison.

K. Kyrie eleison. — Pater noster [Otče náš] (po tichu).

K. Et ne nos indukas in tentacionem.

A neuvod' nás v pokušení.

Odp. Sed libera nos a malo.

Ale zbav nás od zlého.

K. Salvum fak servum tuum

Spasena (u) učin' služebníka tvého

(ancillam tuam).

(služebnici tvou).

Odp. Deus meus sperantem in te.

Bože můj doufajícího (cí) v tebe.

K. Mitte ei, Domine, auxilium de sankto.

Sešli mu (jí), Pane, pomoc se svatyně.

Odp. Et de Sion tuere eum (eam).

A se Sionu ostříhej ho (jí).

K. Esto ei, Domine, turris fortitudynys.

Budiž mu (jí), Pane, věží mocnou.

Odp. A facie inymici.

Před tváří nepřitele.

K. Nyhyl proficiat inymikus in eo (ea).

Nic neprospívej nepřítel nad ním (ní).

Odp. Et filius inykvitátys non appónat

A syn nepravosti nepřičiniž

nocére ei.

uškoditi mu (jí).

K. Domine eksaudy oraciónem meam.

Pane, vyslyš modlitbu mou.

Odp. Et klámor meus ad té vényat.

A volání mé k Tobě přijď.

K. Dominus vobiskum.

Odp. Et kum spiritu tuo.

Na to říká kněz tři modlitby, na každou se odpoví: Amen.

Při první modlí se přítomní hlasitě Zdrávas Královno.

Při druhé Zdrávas Maria.

Při třetí Anděle Boží strážce můj.

Když kněz udílí plnomocné odpustky nemocnému.

(Nemocný pokud možno, 1. lituje hříchů svých, 2. odevzdává se do vůle Boží, 3. osvědčuje, že přijímá nemoc i smrt za trest za hříchy své, a vzývá, může-li ústy, není-li možno, aspoň srdcem 4. jméno Ježíš)

K. Adjutorium nostrum in nomine Dominiy.

Odp. Kvi fécit célum et terram.

Který stvořil nebe i zemi.

Na to Kyrie atd. jak uvedeno svrchu str. 34.

Pak modlitba při ní:

„Pod ochranu tvou“ po litaních lore-tánských.

Po ní Amen.

Pak ještě: „Vyznávám“ atd.

Načež při udílení odpustkového požehnání: Beránku Boží atd. jako v litaních.

Při umírání

předřikává se nemocnému :

Ježíši! Ježíši! Ježíši! Do rukou tvých,
ó Pane! poroučím ducha svého.

Pane Jesu Kriste! přijmiž ducha mého.
Svatá Maria, oroduj za mne!

Maria, Matko milosti, Matko milosrdenství,
ochraňuj mne před nepřítelem, a přijmiž
mne v hodinu smrti!

Trvá-li smrtelný boj dlouho modlí se bolestný růženec; litanie loretánské atd.

Když nemocný zesnul, modlí se litanie jako za zemřelé, viz na konci.

V náhlých případech jest *lítost a předsevzetí nejdůležitější* viz str. 27.

Při úvodu matky do chrámu Páně.

Matka klečíc v předsíni chrámové obdrží hořící svíci do rukou, což připomíná, že Kristus Pán, když po svém narození přinešen byl do chrámu, zbožným Simeónem nazván jest světlem k osvícení národů; spolu pak jest svíce ta napomenutím, aby matka pomocí světla víry vychovávala dítě své a světlem dobrého příkladu mu svítila.

Když kněz říká žalm 23. modlí se matka na počest Rodičky Boží, která též v chrámu uvedena byla „*Zdravas Královno*“.

Políbivši znamení kříže na štóle ubírá se matka k oltáři; kdež se modlí „Otče náš“ a „Zdrávas.“

(*Ministrant odpovídá jako při sv. pomazání vynechaje K. Esto ei . . . Odp. A facie.*)

Obětuje-li kněz dítě, modlí se matka ve jménu jeho: „*Anděle Boží, strážce můj.*“

Při svátosti manželství.

Když se byl lid pomodlil Otče náš a Zdrávas, modlí se snoubenci za sebe „*Pod ochranu tvou*“ (viz po litaniích loretánských) neb „*Zdrávas Královno.*“

Mezi tím říká kněz a ministrant.

K. Konfirma hoc Deus, kvod operátus es

Potvrď to, Bože, co učinil jsi
in nóbis.

nám.

Odp. A templo sankto tuo, kvod est

Z chrámu svatého svého, jenž jest
in Jerusalem.

v Jerusalémě.

Kyrie a Pater noster jako obyčejně.

Na to odpovědi následovně:

1. Deus meus sperantes in te.

2. Et de Sion tuére eos.

3. A fácie inymíci.

Ostatní jako obyčejně.

Píseň mešní k oddávkám viz po mešních písniích; jestli tichá, náleží přece to se modliti, co píseň obsahuje.

II.

ZPĚVY.

Oddělení první.

A d v e n t n í.

Advent tolik jako příchod, jelikož toho času příchod Páně v těle velebiti a na jeho narození, čili *první* příchod Páně se připravovati náleží. Též sluší Krista Pána do svého srdce zváti aneb skutečně Ho ve Svátosti oltářní přijímati a tak *druhý* příchod Jeho slaviti, abychom bez bázně *poslední* Jeho příchod k soudu čekati mohli.

Jest tudíž advent především čas kající, proto zvláště v neděli odívá se kněz ke mši svaté rouchem fialovým, neslaví-li se spolu nějaký jiný veliký svátek, na př. nepoškvrušené Početí P. M. Advent jest však též upomínkou na ony čtyři tisíce let, po které lidstvo čekalo na Vykupitele a čítáme tedy čtyry neděle adventní; mimo to připomíná se adventem ona doba, po kterou blah. Panna Maria přijavši poselství andělem Gabrielem zvěstované narození Páně čekala.

My máme s proroky a bl. Pannou Krista čekati, což se zvláště děje mši sv. časně z rána obětovanou, jenž sluje „Rorate“ čili „Rosu dejte,“ anať těmiž slovy začíná, jakými proroci Spasitele žádali; mše sv. tato slouží se v rouchu barvy bílé, jelikož koná se na počest bl. Panny Marie, s níž Pána čekáme.

Pisně při „Rorate.“

I.

Když kněz se již k oltáři chystá.

Aj - hle Hospodin přijde, a všickni svatí jeho s Ním, a bude v onen den světlo velké Alleluja. (Třikrát.) Když kněz vychází zpívá se *Introit* (tolik, jako vchod.)

1. Rosu dejte (rorate) nebesa s hůry a oblakové deštěte spravedlivého.

2. Otevři se země - a vypuč Spasitele.

3. (Žalm.) Požehnal jsi, Hospodine, zem svou, - odvrátil jsi zajetí Jakobovo.

4. Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

5. Jakož byla na počátku tak nyní i vždycky - a na věky věkův. Amen.

Načež se 1. a 2. verš opakují.

Gloria (jen při zpívané, a při čtené pouze v sobotu; pak po celou oktávu Nep. Početí blah. P. M. bývá *Gloria*.) 1. Všickni věrní křesťané - Bohu chválu vzdejme; chvály písničky zvučné - na čest mu zpívejme.

2. Ty, jenž slunce jsi a den, přijď, o hosti spasný, - Tvé ať vládne světlo jen, - uvoď nám den jasný.

Epištola. 1. Z hvězdy slunce vyjde, - jak učí proroci, - z Panny Syn nám přijde - divnou božskou mocí, - z Tebe, ó Panno Maria.

Gradual (modlitby, jež říká kněz po epištole.). 2. Otevřte mu brány, písmo svaté

praví, - srdce svého stány, - vejde k vám král slávy, - ó vstup, Pane Jesu Kriste.

3. Zdrávas hvězdo strážná, - ze všech vyvolená, Matko Boží vážná, - přízní s nebe ctěná, - čistá Rodičko Maria.

4. Požehnaná s nebe - přebлаžená Máti, - z nížto ráčil's sebe - lidem hříšným dáti, - milý Pane Jesu Kriste.

Evang. 1. Anjel k Marii Panně - ctnostné již poslán jest, - „Zdrávas milosti plná, - Bůh ti dá slávu, čest. - Budeš matkou Ježíše Krále velmocného, avšak matkou zůstaneš mocí Boha svého.

2. „Ejhle já dívka Páně, - staň se mi dle slov tvých!“ - Hle v tu blaženou chvíli se snížil Bůh, nás zdvih'. - Vtělil se hned ochotně pro nás bídné sluhy, aby nás sám vykoupil, zplatil naše dluhy.

Krédo (jen při zpívané, a v oktávě Početí bl. Panny Marie) vezme se z třetí písně při „Rorate“.

Obětování. 1. Maria budiž zdráva, - Tys plna milosti; - kněz oběť drahou dává - Pánu všech bytostí; - pros, by nám odpustil, - obětí vinu smyl.

Sanktus. 2. „Ó svatý, svatý, svatý!“ Tak zpívá nebešťan; - již k lidem láskou vzňatý - vtělil se světů Pán, - Hosanna zapějme, - s bázni Ho čekejme.

Po pozdvihování. Což byl Adam ztratil - pro jab'ka jedení, Kristus Pán nám vrátil -

skrze své vtělení, - smrti práva zkrátil,
sstoupil k nám v snížení.

2. Hle zde na oltáři - své Tělo zahalil, -
ač slávou On září, - se celý zraku skryl,
ďábelskou lešť maří, - obětí za nás byl.

3. Vážít lásky vřelé - si tvore bídný máš; -
zdaž mu srdce celé - ty na vždy v oběť dáš? -
Přestaň hřešit směle, - tak duši zachováš.

Agnus. 1. Zbud' se z svého spánku - a
zbožně požádej; - ó Boží Beránku, - se smiluj,
pokoj přej; - srdce pojd' ve schránku, - své
Tělo v pokrm dej.

2. Kriste očistiž nás svou mocí laska-
vou, - Pane, uzdraviž nás - svou krmí lečivou, -
Jésu posilniž nás - tou silnou vůlí svou.

Po přijím. 1. Ejhle panna počala nám
Syna, - Boží moc tak jedná všeúčinná, Bůh
s námi! padá hříchů vina.

2. Tuto milost dobrodince svého, - po
všecky dny žití pozemského - važme, chválíce
jmeno jeho.

3. Ty pak Matko vítězného Krále - pro-
siž Syna svého neustále, - ať věrni jsme mu
teď i dále.

4. Bychom pokáli se z hříchův časně,
a pak na soudu obstáli šťastně, - se stkvěli
v slávě nebes jasně.

II.

Introit jako při první, viz str. 42. a zpívá
se tak po celý advent; (jen ne na štědrý den

v oktávě Početí bl. Panny Marie zpívá se dříve, viz tam.)

Gloria (není vždy, viz str. 42.)

Buď Bohu věčná sláva - v nebeské výsosti; - smrt ztrácí již svá práva, prchají temnosti; - ó vroucně plesejme, - Krista již čekejme.

Epištola. Hle prorok předpovídá, - Bůh že dá znamení. Aj panna počne, vydá - Syna, všem k spasení, - přijde Emánuel, hříšníků Spasitel.

Evangel. Již posel s nebes hrází - z dob dávných čekáný k Panně Marii vchází od Boha poslaný; co předpověděno, - již bude splněno.

Krédo. Věříme v Stvořitele, jenž tak svět miloval; - že Syna Spasitele - z Panny nám čisté dal; - i v Ducha svatého, - oběma rovného.

Offert. a Sanktus jako při prvé.

Po pozdv. 1. Předivná věc a nová, - na oltář Boží Syn - na kněze vstoupil slova, - by sňal z nás břímě vin; aj Pán se sluhou stal, - nuž každý tvor Ho chval.

2. Ó matko Boží svatá, - Ty's jasný oltář ten; - Ty's stolice ta zlatá, - na níž Pán usazen, - pros, ať tou obětí duše nám posvěť.

Přijím. Ó Pane, nejsem hoden, - bys vešel v duši mou, - by „Chléb“ ten nebyl škoden, -

Ty působ mocí svou; - račiž mne očistit,
spásu mou pojistit.

Po přijím. Ó rodičko panenská - Ty za
nás oroduj; - péče tvoje mateřská - před
Kristem za nás stůj; - by pro své vtělení -
dal slávu vzkříšení.

III.

Introit jako obyčejně.

Gloria (jest-li jaké). Vděčně zaplesejme, -
Bohu slávu pějme, - jenž nám Syna svého -
jednorozeného - dal jest z Panny čisté - k naší
spáse jisté.

Epišt. a Graduale. Slyš, jak prorok Páně -
dí, že počal v Panně, - Kristus přijde v těle, -
nám podoben cele, - bude slouf „Bůh s námi“, -
vejde v duši chrámy.

Krédo (jest-li jaké). Na to pamatujme, -
v pravdě, víře stůjme, - věřme, z Boží Máti -
že se ráčil dáti, - by nás krví koupil, - smrt
a ďábla zloupil.

Obětování. 1. Zdravas Panno, Boží
schráno, - svého Syna - Hospodina - pros, ať
mile - této chvíle - oběť čistá - spásu chystá -
skrze Krista.

2. V mysli naší - nad vše dražší - po-
silň víru; - hojnou míru - svých milostí
s vysokosti, Pane, dej nám, - blaha přej
nám, - o mír dbej nám.

Sanktus. K nebes kůru - srdce vzhůru -
povznášejme, - díky vzdejme; - svatý, svatý, -

přebohatý, - slávou skvoucí, nehynoucí, -
Všemohoucí.

Po pozdvihování. Vítej, nebeský Hosti, -
ač žijeme ve zlé nepravosti, - přec činíš si
zde nebe, - v té svátosti divně kryješ sebe.

2. Z lásky k nám bídným vcházíš, - si
k tvrdému srdci cestu razíš, - ó rač nás
zbavit zlého, - a posilň nás krmí Těla svého.

Přijímání. Jesu Kriste, rač vjíti, - a
v srdcích svůj příbytek míti, - vždy s námi
přebývati, - svým Tělem nám život věčný dáti.

Po přijímání. 1. (Chór jeden prorocký):
Vykvete hůl Aronova, - stane se věc divná
nová, - panna počne čistá.

2. (Lid nebo chór druhý): Judith Ho-
loferna stála! - Dábel zmařen! nám počala -
panna Jesu Krista.

3. (Chór první prorocký): Koráb Noe
k zachování, - k vašemu se radování - Syna
zrodí panna.

4. (Chór všecken): Oběšen jest Aman
hříšný, - padne ďábel zlostný, pyšný - skrze
Krista Pána.

IV.

Při mších sv. ve dne, zvláště v neděli.

Introit. V Boha důvěřuji, - k Němu po-
zdvihuji - duši svoji hříšnou, - který zlobu
pyšnou všecku mocně zkazí, - an již k nám
přichází.

Graduale. Hle, přijde Pán, Spasitel náš, - cestu jemu zpravte, - přijde žádaný Messiáš, - mysl svou připravte; - přijde, přijde, náš Spasitel, všickni zaplesejte, - přijde, přijde Vykupitel, - chválu Bohu vzdejte.

Evangelium. Obratťe se, ó hříšníci, - a činite pokání, - buďte z svých hříchů kající, - čas jest smilování! - přijde, přijde náš Spasitel, - všickni zaplesejte, - přijde, přijde Vykupitel, - chválu Bohu vzdejte.

Krédó. Věříme, že Bůh slovem svým všecko stvořil z ničeho, Syn Boží svým smilováním - že se z Ducha počítí, - z Panny ráčil se zroditi.

Obětování. 1. Dary chleba, vína, - oběť Tvého Syna, od nás račiž vzíti, - nám milostiv býti, - Otče všemohoucí, - dej nám víru vroucí.

2. Bychom pevně stáli, - ze hříchů se káli, - prosbou Boží Máti - dej nám zaplesati - jednou v nebes dvoře, - kdežto není hoře.

Sanktus. Bohu díky vzdejme, - svatý, svatý, pějme, - svatý i hosanna; - anať čistá panna, - zrodí Spasitele, naše blaho celé.

Po pozdvihování. Bůh zde s námi ve Svátosti! - Div tak velký ctěme! Byť již strojme Kristu, hosti, - do srdce Ho zveme. - Přijde, přijde atd.

Agnus. 1. Slav již příští jeho - teď do srdce svého, - aj, Boží Beránek - v něm volí svůj

stánek, když přichází k tobě v pokrmu způsobě.

2. Duše nasycuje, smutných potěšuje, - v ranách lék udílí - a mdlé k boji sílí, posvěcuje, chrání - nás až do skonání.

Po přijímání. 1. Děkujemeť, ó Kriste náš, že z své lásky otcovské - dal's vše, co jen drahého máš, - své Tělo, Krev, za oběť, - ačkoliv zlost naši Ty znáš.

2. Zbožnou prosbu přednášíme, - rač svou mocí působit, - užitků ať pocítíme - té předražené oběti, - tak k svátkům se připravíme.

Od neděle třetí adventní až do štědrého dne mimo rorate zpívá se:

Introit. 1. Radujte se, - veselte se, - Pán již blízko jest; - pokoj Boží - v srdce vloží, - ó, slyšte tu zvěšť. Nic se nestarejte, modliteb však dbejte, - Pán již blízko jest.

2. Požádejme, provolejme - Kyrie eleison, srdce slučme, - hlasy zvučme - Kriste eleison. - oběť se začíná, - kéž se shladí vina, - Kyrie eleison.

Ostatní jako v jiné neděle.

Na štědrý den.

(Dnešní mše sv., ať přede dnem sloužená, není „Rorate“; nezpívá se tudíž „Ajhle“ atd., nýbrž teprv když kněz vyšel, i při mši sv. ve dne začne se):

Introit. Dnes zvíte, že přijde Hospodin a spasí nás - a ráno uzříte slávu jeho.

Žalm. Páně jest země a plnosť její,
okršlek zemský a všickni, kdož přebývají v něm.

Sláva Otci atd. Načež se opakuje „Dnes
zvíte“ až k žalmu.

*Tak se zpívá i případně-li štědrý den
v neděli. Gloria není.*

Ostatní od Graduale z nedělní.

V á n o ě n í.

Vánoc as tolik, jako slavná svatá noc.
Čas ten, v kterémž slavíme Narození
Páně, počíná Hodem Božím.

Toho dne dovoleno jest každému knězi
tříkráte mši sv. sloužiti.

První — půlnoční — slaví se Narození
Páně z Marie Panny.

Druhou — na úsvitě — slaví se zrození
Páně v srdcích pastýřů, když uvěřivše v Něj,
klaněli se mu; při té mši sv. podává se nej-
vhodněji nejsv. Svátost oltářní věřícím, aby
v jejich srdcích narodil se Pán Ježíš.

Třetí mši sv. — ve dne — slaví se
zrození Slova, to jest Syna Božího z Boha
Otce od věčnosti. Jest dovoleno tyto tři mše sv.
všecky ve dne sloužiti.

Při první mši sv.

Introit. 1. Syna svého jediného, - od věč-
nosti zplozeného, - Bůh nám poslal s nebe, -
by dal za nás sebe, - Ježíše Krista.

2. Všeho světa národové, - všechněch lidí jazykové, - pějte zvučné chvály nebeskému Králi, - plesejte zbožně.

Kyrie. Hospodine, pomiluj nás, Jesu Kriste, polituj nás, - spáso světa všeho, - slyš hlas lidu svého. - Kriste eleison.

Gloria. Sláva Bohu na výsosti, mír se na zemi dnes hostí, Pána Jesu Krista - narození chystá, - pokoj všem lidem.

Epištola. Odřeknouce se vši zlosti, - světských péčí, bezbožnosti, - spravedlivě, cnostně, - pobožně a prostně - na světě žijme.

Evangelium. 1. Všecken svět se popisoval, - v Betlém Josef připutoval, - a tu svaté děvě - ve pastýřském chlévě - příbytek hledá.

2. Tam pak Panna bohumilá - Spasitele porodila; - „Kristus, vaše spása, - narodil se“, — hlásá - pastýřům anděl.

Krédo. V Krista tedy věřme silně, - konejme svou spásu pilně, - víru statně braňme, - nevěry se chraňme - i hříchu zlého.

Obětování. 1. Radujte se, nebe, země, - plesej všecko lidské plémě; - Bůh k nám přišel! přivítejme - Ho, a oběť zbožnou dejme.

2. Bože, dary chleba, vína - ku cti Krista svého Syna - pro nás mile zrozeného - rač vzít z rukou kněze svého.

3. Oběť tuto drahou posvěť, - srdce naše mile osvěť, - bychom ze sna hříchů vstali, - před tebou se platně káli,

Sanktus. Svatý, svatý s nebešťany
Hosanna i s pozemšťany - zazpívejme Bohu
svému, - pospíchejme ku Betlému.

Po pozdvihování. 1. (Sbor jeden.) Koho
pak jste viděli - pastýřové právě; kéž
bychom již zvěděli - o Boží té slávě. Divy
ony veliké - noci svaté spasné, - ó zjevte
nám všeliké, - zprávy blahé, šťastné.

2. (Sbor menší.) Viděli jsme Synáčka -
ve betlemské chýši, - duší lidských miláčka, -
Pána všechněch říší; - sbory jasné andělské -
nám to zvěstovaly, - vojsko všecko nebeské -
pělo Bohu chvály.

3. (Sbor první.) Téhož Pána milosti -
my jsme s vámi shlédli, - Jež v té divné
Svátosti - ruce kněze zvedly, andělé tu
před tváří jeho klaní se mu, - na našem
zde oltáři - tajně pějí jemu.

4. (Všickni.) I my se Ti klaníme, - Ježíši
náš milý, - po Tobě my toužíme - v tuto
svatou chvíli; - račiž k nám teď vejíti
v stánek srdce skrovný, - račiž se k nám
snížiti, - Synu Otci rovný.

Ku konci. 1. Nuže znovu zaplesejme, -
Spasitele přivítejme, který z Otce vyšel,
před denicí přišel v skvělosti svatých.

2. Pane Bože rač nám dáti, - bychom
mohli z hříchů vstáti; - pro tvé narození -
s tebou ve spojení - trvati věčně.

Při druhé mši svaté na úsvitě.

Introit 1. Poslouchejte křesťané - noviny
jisté dle pravdy čisté - hlásané; - vychází
nám světlo, - vše, co nás hnětlo, - přestane.

2. Narodil se Kristus Pán, - v prorocích
vládcem, Bohem a rádcem - jmenován;
panovat bude, - z Panny ač chudé - světu dán.

Gloria. Slávu Bohu zpívají andělské
chóry, - nebeské sbory - plesají; - zrození
Páně - v betlémském stáně - hlásají.

Evangelium. Pastýři bdí společně -
na noční stráži; - po Kristu baží - srdečně; -
k Betlému městu - konají cestu - povděčně.

Krédo Matku s dítětem shledali, - že
Kristus přišel, - s nebe že vyšel, - poznali, -
věřili pevně, - ctili Ho zjevně, - plesali.

Offertorium. 1. Na kolena padají, - duši
svou ctnostnou - za oběť prostnou - vzdávají; -
Narozeného - Ježíše svého - vítají.

2. I my k jeslím spěchejme, - s nadějí
jistou - oběť mu čistou - konejme; - co
církve pravá denně mu dává, - podejme.

Sanktus. Křesťan věrný zaplesej, - hříchy
jsou sňaty, - třikráte „Svatý“ - zbožně pěj; -
svého již Pána slavným Hosanna - uvítej.

Po pozdvihování. 1. Div veliký dnes se stal! -
Bůh sstoupil s nebe, - ponížil sebe - světů
Král! - tělo nám rovné, - plénečky skrovné -
na se vzal.

2. Jak se v plenkách divně skryl, - tak na oltáři - naší se tváří - utajil; - tělo, krev blahou - svátostí drahou - zahalil.

Agnus. Bože, proč ses' sklonil k nám! ?
Již moc tvou celou, - lásku tvou vřelou poznávám. Beránku Boží, - lásku v nás rozži, - mír dej nám.

Přijímání. V chlévě chudém bytuješ, pastýřům sebe, - duchovní chlebe, - zjevuješ, - ó i v to hříšné - srdce mé pyšné - vstupuješ.

Konec. 1. Dcero Jeruzalemská veleb již Pána, - zaplesej panno - sionská, - vydala Krista - Rodička čistá, - královská.

2. My též slavně plesejme! za dítě krásné, - za světlo jasné, - dík vzdejme, z duší hřích starý, - žádost zlou, sváry zapuďme.

Při třetí mši sv. ve dne.

1. *Introit.* Kristus Syn Boží - dražší nad vše zboží, - veliké jméno jeho, - narodil se, - sstoupiv s nebe svého.

2. Písně mu nové - pějte národové, - jenž divné věci činí, - ač jest Bohem - stal se dítětem nyní.

Gloria. 1. Svatí andělé, - vojsko nebes celé, - slávu mu zazpívejte, - na zemi nám - pokoj vyjednejte.

2. Raduj se z toho křesťan věrný mnoho; - i ty dnes zpívej chvály - Kristu Pánu, - nebe, země Králi.

Epištola. Bůh mnohokrát - činil sliby svaté - prorokům v časech dávných, - nám je splnil - ve dnech těchto slavných.

Graduale a Evangelium. Oči všech lidí, - světlo velké vidí, - vzdávají pocty vděčné, - vítajíce - s plesem Slovo věčné.

Krédo. Tož věřme jistě, - že se zrodil čistě - z života panenského - vtěliv Sebe - z Ducha přesvatého.

Obětování. 1. Nebe i země, - všeho tvorstva plémě - klaní se zbožně-jemu; - my pak oběť - nesme Bohu svému.

2. Prosíc, by třetí - vánoční oběť pro to své narození - dal nám všem dnes - hříchův odpuštění.

Sanktus. Svatý jsi, svatý, - slávou přebohatý, - a přece za své lože - jesle zvolils - mocný, velký Bože.

Po pozdvihování. 1. Slovo tělem stalo se, veselme se; podle soudu věčného, - radujme se! slovo všemohoucí, Spasitel žádoucí, - nám, nám - narodil se.

2. Z Panny čisté zrozený, - veselme se; - Syn Boží k nám sestoupil, - radujme se! znova ve svátosti, s všelikou milostí nám, nám - uhostil se.

3. Ve svátosti bytuje, - veselme se, - svým věrným se daruje, - radujme se; - pokrm ku spasení, - duší potěšení, - nám nám - daruje se.

Přijímání. Nebeský chlebe, - ó vlož tedy sebe - ve plenky srdce mého, - posilniž tak - tvora nemocného.

Po přijímání. 1. Hle již Spasitele svého, - Krista Boha velikého, - konce země zřely, spásu uviděly - seslanou s nebe.

2. Dejž nám, Bože všemohoucí, - nesmrtnost nevadnoucí, dnes nám narozené - dítě velebené - budiž nám bratrem.

Na den sv. Štěpána.

lze zpívati až k obětování společnou pro Svaté. *Obětování a Sanktus* z první a *Po pozdvihování* z druhé vánoční. Konec ze společné o Svatých; rovněž tak na den sv. *Jana Evangelisty*.

Na den Mladátek.

Introit. 1. Z úst nemluvňátek, - pláčem neviňátek - připravils sobě chvály. - Bože mocný, - nebe, země králi.

2. Pane Bože náš, - mocné jméno máš, - jemu se všickni diví, - kdožkoli jen - na zemi jsou živi.

Gloria (není; jen v neděli a v den oktávy 4. ledna zpívá se a béře se z první vánoční).

Evangelium. 1. Anjel napomíná: - Vezmi Matku, Syna, - Josefe, jdi z té země, - Herodes chce - zhubit Boží plémě.

2. Hle, již krutou vraždou - bezbožník ten každou - nevinných děsí máti! avšak co mu - zločin taký platí.

Krédo. Tož věřme pevně - v Krista Pána ;
zjevně - v podobě dítky s nebe - přišel k nám, -
vraždy chrání sebe.

Obětování. 1. Duše naše oslavena, - z osidel
všech vytržena! Hle, tak v nebes stánu -
neviňátka Pánu - plesají v slávě.

2. I my hledme k nebes záři, oběť
vzdejme na oltáři; Pane Jesu Kriste, - Synu
Panny čisté, - přijmiž ji od nás.

*Sanktus, po pozdvihování atd. z druhé
vánoční.*

Po přijímání. 1. Hle, prorok řkoucí: -
„Pláč a nářek vroucí nad syny Ráchel
kvílí“ v duchu slyšel, - co my v tuto chvíli.

2. Náš Spasiteli, bychom zakvíleli -
nad hříchy, račiž dáti; rač nás ve sbor -
neviňátek zváti.

Na den obřezání Páně.

Introit jako při třetí.

Gloria a Epištola jako při první vánoční.

Evangelium. Osm dní se naplnilo, - dítě
obřezáno bylo, - dáno jest mu jméno, - jak
předpověděno, - Spasitel, Ježíš.

Krédo a ostatní až do pozdvihování jako
při první.

Po pozdvihování jako při druhé.

Konec jako při třetí.

Na den zjevení Páně.

Introit. Nastal nám den veleslavný,
Bůh nám splnil slib svůj dávný, - Krále,
Hospodina, - Davidova syna, - pohanům zjevil.

Kyrie a Gloria jako při první vánoční.

Epištola a evangelium. 1. Město svaté,
povstaň k chvále, - hvězda hlásá příchod
krále, - tři již od východu z vznešeného
rodu - mudrci přišli.

2. Dary vzácné s sebou mají, - po Kristu
se v městě ptají, - jedou ku Betlému - po-
kořit se svému - Božskému Králi.

Krédo jako při druhé.

Offertorium. Na kolena padají, oběť
svou trojnou, - poctu mu hojnou - vzdávají; -
israelského - Krále velkého - vítají.

Ostatní až do pozdvihování z druhé.

Po pozdvihování buď z tétož neb i z jiné
mimo konec.

Konec. 1. Mudrci jdou ku Betlému - po-
klonit se Bohu svému, vrah nic o něm
neví, - králům však se jeví - nesoucím dary.

2. Mudrce ty následujme, - v horlivosti
pevně stůjme, - bychom v nebes záři - zřeli
z tváře k tváři - Ježíše Krista.

(Zpívá se po celou oktávu i v neděli
první po zjevení Páně.)

Neděle druhá po Zjevení Páně; v den Jména Ježíš.

Introit. 1. Ó Jesu! ó Jesu! Všecken svět Ti slouží; - po Tvém jménu touží, - koho vina souží - Ježíši. Nebe, zem Ti kleká, - zlý duch se Tě leká. - Buď ctěno - Tvé jméno, - Ježíši.

Gloria. Ó Jesu! ó Jesu! - Věčná buď Ti sláva! - Lidem blahost pravá, - jakouž ctnost jen dává, - Ježíši. - V nepokojné časy - uslyš naše hlasy. Buď ctěno - Tvé jméno, Ježíši.

Graduale. Ó Jesu! ó Jesu! - Světa Spasiteli, - duší Blažiteli, - srdce Těšiteli, - Ježíši. - Tebe velebíme - jméno Tvoje ctíme. - Ó veď nás, ó řiď nás, Ježíši!

Credo, Ó Jesu! ó Jesu! - Věřím v Tvůrce svého, - v Tebe, Syna jeho, - v Ducha přesvatého, Ježíši! - Víru ztratit nedej, - po-bloudilé hledej. - Ó chraň nás, - ó braň nás, - Ježíši!

Obětování. 1. Ó Jesu! ó Jesu! - Oslavujem Tebe, - jenž jsi přišel s nebe - za oběť dát sebe, - Ježíši! - Tatáž oběť pravá - knězem se Ti dává. - Buď ctěno, - Tvé jméno, - Ježíši!

2. Ó Jesu! ó Jesu! - Račiž se k nám znáti, - oběť požehnati. - Dej, se z hříchů káti, - Ježíši. - Nech, ať v celém světě - Církev stojí v květi. Ó chraň jí, - ó braň jí, Ježíši!

Sanctus. Ó Jesu! ó Jesu! - Pějeme Ti Hosanna, - ctíce svého Pána, - čest Ti budiž vzdána, - Ježíši! - Zem Ti všecka jásá, - slávu Tvoji hlásá; - i nebe - ctí Tebe, - Ježíši.

Po pozdvihování. 1. Ó Jesu! ó Jesu! - Sestoupil jsi s nebe, - tělem oděls sebe, svátost chová Tebe, - Ježíši. - Tělo, krev zde svatá, - duše hrůzou jatá - se klaní, - hled' na ni, - Ježíši!

2. Ó Jesu! ó Jesu! - Pro krev vele-drahou - veď nás jistou dráhou v nebes radost blahou, - Ježíši! - Oběť Tvoje svatá, - dražší perel, zlata, - nás posvěť - a osvěť, - Ježíši!

Agnus. Ó Jesu! ó Jesu! - Otče lidu svého! - Mocí kříže Tvého - zbaveni jsme zlého, - Ježíši! - Beránek Ty's tichý, - sejmi naše hříchy; - mír daruj, - pří varuj, - Ježíši!

Přijímání. Ó Jesu! ó Jesu! - K Tobě upoutané - srdce touhou plane; - vstup v ně, - vstup, ó Pane - Ježíši! - Víno činíš z vody, - ustroj mi též hody; - dej kát se, - Tě bát se, - Ježíši!

Konec. Ó Jesu! ó Jesu! - Srdce mého hosti, - díků nemám dosti - za hojné milosti, - Ježíši! - Víc než srdce tuší, - činíš pro mou duši. Buď ctěno - Tvé jméno, - Ježíši!

Třetí neděli může se jakožto v Oktávu Jména Pána Ježíše tatáž píseň zpívati; pak ale jakož i již po Oktávě Zjevení Páně zpívají se ne více vánoční, ale „Obecné,“ jak následují po „Božím Těle“.

V neděli Devítník.

(Kdyby tato neděle připadla již na den Jména Pána Ježíše, má Devítník přednost; kolem pozdvihování zpívejtež se ale některé sloky: „Ó Jesu! ó Jesu!“)

Devítník sluje ta neděle, poněvadž je devátá před Velkonocí; církev sv. koná v tuto a v dvě následující neděle služby Boží jako v postě, an za starých časů již s touto nedělí v mnohých krajinách počínal půst, který nyní trvá ale všude stejně, totiž jen 40 dnů; přece ale kajícím způsobem koná církev sv. mši sv. již dnes, aby nás od hlučného vyražení masopustního odvracela, na smrt pamatovala, a tak na půst připravovala.

Introit. Hle, církev dnes kněze svého - v modrém rouchu vysílá, - by tu tvrdost srdce mého - ku pokání vzbudila; - smrt mne čeká, - peklo leká, - k Bohu toužím - a se soužím: - v té úzkosti volám k Pánu, - vyslyš hlas můj s nebes stánu.

Evangelium. Pán náš na vinici svoji - najímá dnes dělníky, - svaté čtení duše hojí, - volá k Bohu hříšníky; - čas je krátký, - život vrátký; nestůj vlažně, pracuj snažně, bys po práci při večeru mzdy obdržel hojnou měru.

Kredo. Věřím, jak má církev hlásá, - Bůh že je můj Stvořitel, - Kristus Pán že má jest spása, nevinný to trpitel; - že s bolestí, -

v sinalosti, - Adamův dluh - splatil můj Bůh; - kdo své hříchy vroucně vyzná, - k tomu se co otec přizná.

Offertorium. Již, ó Bože, oběť Tobě - přesvatou zde konáme - a kajicně v této době, - odpust, odpust, voláme; - dary skrovné, - nejsou rovné - našich zlostí - velikosti; - však bude z nich Krev a Tělo, - jež za nás smrt přetrpělo.

Sanctus. Svatý, svatý, nebe celé denně Pánu pěje v čest; - i my provolejme vřele: Svatý, svatý, svatý jest. - S nebem spolu ve hlaholu - obor země všecko plémě - hosanna pěj k jeho chvále, - v písních plesej neustále.

Po pozdvihování. Ó jaké to velké divy - Pán zde pro nás působí, Bůh se nám tu celý, živý, - v skrovné halí způsoby; - nechať, Pane, - duše vzplane - láskou vroucí, - nebynoucí, - dejž ať v kajicím se hoří, - Tobě, soudci svému, koří.

Přijímání. Ó můj Jesu, lásko věčná, - hříšným skytáš útěchu, - i má duše přenevděčná, má tě vítat pod střechem. - Na tvář padám, - vroucně žádám - jisti Tebe, - manno s nebe; - lekám se své nehodnosti, - na Tvém slovu jest mi dosti.

Ku konci. Matky Tvé, pěstouna Tvého zásluby a přímluvy, - kéž nás, Pane, všeho zlého, - zvláště pak hříchu, pozbaví! - Oběť drahá - dejž nám blaha, - buď nám zbrojí -

v těžkém boji; - všech svých Svatých vyslyš hlasy, - pokání ať duše spasí.

Neděle první po Devítníku.

jako v neděli předešlou jen ne

Evangelium. Pán Ježíš k nám s nebe přišel, - tělo naše na se vzal, - jak rozsévač na svět přišel, - aby símě rozsíval: - símě jeho - v srdce mého - půdu padlo, . avšak zvadlo; - zloba má je udusila, oživiž je Bůh, má síla.

Neděle druhá po Devítníku, pak i v pondělí a v úterý masopustní.

Introit. Církev svatá ve dny tyto od světa mne odvrací, - ó mé srdce rozvaž si to, - jak tě k Bohu obrací. - Smrt mne čeká a t. d. *jako o Devítníku.*

Evangelium. Aj již Pán se béře k městu, - v němžto bude bičován; již se chystá na tu cestu, - na níž bude posmíván. Ztýrají Ho, - zabijí Ho, - Pána svého, - nevinného. - Jak bych mohl hříchu sloužit, - když se pro mne Pán chce soužit.

Poznámka. Tatáž píseň zpívejž se též v suché dny čili v Kvatembru a sice:

Začátek. Hle dnešní den velevážný od dávna jest stanoven, - bych já hříšník bídny, vlažný, - k pokání byl povzbuzen. - Smrt mne čeká atd. *jako o Devítníku.*

Evangelium. Pane na vinici svoji - vyšli hodné dělníky, - ať nám naše duše hojí, k Tobě vedou hříšníky; - ovce hledej, zhy-nout nedej, - dej jim vůdce, - zažeň škůdce, - uč nás církev poslouchati, - nevěry se varovati.

Čas postní.

V popeleční středu.

Dnešním dnem počíná čas postní. Čas ten jest

1. přípravou na Velkonoc, a tudíž počíná se dnes velkonoční čas, v kterém svátost pokání a oltářní přijmouti každý křesťan povinen jest; též se rozjímá Umučení Páně;

2. časem postu 40denního; po celých 40 dní (každého dne od dneška až do Velkonoc mimo neděle) ukládá se ujma v jídle, všem zdravým, těžce nepracujícím, kteří přestoupili 21. rok věku svého a 60. nedosáhli; kdy masitých pokrmů požívati zapovězeno, udává postní řád;

3. časem zapovězeným, v kterém všeho hlučného vyražení se zdržovati a na smrt a soud pomýšleti jest; za tou příčinou světí se dnes popel, jímž se čela věřících posypávají, abychom uvážili, že prach jsme a v prach se obrátíme.

Když kněz vyjde světiti popel, počne kůr a lid latinsky zpívati Antifonu:

Exaudy nos Domine, quoniam benigna
Vyslyš nás, Hospodine, - nebo dobrotivé
est misericordia tua.
jest milosrdenství Tvé.

Sekundum multitudinem miserationum
Podle množství milosrdenství
tuarum, - respice nos Domine.
svých, - vzhlédniž na nás, Hospodine.

Žalm. *Salvum me fac Deus, quoniam*
Spasena mne učiň, Bože, - neboť
intraverunt aque usque ad animum meum.
vystoupily vody až k duši mé.

Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto,
Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, -
sicut erat in principio et nunc et semper et
jakož byla na počátku, tak nyní i vždycky i
in secula seculorum. Amen.
na věky věkův. Amen.

Opakuje se „Exaudy“ až k „Žalmu.“

Kněz: *Dominus vobiscum.*

Pán s vámi.

Lid: *Et cum spiritu tuo.*

I s duchem tvým.

Na to modlí se kněz čtyry modlitby, kteréž
končí slovy:

Per Christum Dominum nostrum.

Skrze Krista Pána našeho.

Lid: *Amen.*

(Při těch čtyřech modlitbách modli se, katolíku, „Otče náš“ a „Zdrávas“ za dar pravého pokání.)

Když kněz počne dávat popelec, zpívá kůr i lid:

Immutémur habitu, in cinere et cilicio
Změňme roucho, v prachu a rouchu
jejunémus et plorémus ante Dominum,

kajícím postme se a plačme před Hospodinem, -
quia multum miséricors est dimittere peccata
neb mnohomilosrdný jest, odpustí hříchy
nostra Deus noster.
naše, Bůh náš.

Inter vestibulum et altare plorábunt
Mezi síní a oltářem plakati budou
sacerdotes ministri Domini et dicent: Parce,
kněží služebníci Páně a řeknou: - Odpust,
Domine, parce populo tuo et ne kludas
Hospodine, odpust lidu svému a nezavírej
ora kanéncium te Domine.
ústa opěvujících Tě, Hospodine.

Emendémus in melius, kvé igno-
Napravme se v tom, v čem jsme nevě-
ranter pekkávimus, - ne subito preokkupáty
domě zhřešili, - abychom náhle překvapeni
die mortis, kverámus spácium penitencie et
dnem smrti nehledali čas k pokání a
invenyre non possimus.
nalézt nemohli.

Atténde Domine et miserére, - kvia pek-
Popatř, Pane, a smiluj se, - neboť zhře-
kávimus tybi.
šili jsme proti Tobě.

Žalm. *Adjuva nos Deus salutáris*
Zpomahej nám, Bože Spasiteli
noster, et propter honórem nominis tui,
náš, a pro čest jména svého,
Domine libera nos.
Hospodine, vysvobod' nás.

Opakuje se „Attende“ až k „Žalmu.“
„Gloria Patri et Filio et Spiritui sankto . . .“
„Attende.“

Kněz dávaje na čelo popel praví:

Memento hómo, kvia pulvis es et in pulverem
Pamatuj, člověče, že prach jsi a v prach
reverteris.
se navrátíš.

Ku konci udělování popelce: Dominus
vobiskum a Modlitba. Per Christum Dominum
nostrum. *Lid:* Amen.

Následuje mše sv. Zpívá se píseň

I.

Postni.

Již jsem dost pracoval, člověče, pro
tebe, - kříž a smrt ukrutnou - беру již na
sebe; umru, umru pro vás lidi hříšné,
snížím se až k smrti pro vás tvory pyšné.

Gloria (není nikdy, kdykoliv je kněz oděn rouchem fialovým; zpívá-li se ale tato píseň v takový den, v který nese kněz roucho buď bílé neb červené, může lid zpívati:

Sláva Ti v výsostech - budiž, ó Nejvyšší, - vroucně Ti děkujem za smrt Tvou, Ježíši. Uslyš, uslyš našich proseb hlasy, - smrt Tvá, muky mnohé, nechť nám duše spasí.

Evangelium. S nebe jsi sestoupil - hlásat své učení, - abys je potvrdil, - podstoupil's mučení. - Dejž nám, Pane, dle víry žít blahé, - hříchu zbav nás všeho pro rány Tvé drahé.

Credo (jestli toho dne.) V Boha my věříme, - ve tvůrce mocného, - i v Krista Ježíše, - Syna mu rovného. - Duše moje, patř na Pána svého, - rozvažuj již sobě smrt a muky jeho.

Obětování. 1. Na zítří maje již - Kristus Pán trpěti, - stanoví památku - krvavé oběti: Z vína divně činí krev se pravá, z chleba Tělo; v oběť Pán je zanechává.

2. Oběť tu, Bože náš, - s knězem Ti dáváme, - nad ní nic dražšího na světě nemáme. - Jesu, Jesu, oběť nekrvavou - přijmout rač, a probuď v srdcích lítost pravou.

Sanctus. Hosanna! zástupy - Ježíši volají, brzo však zrádně Ho - na smrt zlou žádají. - Svatý, svatý, pějem, Pane, Tobě, - věrni chcem Ti zůstat, přispěj naší mdlobě.

Po pozdvihování. 1. Ježíše katané na kříži vztýčili, - s chladností ukrutnou - na něho

patřili. - Téhož Pána Tělo pozdvižené - zříme
ve způsobě chleba utajené.

2. Ó tedy s vroucností klaňme se, kře-
stané, - nebudmež chladnými, - jak oni ka-
tané. - Jesu, Jesu! Bože v lidském těle, - kla-
níme se Tobě, ctíce Tebe vřele.

Agnus. Beránek dokonal! Slunce se
zatmělo. - Lidí tu přítomných - srdce se za-
chvělo. - Kriste, Kriste! Ó Beránku tichý!
duše má se chvěje, odpustiž jí hříchy.

Přijímání. Nejsem já, Ježíši, - hoden to
tělo Tvé - uvítat, uhostit - v nečisté duši
své: - přece mnohých hříchů ve chorobě, -
pomoci Tvé hledám, utíkám se k Tobě.

Po přijímání. Ježíši, srdečně - Tobě již
děkujem, - duši i tělo své - službě Tvé vě-
nujem. - Drahou, svatou obětí tou mešní - hří-
chu chraň nás vždycky, zvláště pak v den
dnešní.

II.

V pátky postní.

1. V pátek po popelci, v den památky trnové
koruny Páně.

Introit. Dcery Sionské, ó vizte! - korunu
tu trnovou, Pán ji k spáse vaší jisté - nese
cestou křížovou. - Zloba hříšná lidu jeho, -
na kříž Krista vydala, - země rodná, Krále
svého, - trním korunovala.

Gloria. Sláva Bohu na výsosti, - Kriste,
díky vzdáváme - za muky Tvé, za žalosti, -

smiluj se, Tě žádáme. - Vyslyš naše vroucné prosby, - jenž i hříšné miluješ; - neplň na nás trestů hrozby, - jenžto v nebi kraluješ.

Evangelium. Vojínové Pánu svému - z trní věnec uvili, - vizte, ostré trní jemu - v hlavu svatou vtlačili. - Na kolena poklekají, - „Zdráv buď,“ mluví v posměchu; - Pán to snáší, ač mu lají, - pro mé duše útěchu.

Credo. Věřím v Boha, světa Pána, - v Syna jemu rovného, - jejž nám porodila Panna - mocí Ducha svatého. - Snášel pro nás mnoho bolů, umřel smrtí ukrutnou; matka jeho trpí spolu, - jevíc duši mohutnou.

Offertorium. Bože, oběť Syna Tvého - račiž mile přijmouti, pro něj, krutě mučeného, - na nás libě vzhlednouti. Umučený Boží Synu! - chleb a víno dáváme, - odpustiž nám hříchů vinu pro oběť, již konáme.

Sanctus. Svatý, svatý, nebes Pánu, - svatý třikrát zapějme, - s chóry milých nebešťanů - božskou česť mu vzdávejme; blíží se nám svatá chvíle, - způsobě zde ve dvojí: - Kristus s námi bude mile - v pokrmu a v nápoji.

Po pozdvihování. Setník pode křížem stoje, - víru vroucnou nabývá; - Kriste! dejž ať srdce moje - toutéž vírou oplývá. - Boží Syn to! setník praví, - věřme v srdce útrobách, - že zde Boží Syn je pravý - v tajuplných způsobách.

Agnus. Hle, již Kristus dokonává, - za tmy skály pukají; v lidu vznikla lítost

pravá, - v prsa svá se tepají; - Pane, hřichy litujeme, - v prsa svá se bijíce, - Tebe jenom milujeme, po Tvém těle toužíce.

Přijímání. Jesu Kriste; živý chlebe! duše daříš milostí, - tvorů svému dáváš sebe, - v srdci mém se uhosti: - přijdiž chlebe s nebe daný - v srdce moje nemocné, - uzdrav jeho těžké rány - slovo Tvoje všemocné.

Po přijímání. Pohleď, duše, na tu drahou, - hlavu trním zbodanou! - Pro ni Kristus svojí blahou přispěje nám ochranou. - Bože, pro korunu svého - Syna, bolnou, milostnou, - dejž, ať plnic vůli jeho - dojdem v věčnost radostnou.

2. V pátek po první neděli postní. V den památky kopí a hřebů Páně.

Introit. Zbodli nohy mé i ruce, - sčetli všecky kosti mé. - V srdci zuří bolest prudce, - zbavili mne síly mé. - Slova ta dnes při posvátné - čtou se mešní oběti; - bychom hřeby blahodátne - v milé měli paměti.

Evangelium. Klesla Kristu hlava drahá, Boží Syn již umírá; - skončena jest žití dráha, - kopí bok mu otvírá; - ctíme tedy kopí svaté, - spásu mou jež skončilo, když jest otvor rány páté - v tělo Páně vrylo.

Ostatní jako v pátek po popelci vyjma

Konec. Kriste při oběti kříže - hřeby, kopím zbodaný; - svatou mší nechť viny tíže - duše dnes jsou zbaveny! Oběť kříže ne-

krvavým - konali jsme způsobem, - dejž, ať jednou leskem pravým - zastkvíme se nad hrobem.

3. V pátek po druhé neděli postní. Památka plátna hrobového.

Introit. Kment, v nějž bylo zavínuto tělo Páně po smrti; ctěme v svatou dobu tuto při nejdražší oběti. Kriste, jehož tělo v skalný hrob jest v kmentu vloženo, - pro smrt Tvou a pohřeb žalný - nechť jest lidstvo spaseno.

Evangelium. Směle vstoupil k Pilátovi - Josef z Arimathie, - v plátně vložil ve hrob nový - Syna Panny Marie. - Milý Pane Jesu Kriste, - v srdci našem přebývej, - v hrobě oděn's v plátno čisté, - čistotou nás odívej.

Ostatní jako v pátek po popelci.

Konec. Uctili jsme svaté Tělo - v kmentu čistém pohřbené; - totéž na oltáři dlelo živé s Božstvím spojené. - Jesu Kriste, dřív než bude pohřeb můj se slaviti, - račiž s Tělem svým k mé chudé, hříšné duši přijíti.

4. V pátek po třetí neděli postní. Památka pěti ran Páně.

Introit. Krista Pána drahé rány - v boku, v nohou, na rukou, otevřely nebes brány, - spásy jsou nám zárukou, - svaté tedy Pána

svého - rány duše pozdravuj; rozvažuj si bolest jeho, - lásku takou oslavuj.

Evangelium. Sňal Pán neduživost naši - smilovav se nad námi, - za nás bolesti on snáší, - pro hřích zraněn ranami; - rány ty nechť, Jesu Kriste, - milostí jsou pramenem, nechať k Tobě srdce čisté - lásky zplane plamenem.

Konec. Kriste, na nohou i rukou, - pak i v boku zbodený; - prosíme Tě, by Tvou mukou duše byly spaseny! Rány své, ó Spasiteli, v srdce nám rač vtlačiti, - bychom v paměti je měli a ustáli hřešiti.

5. V pátek po čtvrté neděli postní. Památka nejdražší Krve Páně.

Introit. Krví svou nás vykoupil jsi, Pane, ze všech národů, - Bohu říši založil jsi - na všem světa obvodu. - Milost tu chci opěvati od věků až do věků, neustanu děkovati - za Tvou lásku k člověku.

Evangelium. Vizte Pána laskavého, - kterak pro nás umírá; - vojín ostrším kopí svého bok tu svatý otvírá; - hned se voda vyprýštila, - s Krví Páně předrahou, by mou duši očistila, smyla vinu neblahou.

Konec. Kriste, pro nás v oběť daný, Beránku ty nevinný; - Krví hojíš naše rány, - snímáš naše zločiny; - Tělem svým a Krví drahou - tak nás račiž živiti, bychom mohli jistou drahou - v život věčný vejíti.

V pátek po smrtelné neděli.

III.

(Těž v soboty postní.)

Památka sedmi bolestí P. Marie.

Introit. Podle kříže zarmoucená - stala Matka Kristova, - Salome i Majdalena, - Máří Kleofášova. Kristus volá s kříže dolů: - „Matko, hle tu Syn jest tvůj“, - potom praví k apoštolu: - „Matka tvá tu, synu můj.“

Gloria. Sláva Bohu na výsosti, - Matko, díky vzdáváme - za tvé boly, za žalosti; - vroucně tebe vzýváme: - přiviň, Matko, s Janem spolu - i nás nevěrné syny, - dej nám zkusit ostří bolů - pro ty naše zločiny.

Sekvence (část). Stála Matka bolestivá - podle kříže žalostivá, - na němžto Syn její pněl; - v duši její roztoužené - u zármutek pohroužené - ostrý meč hluboce tkvěl. - Ó jak smutná, zkormoucená - byla matka vyvolená, - již sám Bůh za syna dán. - Jak tu lkála, jak se chvěla, - když to množství uviděla - jeho muk a hrozných ran.

Krédo jako v pátek po popelci.

Obětování. Zpomeň na nás, Matko čistá, - mile za nás oroduj, odvráť hněvy Pána Krista, - duše naše opatruj; prosíš také svého Syna, aby pro tvé žalosti - tuto oběť chleba, vína, - přijal od nás v milosti.

Sanktus. „Svatý, svatý“ nebes Pánu, - „svatý“ třikrát zapějme; - pozdravme též

svatou Pannu, - „zdrávas, zdrávas“ volejme, - aby zvláště v tuto chvíli - srdce naše chránila, by, až přijde Kristus milý, - duši milost zrosila.

Po pozdvihování. Ó můj Jesu, pro mou duši - na oltář jsi přišel k nám, - ač ti nikdy, jak se sluší, díky vroucné nevzdávám. - Pane, nehleď na mé zlosti, - změkči srdce kamenné, - popatř, popatř na žalosti - matky svojí milené.

Modlitba po Otčenáši. Pane, račiž vysvobodit - vlast i Církev od zlého, - ve dnech našich rač nás vodit - cestou míru blahého. - Matko křesťanského lidu - bolestí svou sedmerou - zapuď všecku naši bídu, nedej hynout nevěrou.

Přijímání. Tebe požít nejsme hodni, duši našich pokrme, - neboť hřešice den po dni - v nepravostech hyneme; - ó smiluj se nad člověkem - nade hříchy plačícím, - těla svého mocným lékem - dodej zdraví kajícím.

Konec. Pode křížem když jsi stála v srdci bolně raněná, - mučenicí jsi se stala, matko Boží vznešená; pros ať života my strasti trpělivě snášíme, ať pak jednou v nebes slasti Boha věčně chválíme.

IV.

(Následující písní rozjímání lze děje umučení Páně, jakoby rozličnými úkony kněze u oltáře naznačeny byly. Církev svatá zavádějíc

obřady mešní, neměla úmyslu jimi děje umučení Páně naznačovati, a však nezavrhuje zbožné uvažování takové dle obřadů a úkonů mešních.)

Při stupních modlitbách. Křesťanská duše, - rozvažuj sobě, jak Kristus spásy - dobývá tobě; - kněz v prsa bije se, - Pán krví potě se - vzdychá k Otci - trdně v noci.

Při vstupu kněze k oltáři a Kyrie. Kněz líbá oltář - čím připomíná, - jak Jidáš zradil - Božího Syna.

„*Kyrie*“ trojaté. *) - značí, jak třikráte - Petr Pána - zapřel z rána.

Epištola a Evangelium. Když k epištolní kněz pak jde straně, - potom zas v levo, - cesty tu Páně - od soudce ku soudci, s láskou si horoucí - rozvaž vřele, - nehřeš déle.

Krédo. Kněz v Krédo víru - vyznává svoji, - Pán před Kaifášem - na soudu stojí; slavně tam osvědčil, - Synem že Božím byl - přede věky; vyznej s vděky.

Obětování. 1. Již kalich odkryt, - Pán to byl svlečen a k bičování hrůznému vlečen; kněz v prostřed sklání se, - vojáci klaní se - Králi Pánu - v posměch, v hanu.

2. Hle, sluha Páně omyl své ruce, - tak také Pilát. - Lid ale prudce volá: „ó

*) *Kyrie* sluje trojatým, jelikož se říká třikrát *Kyrie*, pak třikrát *Kriste*, potom třikrát *Kyrie eleison*; ku každé Božské osobě třikráte.

ukřížuj, - smrt jeho nezdržuj!“ - a on Krista -
na smrt chystá.

Sanctus. My ale pějme - svatý Hosanna, -
za úkor buď mu - náhrada vzdána, - již kráčí
s bolestí, - to pro mé neřesti, - kříž svůj
nesa - třikrát klesá.

Po pozdvihování. 1. Hle, již jsme zhlédli -
Kristovo tělo - zdvižené vzhůru; tak pro
nás pnělo - na kříži rozpjaté, - na rány bo-
haté, krev z nich řine, - pro nás plyne.

2. Když kněz se skloněn - za mrtvé
modlí, - Pán prosí za ty, kteří ho zbodli.
Kněz říká: „Otče náš!“ Pán volá: „Bože
náš!“ - Klesá hlava, dokonává.

Agnus. Obětník Kristův - v prsa se bije, -
Beránka vzývá, - jenž duše myje; - setník to
koří se, - v prsa svá bijí se - a se hrozí
z lidu mnozí.

Přijímání. V hrob nový drahé - tělo jest
dáno, - zde v srdci kněze - jest pochováno, -
ó k Tobě toužiti, - a Tebe vložiti - v srdce
čisté, - dejž nám, Kriste.

Konec. Ó rozjímejme - zbožně a stále, -
ty muky svého - Božského krále. - Ty pak,
ó Kriste náš, - Ty slabost naši znáš, - nedej
zchladnout, - ve hřích padnout.

Na *neděli smrtelnou* zahalují se kříže, ano
se v tu neděli čte, jak Pán Ježíš kamenovati
ho chtícím se skryl v chrámě.

Smrtelnou sluje ta neděle, poněvadž cír-
kev sv., ač po celý půst rozjímá Umučení

Páně, v tuto neděli počíná s prudčí jako bolestí blížící se smrt Páně uvažovati.

Květná neděle sluje tak, že na památku slavného vjezdu Páně do Jeruzaléma s kvetoucími ratolestmi procesí se koná. Tu neděli zpívají se „*pašije*“, t. j. „*Umučení Páně*.“ V úterý a ve středu na to a na Veliký pátek zpívají se taktéž *pašije*, protože ten týden sluje *pašijový*. Jest to nejsvětější doba celého roku církevního, proto sluje ten týden také „*svatý týden*.“ Čtvrtek svatého týdnu sluje „*zelený*“, poněvadž naši předkové tak tuhé půst zachovávali, že toho dne jen zelenin požívali; pátek na to následující sluje „*velký*“, poněvadž od stvoření světa větší a památnější události se nestalo, jako smrt Krista Pána. Sobota po Velkém pátku sluje „*bílou*“, poněvadž za prvních časů církve toho dne odrostlí křtění byli, a bílé roucho, značící nevinnost, oblekli, až podnes světi se toho dne voda křestní.

Neděle květná.

Svěcení ratolestí a průvod.

Když kněz vstoupí k oltáři světit ratolesti, počne se zpívati jazykem latinským :

Hosanna filio David benediktus,
Hosanna synu Davidovu požehnaný,

kvi venit in nomine Dominy.
jenž přichází ve jménu Páně.

O Rex Israel, Hosanna in excelsis.
Ó králi israelský, - Hosanna na výsostech.

Následuje modlitba a Epištola; po Epištole zpívá kůr a lid

Graduale.

In monte Olivéty orávit ad Pátrem:
Na hoře Olivetské modlil se k Otci:

„*Páter, si fieri pótest, transeat a me*
„Otče, pak-li býti může, nechť odejde ode mne
kálíks iste; - Spíritus kvídem promptus est,
kalich ten; - duch sice hotov jest,
káro autem infirma; fiat voluntas tua. Vigilate
tělo ale nemocno; staň se vůle Tvá. Bděte
et oráte, ut non intrétis in tentaciónem.
a modlete se, abyste nevešli v pokušení.

„*Spiritus*“ se opakuje až k „*Vigilate.*“

Následuje Evangelium. Duchovní dokončiv Evangelium může čísti Epištolu a Evangelium lidu česky a nějakou krátkou řeč přidati, načez vlastně počíná světiti ratolesti, začínaje modlitbou a prefací, při čemž se odpovídá jako při mši sv. Katolík zbožný pomodliž se zde prefaci mešní z prvního dílu. Po prefaci následuje zpěv kůru a lidu.

Sanktus, sanktus, sanktus, Dominus Deus
Svatý, svatý, svatý, Pán Bůh
Sábaoth. Pleni sunt celi et terra glória
zástupů. Plná jsou nebesa i země slávy

*tua, hosanna in excelsis. Benedictus, kvi
Tvé, hosanna na výsostech. Požehnaný, jenž
vénit in nomine Domini, Hosanna in excelsis.
přichází ve jmenu Páně, hosanna na výsostech.*

*Následuje pět modliteb, pak kropí kněz
ratolesti a říká ještě modlitbu šestou, na něž
všecky odpoví se: Amen.*

Při těchto modlitbách modli se, zbožný
katolíku, při každé „Otče náš,“ aby nám Bůh
dal ratolestí svěcených užívati k spasení duší.

*Po šesté modlitbě rozděluje duchovní ra-
tolesti, a kůr zpívá:*

Pueri Hebréorum portantes ramos oli-

*Pacholíci hebrejští nesouce ratolesti oli-
vාරum obviavérunt Dómino klamántes et dicén-
vové šli vstříc Pánu volajíce a říka-
tes: Hosanna in excelsis.
jíce: Hosanna na výsostech.*

*Následuje ještě modlitba, pro tebe, kato-
líku, ještě „Otče náš“; načež kněz zazpívá:*

Procedámus in pace.

Vyjděme v pokoji.

Lid: In nomine Christy. Amen.

Ve jménu Krista. Amen.

Při průvodu:

Kum appropinkváret Dominus Jerozó-

Když se přiblížil Pán k Jeruza-

lymam, - misit duos ex discipulis suis dicens:

lému, - poslal dva z učedníků svých říka:

Ite in castellum, quod contra vos est, et
Jděte do městečka, které proti vám jest, - a
invenyētys pullum āzine alligātum, - super kvém
naleznete oslátko přivázané, - na němž
nullus hominum sēdyt, solvite et addūcite
nikdo z lidí neseděl, - odvažte a přiveďte
mihi. - Si quis vos interrogāverit, dýcite: -
mně. - Kdyby kdo vás tázal se, řekněte: -

opus Domino est. - Solvētes adduksérunt
zapotřebí Pánu jest. - Odvázavše, přivedli je
ad Jézum et impozuérunt illi vestyménta sua
k Ježíšovi - a vložili na ně roucha svá
et sedyt super eum. - Alii ekspandébant vesty-
a seděl na něm. - Jiní prostírali roucha
ménta sua in via, - alii rámos de arboribus
svá na cestě, - jiní ratolesti ze stromů
sternébant. - Et kvi sekvebántur klamábant: -
metali. A když následovali, volali:

Hosanna, benedictus, kvi vényt in nómine
Hosanna, požehnaný, jenž přichází ve jménu
Dominy. - Benedyktum regnum pátris nostri
Páně. Požehnáno království otce našeho

Dávid, Hosanna in eksceízis. Miserére
Davida. Hosanna na výsostech. Smiluj se

nobis fili Dávid.
nad námi, - synu Davidův.

Nebo:

Kum angelis et pueris fideles inve-
S anděly a pacholaty věrnými nale-
nyámur, triumfatóri mortis klamántes:
zeni budme, vítězi nad smrtí volající:
Hosanna in excelsis.
Hosanna na výsostech.

*Když se procesí navracuje, dva neb čtyři
zpěváci vejdou do chrámu, zavrou se dveře, a
kněz s ostatními zůstanou venku.*

Kterí jsou vnitř počnou:

Glória, laus et honor Tibi sit Reks
Sláva, chvála a česť - Tobě bud', Králi,
Kriste Redemptor, - kui puerile dékus
Kriste Vykupiteli, jemuž pacholátka krásná
prompsit Hosanna piúm.
provolala hosanna zbožné.

*Kněz s těmi, kteří jsou venku, toto opa-
kuje; kteří jsou uvnitř zpívají dále:*

Israel es tu Reks, Dávidys et inklyta
Israelský jsi Ty král Davidův i slavný
próles. - Nomine kui in Dominy Reks bene-
syn. Jménu, jenž v Páně, Králi pože-
dykte vénys.
hnaný, přicházíš.

Kněz s lidem venku zpívá opět „Gloria,
laus“ atd.; uvnitř zpívají pak ještě:

Cétus in exscelsis te laudat célikus
Sbor na výsostech Tě chválí nebeský
omnys, et mortális hómo et kunkta kre-
všecken, a smrtelný člověk a všecko stvo-
áta símul.
ření spolu.

Kněz a lid venku: „Gloria, laus . . .“

Na to duchovní udeří křížem do dveří chrámových, což znamená, že křížem otevřeno nám jest město Boží, chrám a Jerusalem nebeský. Dvěře se otevrou a zpívá se:

Ingredyente Domine in sanktam civitá-
Když vstupoval Pán do svatého města -
tem Hebreórum pueri resurrekcionem vite
hebrejská pacholátka vzkříšení života
pronunciantes - kum rámis palmárum:
provolávající s ratolestmi palmovými:
Hosanna, klamábant, in exscelsis.
hosanna, volali, na výsostech.

¶. *Kum audisset pópulus, kvod Jésus*
Když uslyšel lid, že Ježíš
venýret Jerosólimam, - eksiérunt obviam ei.
přichází do Jeruzaléma, - vyšli vstříc jemu.

„*Kum rámis*“ atd. až k ¶.

(Zpívá se pak píseň mešní: I. *Již jsem dost pracoval*“ a sice „Introit“ pouze.

Po epištole zpívá se „Pašije“; každá řádná domácnost katolická má míti knihu evangelií, jaké se ve školách užívá; tuto vezmi

dnes, pak i v úterý, ve středu a na Velký pátek s sebou do chrámu Páně, abys „pašije“ si též čisti mohl.

Když se přijde k slovům „Ježíš ale opět volaje hlasem velikým, vypustil ducha“ přestane se zpívati pašije, všecek lid i kněz padá na kolena a zpívá se:

Pro Tvé svaté drahé rány,
Ježíši ukřížovaný,
Smiluj se nad námi!

a opakuje se třikrát, načež dokončí se pašije. Na to: *Kredo až do Pozdvihování z II.; po Pozdvihování a Přijímání z III.; Konec z IV.*

Na Zelený čtvrtek.

Dnes slaví církev svatá radostnou památku ustanovení Nejsvětější Svátosti Oltářní. Za tou příčinou oděn jest kněz rouchem bílým a zpívá se Gloria. Nemůže však církev sv. dlouho této radosti se oddati, „an Pán dnes již trpěti počíná, bude krví se potiti, Jidáš Ho zradí.“ Proto po „Gloria“ umlknou zvony i varhany, a církev lkajíc pláče s Matkou Páně nad Synem Božím.

N. B. Připadá-li spolu na den tento „Zvěstování Panny Marie“ zapěje lid „Introit“ o Panně Marii, viz píseň o Zvěstování Panny Marie, ostatní ale zpívá se jak následuje; při ranní mši sv., kteráž v takový rok, v který slaví se Zvěstování Panny Marie na Zelený

čtvrtek, jest dovolena, může lid celou píseň o Zvěstování Panny Marie zpívati.

Introit jako na den Nalezení sv. Kříže: „Nám již sluší chlubit se“

Gloria jako na den Božího Těla, (zvony radostně znějící oznamují Ustanovení Nejsvětější Svátosti Oltářní, načež mlčí až do „Gloria“ Bílé soboty; místo jejich zastupují dřevěné nástroje; tak lká církev nad mukami a smrtí Páně.)

Graduale. Již jsem dost pracoval, člověče, pro tebe, - kříž a smrt ukrutnou - beru již na sebe. - Umru, umru pro vás lidi hříšné, - snížím se až k smrti, pro vás tvory pyšné.

Credo a ostatní až do pozdvihování z tétěž I. postní, str. 68.

Po pozdvihování. „Ó můj Jesu“ z III. postní až do přijímání, tu slohu včítaje.

Při slavném přijímání kněžstva i lidu:

1. Chvěj se, tvore, k zemi klesej, - sklání se k tobě světů Pán; - v zanícení svatém plesej, - v srdci tvém volí Bůh si stán.

2. V duši tvou chce Kristus vjíti, ó třes se, zkoušej, jsi-li čist; - Bůh tvůj v tvém chce srdci dlíti, - ó nechtěj soud si hrozný jíst.

3. Jidášem-li nejsi zrádným, - tož k stolu Páně přistup blíž; - hříchem nejsa stížen zádným, - jak sladký Pán je, brzy zviš.

4. Ó můj Jesu, Božský hosti! - ó proč

se ke mně schyluješ? - Nejsm s to, Tě vítat dosti, - a přece ve mně sídlit chceš?!

5. Seřadte se nebes chóry! - hle, k lidem Bůh zde snížil se! - Andělské mu pějte sbory, - a lásce Boží divte se!

6. Ježíši náš! pravý chlebe! - svým Tělem k boji síly dej; - pokrmem, v němž dáváš sebe, - až v nebes vlast mne provázej.

7. Jesu! jediná má naděj, - tys Bůh můj, Král a Otec můj! - z cesty hříchů vždy mne sváděj - a v smrti době při mně stůj. Amen.

Po přijímání. Po slavné večeři, viz Páně pokoru! - Nohy sám umývá, - potom jde na horu. - Dejž nám, Kriste, pokory zde dbáti, - na nebeské hoře s Tebou stolovati.

Na to odnáší se v slavném průvodu Tělo Páně s velkého oltáře k postrannímu, při čemž vzpomeň na odvečení Pána Krista ze zahrady getsemanské k soudcům.

Při tom průvodu zpívá lid „Pange lingua“ čili „Zvěstuj Těla,“ viz písně při požehnání Ku konci odhalují se oltáře, čímž se značí strhání rouch s Pána před bičováním a pak na hoře Kalvarii před ukřižováním. Při tom zpívá lid, jakoby mluvil Pán Ježíš.

Antifona. Rozdělili sobě roucha má, a o můj oděv metali los.

Žalm 21. Bože, Bože můj, shledniž na mne; proč jsi mne opustil - daleko od spasení mého slova provinění, kteráž jsem vzal na sebe.

Bože můj! volám přes den i v noci - a nenalezám upokojení.

Ty pak v Svatyni přebýváš, - Chválo Isralova.

V Tebeť doufali otcové naši: - doufali a vysvobodil jsi je.

K Tobě volali a zachováni jsou, - v Tebe doufali a nejsou zahanbeni.

Já pak červ jsem a ne člověk, - pohánění lidí a poverhel obce.

Všickni, kteříž mne vidí, posmívají se mi, - mluví rty a potřásají hlavou.

Říkajíce: Doufalť jest v Hospodina, nechť jej vytrhne, - nechť ho vysvobodí, poněvadž mu přeje.

Nevzdalujž se ode mne; nebo soužení blízké jest velmi, a není, kdo by spomohl.

Nepřátelé mocní obstoupili mne, - otevřeli na mne ústa svá jako lev řvoucí a dravý.

Vypráhla jako střepina síla má, a jazyk můj přilnul k dásním mým - a v prach smrti přivedl jsi mne.

Rota zlostníků oblehla mne; - zbodli ruce mé i nohy mé.

Sčetli všecky kosti mé; - oni pak pozorovali a dívali se na mne.

Rozdělili sobě roucha má - a o můj oděv metali los.

Ale ty, Hospodine, nevzdalujž pomoci své ode mne, - k obraně mé vzhlédni.

Na Veliký pátek.

Duchovenstvo padá na tvář před oltářem, na znamení hlubokého smutku nad smrtí Páně. Na to čte se čtení I.; totéž česky nalezneš v knížce v evangeliu na Veliký pátek i následující druhé. — Po čtení zpívá chór a lid jazykem latinským „*Traktus*“:

Domine audívi audiciónem tuam et
Hospodine, slyšel jsem slovo Tvé a
týmui, - konsiderávi ópera tua et ekspavi.
bál jsem se, - pozoroval činy Tvé a lekl jsem se.

V. In médio duórum animálium inno-
U prostřed dvou živoucích zná-
tescérís; dum appropinkváverint
mým učiněn budeš, až přiblíží se
anni, kognoscérís; dum venerit tempus,
leta, poznán budeš; až přijde čas,
ostendérís.
objeven budeš.

V. In eo dum konturbáta fuerit ánima
Tu když pōbouřena bude duše
mea, in íra miserikordié mémor í. is.
má, - v hněvu milosrdenství pamětliv budeš.

Deus a Líbano véniet, et Sanktus de monte
Bůh s Líbanu přijde, a Svatý s hory
umbróso et condenso.
stínné a husté.

Opérnit célos majestas ejus: et laudys
Přikrylo nebe velebnost jeho: a chvály
ejus pléna est terra.
jeho plna jest země.

Na to čte se čtení druhé; potom čte kněz traktus i pašiji po tichu, kdežto kūr *Umučení Páně dle sv. Jana* zpívá; přestávka v ní a píseň jako na Neděli květnou, str. 84.

Na to následují *prosby a modlitby za všechny lidi*; jest jich devět. Před každou modlitbou, vyjma před modlitbou za židy, an tito posměšně se klaněli Pánu, říká kněz: *Oremus* (Modleme se), pak: *Flektámus génua.*

Poklekněme na kolena.

Načež podjáhen anebo lid odpoví: *Leváte.* (Povstaňte).

Ty, zbožný katolíku, modli se: po 1. „*Oremus*“ Otče náš za Církev; po 2. za sv. Otce; po 3. za duchovenstvo; po 4. za zeměpána; po 5. za ty, kteří se na přijetí křtu připravují a katechismu učí; po 6. za celý svět, aby Bůh všecku bídu od nás odvrátil; po 7. za bloudící ve víře a od Církve odtržené; po 8. za židy, aby poznali Pána Ježíše Krista; po 9. za pohany.

Potom odhaluje kněz sv. kříž zpívaje třikrát:

Ekce lignum krúcis, in kvó sálus

Hle dřevo kříže, na němž spása

mundy pependyt.

světa pněla.

Chór odpovídá po třikráte:

Venýte, adorémus.

Pojďte, klaňme se.

Na to nese kněz kříž sv. na místo před oltářem připravené, aby se klaněl Pánu ukřižovanému.

Na to zpívají se „žaloby“ čili nářky Páně na lid israelský. (Dva zpěváci hlasů mužných.)

*Ť. Pópule meus, kvid fěci tybi? aut
Národe můj, co jsem učinil tobě, nebo
in kvo konkrystávi te? responde mihi.
v čem zarmoutil jsem tebe? odpověz mi.*

*Ť. Kvia edúksi té de terra Egypty:
Že jsem vyvedl tě ze země Egyptské:
parasty krúcem Salvatóry tuo.
připravils kříž Spasiteli svému.*

*(Jeden sbor řecky): Agios o Theos.
Svatý Bože.*

*(Druhý sbor latinsky): Sanktus Deus.
Svatý Bože.*

*(1. sbor): Agios ischyros.
Svatý silný.*

*(2. sbor): Sanktus fórtys.
Svatý silný.*

(1. sbor):

*Agios athánatos, eléison imas.
Svatý nesmrtelný, smiluj se nad námi.*

(2. sbor):

Sanktus imortális mizerére nobis.

Svatý nesmrtelný, smiluj se nad námi.

(*Na to dva ze sboru druhého*):

Kvia edúksi te per dezértum kvadraginta

Že vedl jsem tě po poušti čtyřiceti

annys: et manna cibávi te, et introduksi te
let a mannou krmil tě a uvedl tě

in terram satis bónam, parasty crúcem
do země velmi dobré, připravils kříž

Salvatóri tuo.

Spasiteli svému.

(*Sbory střídavě odpovídají jako svrchu „Agios“.*)

Na to dva ze sboru prvního.

Kvid ultra débui facere tybi, et non féci?

Co více měl jsem činiti tobě a nečinil?

Ego kvidem plantávi te víneam meam spe-

Já totiž založil jsem tě vinici svou nej-
ciozisimam: et tu fakta es mihi nýmís amára:

krásnější: a ty stala se's mně příliš trpkou:
acéto namkve sitim meam potasty: et láncéa
octem totiž žízeň mou hasila's: a kopím

perforasty látus Salvatóri tuo.

probodla bok Spasiteli svému.

(*Opět sbory odpovídají „Agios“*)

(*Na to dva a dva z druhého a z prvního sboru zpívají co následuje, a veškeren sbor*

spojený opakuje stále „*Popule meus*“ . . .
„*responde mihi*“ až ku „*kvia*“ viz svrchu.)

V. *Ego propter te flagellavi Egyptum*
Já jsem pro tebe bičoval Egypt
kum primogénityis suis: et tu me flagellatum
s prvoroženci jeho: a ty's mne zbičovaného
tradidisti.
vydal.

Sbor: *Popule meus.*

V. *Ego eduxi te de Egypto, demerso*
Já jsem vyvedl tě z Egypta, potopiv
Faraone in mare rubrum: et tu me tradi-
Faraóna v moře rudé: a ty's mne vy-
disti principibus sacerdotum.
dal knížatům kněžským.

Sbor: *Popule meus.*

V. *Ego ante te aperui mare: et tu*
Já jsem před tebou otevřel moře: a ty's
aperuisti lancea latus meum.
otevřel kopím bok můj.

Sbor: *Popule meus.*

V. *Ego ante te praevi in columna nubis:*
Já jsem před tebou šel v sloupu obla-
bis: et tu me duxisti ad pretorium Pilaty.
kovém: a ty's mne vedl k soudu Pilátovu.

Sbor: *Popule meus.*

V. *Ego te pávi manna per dezertum:*

Já jsem tě krmil mannou na poušti:

et tu me cecidýsty álapis et flagéllis.

a ty's mne bil políčky a biči.

Sbor: *Popule meus.*

V. *Ego te potávi akva salútys de pétra:*

Já jsem tě napájel vodou spasnou ze skály:

et tu me potasty felle et acéto.

a ty's mne pojil žlučí a octem.

Sbor: *Popule meus.*

V. *Ego própter te Chananeórum réges*

Já jsem pro tebe kananejské krále

perkússi: et tu perkussisty arúndyne kaput meum.

ubil: a ty's bil třtinou hlavu mou.

Sbor: *Popule meus.*

V. *Ego dédy tybi scéptrum regále: et*

Já jsem dal ti žezlo královské: a

tu dedysty capity meo spineam korónam.

ty's dal hlavě mé trnovou korunu.

Sbor: *Popule meus.*

V. *Ego te eksaltávi mágna virtúte: et tu*

Já jsem tě povýšil velkou mocí: a ty's

me suspendysty in patybulo krúcis.

mne vyvěsil na bolném kříži.

Sbor: *Popule meus.*

(Na počátku těchto žalob přidává se k nářku „Svatý Bože“; pocta to a odpros

slavný Pána Ježíše náhradou za přetrpěné útrapy. Není třeba všechny tyto žaloby vyzpívat, netrvá-li tak dlouho úcta kříže.)

Dnešního dne nekoná se oběť mše sv., an Kristus Pán sám koná oběť krvavou; ale toliko Tělo Páně od včerejška připravené se požívá. Po těchto tedy žalobách jde duchovní k oltáři, v němž se chová Tělo Páně, a nese je v slavném průvodu na velký oltář; tento průvod značí cestu Páně na horu Kalvarii. Při tom zpívá se „Veksilla“.

1. Veksilla Régis pródeunt - fulget crucis mystérium, - kva vita mortem pertulit, et morte vitam protulit.

Hle, prapor Králův již se stkví! - toť slavné kříže tajemství! - Smrt na něm Život *) podstoupil, - a smrtí duším život vlil.

2. Kvé vulneráta lanceë - mukróne dýro, kryminum - ut nos laváret sordibus manávit unda et sangvine.

Jenž kopím ostrým poraněn, - tak každému, kdo poskvrněn, - všech hříchů skvrny obmývá, - an krev i vodu vylévá

3. Impléta sunt, kvé koncínyt - Dávid fidéli karmine, - dycendo naciónibus - regnávít a lígno Deus.

*) Život, t. j. Kristus, Bůh pravý, jenž nemá života od nikoho, nýbrž ze sebe, proto v pravdě sluje Životem.

Co v písni věrné řečeno - již David pěl,
to splněno, v ní národům dí svatý Duch: -
„hle, se dřeva váš vládne Bůh.“

4. Arbor dekóra et fulgida, - ornáta
régis purpura, - elekta dýgno stýpíte, tam
sankta membra tángere.

Ó strome krásný v lesku svém, - ty's
zdoben Páně purpurem, *) tvůj vzácný kmen
Bůh vyvolil, - by údům svatým lůžkem byl.

5. Beáta kujus bráchyis préciúm pe-
péndyt sékuli, - statéra fakta korporis - tulit-
kve prédam tartari.

Ó šťastný! na tvých ramenou - svět pníti
viděl cenu svou, - **) ty Těla Páně závaží, - ***)
an tebou peklo poráží.

6. Ó kruks áve spes únyka, - hoc pas-
siónys tempore, - piis adauge gráciam - reiskve
déle krímina,

Ó kříži, naše naděje! kdož bez tebe
nám prospěje? - Ty zbožným rozmnož milosti -
a z vinných hříchy vyhosti.

7. Te, fons salútys Trinytas - kollaudet
omnys spíritus. Kvíbus krúcis viktóriam -
largíris adde prémium. Amen.

*) purpur či šarlat jest roucho rudé, královské;
zde lze rozuměti Krev Páně.

**) cenou, za kterou svět koupen jest Kristus.

***) kříž sluje závažím, váhou Těla Páně, jelikož
na něm jako na váze viselo.

Ti Bože, spásy prameni, - všech duchů zpěv i chvála zní, - nám křížem dobyt's vítězství. - O přidej slávu království. Amen.

Kněz na to okuřuje Tělo Páně a oltář v náhradu Pánu za posměch a hanu a týrání po cestě na Kalvárii mu činěnou.

Potom hned zpívá „*Otče náš*“ jako jindy a modlí se modlitbu „*Libera nos,*“ „*Vysvobod' nás,*“ viz modlitbu ke mši sv. po Otčenáši, což i ty katolíku se modli.

Na to padni na kolena, neboť pozdvihuje se Tělo Páně vzhůru; Krista Pána to vyzdvihli na hoře Kalvárské. Pak brzo bije se duchovní třikrát v prsa říkáje: „*Pane, nejsem hoden,*“ vzpomeň tu na ty, kteří pod křížem v prsa se tepali; *načež zpívej:*

Dokonáno jest! smrt' plesá! - Kristu svatá hlava klesá; - ducha Otci odevzdal. - Skončena jest dráha smutná, - na níž muka překrutná - snášel duší lidských král.

(Na to v „*monstranci,*“ t. j. v nádobu, v níž Tělo Páně se vystavuje, zahalenou rouškou bílou klade kněz Svátost Nejsvětější; tím se značí, kterak Josef z Arimathie a Nikodém v plátno čisté Pána ku pohřbu zavinuli, při čemž *zpívá se:*

Již Ho není! S kříže sňaté - v plátno kladou Tělo svaté - Ježíšovi přátelé! - Ten, jenž v srdci vždy nás choval, - pro nás život obětoval; - plačte pro Spasitele!

(Potom se koná průvod do Božího hrobu; jest to pohřební průvod Páně; zpívaje následující verše, plač s Matkou Boží:)

Kaligavérunt okuli mei a fletu meo:
Zatemnily se oči mé od pláče mého:
kvia elongátus est a me, kvi konsolabátur
neboť vzdálen jest ode mne, jenž těšil
me. Vidéte omnes populi, - si est dólór
mne. Vizte všickni národové, - jestli bolest
sikut dólór meus.
jako bolest má.

V. Ó vos omnes, kvi transítis per viam:
Ó vy všickni, kteří jdete tou cestou:
attendite et vidéte, si est dólór sikut dólór meus.
pozorujte a vizte, jestli bolest jako bolest má.

(Duchovní pomodliv se totéž co lid zpíval, zazpívá:)

In páce faktus est lokus ejus.
V pokoji učiněno jest místo jeho.
Lid: *Et in Sion habitáció ejus,*
A na Sionu přebývání jeho.

Siónem rozumí se zde Boží hrob.

Po modlitbě kněze zpívá se ku konci:

1. Odpočiň již nyní sobě, - v tomto líbotichém hrobě, - umučený Ježíši! - Dosti mysl Tvá i tělo - muk a ran již utrpělo - pro nás z lásky nejvyšší.

2. V posledním pak našem boji, - křížem pozvi nás k pokoji, - zaplaš ďábla úklady; -

otevři nám nebes bránu, - a nás táhni k svému stánu - do nebeské zahrady. Amen.

(*V zahradě totiž Pán jest pochován*)

(Pak líbá se tu i tam ještě kříž knězem podávaný, což se i jindy v postě stává, při čemž se zpívá:

1. Když v myšlení usmrcení - Krista Pána rozjímám, - trnu v zbožném zanícení, - na své hříchy vzpomínám; Spasitel můj, Pán a Bůh, - splácí na kříži můj dluh. - Líbám již svatý kříž, - na němž umřel Pán Ježíš.

2. Ach kdo sečte všecky rány, - které nese na těle: - v údy jsou mu hřeby vklány, - trn ho bodá na čele, kopí srdce proniká, tak nám nebe odmyká. - Líbám již atd.

3. Ach, Jemu se jen posmívá, jen se rouhá lidský hněv, když paterou řekou splývá s kříže jeho svatá krev. - Vítej, krvi přesvatá, - tyť jsi naše výplata. - Líbám již atd.

4. Ach, již oko jeho hasne, - bledé tváře ssinají, - srdce vadne, z rány spasné krev a voda prýskají; - tak nás všecky pokropil; - kdo tu lásku pochopil? - Líbám již atd.

5. Kajicně u kříže paty - v prach se vrhněm hříšníci; - neustaňme zde plakati před tou Boží Stolicí: - Kriste pro Tvé umučení, - odpusť, dej nám spasení! - Líbám již atd.

Na Bílou Sobotu.

Nejprv se světí venku nový oheň, roznícený z kamene, což znamená, že Kristem nám

dáno světlo; neboť Kristus nazván jest základním kamenem; pak se světí pět zrn kadidla. Čtyry modlitby modlí se kněz; ty katolíku modli se při každé „Otče náš.“

Pak se v kostele na tři rázy rozsvěcí trojjediná svíčka, značící světlo Kristovo, kterýž poučil nás o Trojici Boží. Duchovní zpívá po třikráte:

Lumen Kristy.

Světlo Kristovo.

Lid: *Deo gracias.*

Bohu díky.

Na to světí se velkonoční svíce, při čemž se odpovídá jako při mši sv. o prefaci. Velkonoční svíce značí Krista mrtvého, dokud není rozžata; duchovní zasazuje do ní pět zrn kadidla, toť jest pět ran Páně, kteréž i po vzkříšení Pán na svém těle podržel. Pak se svíce ta rozsvítí, Kristus to vstal z mrtvých; pak i lampy, i my vstaneme z mrtvých.

Tyto všecky obřady konávaly se v noci, nyní již ráno na Bílou sobotu, a tudíž již ráno počíná se slaviti z mrtvých vstání Páně.

Při tomto svěcení velkonoční svíce modli se tolikrát „Otče náš,“ jak čas stačí, na ten úmysl, aby ti Bůh dal slavného vzkříšení. Po svěcení svíce zpívá neb čte se 12 čtení pro-rockých:

I. čtení jedná o stvoření světa. — Tobě dal Bůh Stvořitel nesmrtelnou duši; modli se

„Otče náš,“ aby ti dal Bůh tvůj zachovati duši čistou.

II. čtení jedná o Noe a potopě světa. — Jako za dnů Noe svět nynější tone v nepravostech; modli se několikrát „Otče náš,“ aby tě Bůh chránil zkázy tohoto světa.

III. čtení jedná o Abrahamovi, jak věřil Bohu, poslušen byl jeho a obětoval Isáka; — modli se „Otče náš“ za dar pevné víry.

IV. čtení vypravuje, kterak vojsko Faronovo honíc lid Israelský a Mojžíše, utonulo v moři rudém. I zpíval Mojžíš i lid *následovně*. (Když kněz dokončil, zpívá chór i lid latinsky :)

Kantémus Domino - glorióse enim honorifikátus est - ékvum et ascensórem projécit in leben jest, - koně i jezdce uvrhl do mare, - adjútor et protéktor factus est moře, - pomocníkem a ochráncem učiněn jest mihi in salutem.
mi ku spasení.

V. *Hik Deus meus et honorifikábo eum, - Tent Bůh můj a oslavovati budu Ho, - Deus patris mei et eksaltábo eum.*
Bůh Otce mého a vyvýšovati budu Ho.

V. *Dominus konterens bella, - Dominus Hospodin potírá války, - Hospodin nomen est illi.*
jméno jest jemu.

V. čtení. Mimo jiné volá Isaiáš v tom proroctví: „Hleďte Hospodina, když můž nalezen býti; vzývejte Ho, když blízko jest.“ — To tobě, katolíku, abys hledal Hospodina velikonoční zpovědí. Modli se „Otče náš,“ aby ti Bůh dal vždy hodně velikonoční zpověď konati.

VI. čtení. Tu volá Baruch, muž Boží, lidu Israelskému mimo jiné takto: „Opustils pramen moudrosti.“ — Hle, tak učinili i naši nevěrci. Modli se za jich obrácení „Otče náš,“ dokud toto čtení trvá.

VII. čtení jest z Ezechiele proroka, před nímž Bůh oživil ve vidění kosti mrtvých. — Modli se „Otče náš,“ aby Bůh i tebe oživil jedenkrát k slávě.

VIII. čtení. Po tomto čtení následuje píseň Isaiáše proroka o lidu israelském připodobněném vinici. Zpívá se po čtení latinsky:

Vinea facta est dilekto in kornu
Vinice učiněna jest milému na pahrbku -
in lóko uberi.
na místě úrodném.

V. Et maceriam cirkumdédyt et cirkumfódyt - et plantávit vineam Sorek et edificávit pal a štípil vinici a vystavěl turrim in medio ejus.
věž u prostřed ní.

V. *Et torcular fōdit in ea, - vinea enim*
A pres vykonal v ní vinici totiž
Dominy Sábaoth dōmus Israel est.
Pána zástupů dům (národ) israelský jest.

IX. čtení obsahuje přikázání starozákonné o jedení beránka velkonočního; katolíkům Církev rozkazuje, aby jedli beránka velkonočního, Krista; pros Boha, aby tě chránil hříšného zanedbání velkonočního sv. přijímání.

X. čtení jedná o Jonášovi, jak kázal Ninivetským, a kterak se obrátili k Bohu; tento postní čas dnes se dokonávající byl tobě, katolíku, kázáním Jonášovým. Postil jsi se? Kál jsi se? Pros Boha „Otčenášem“ o dar zdrženlivosti a sebe zapírání.

XI. čtení. Krátce před svou smrtí napomínal Mojžíš lid israelský k setrvání u věrnosti Bohu a zanechal jim píseň na památku. Vyňatek této písně zpívá kůr po XI. čtení.

Attēde célum et lókvar - et audyat
Slyšte, nebesa, a mluviti budu - a poslyš,
terra verba eks óre meo.
země, slova z úst mých.

Ekspektetur sicut plúvia elókvium
Očekáváno buď jako déšť naučení
meum - et descēdat sicut ros verba mea.
mé a sestuptež jako rosa slova má.

Sicut imber super grámen, et sicut nyks
Jako přival na bylinu a jako sníh
super fenum, kvia nómen Domini invokábo.
na trávu, - neboť jméno Páně vzývati budu.

Dáte magnytúdynem Deo nostro, - Deus
Vzdejte velebnost Bohu našemu, - Boží
vera ópera ejus et omnes vié ejus
praví skutkové jsou a všechny cesty jeho
judícia.
spravedlivé.

Deus fidélis, in kvo non est inýkvitas, -
Bůh věrný, v něm není nepravost, -
justus et sanktus Dominus.
spravedlivý a svatý Hospodin.

XII. čtení jedná o třech mládencích uvržených do peci ohnivé, že nechtěli soše krále Nabuchodonosora se klaněti. Našeho věku modlou jsou peníze, pros „Otčenášem“, by tě Bůh lakomství chránil.

Po tomto čtení nastává svěcení vody a zpívá se latinsky:

Sicut cervus desiderat ad fontes akvárum: -
Jako jelen dychtí po studnicích vod:
ita desiderat ánima mea ad Té, Deus.
tak dychtí duše má po Tobě, Bože.

Sitývit ánima mea ad Deum vívum, -
Žízni duše má po Bohu živém (říkajíc):
kvando véniam et apparébo ante fáciem Dei.
kdy přijdu a ukážu se před tváří Boží.

Fuérunt mihi lákryme meé panes die
Jsou mi slzy mé chlebem ve dne
ak nokte dum dýcitur mihi per singulos
i v noci, - když se říká mi každo-
dies, ubi es Deus tuus?
denně, kde jest Bůh tvůj?

Po dvou modlitbách světí se voda a kněz zpívá jako při prefaci a lid odpovídá jako při mši sv. Při tom, zbožný katolíku, obnov slib, který jsi učinil Bohu na křtu sv. a vzbud' víru, naději a lásku.

Rozličné obřady při tomto svěcení vysvětlují se následovně:

Kněz rozděljuje rukou vodu v znamení kříže. — Tím se značí, že síla křestní vody z kříže pochází.

Kněz dotýká se rukou vody, na znamení, že od z mrtvých vstání Páně všecko stvoření rukou Boží jest chráněno.

Kněz rozděljuje vodu na čtyry strany, na znamení, že národové všech čtyř úhlů světa pokřtěni budou.

Kněz dýchá na vodu, na znamení, že Duch sv. při křtu sv. nás posvěcuje.

Kněz třikrát ponořuje Velkonoční svíci do vody, na znamení, že svým z mrtvých vstáním Pán Ježíš svatým svátostem plné platnosti udělil, potvrdiv tak víru naši.

Ku konci přilévá kněz sv. oleje do vody. Olej totiž léčí rány tělesné: voda křestní se sv. oleji smíšená, hojí rány naší duše.

Neposvěcenou vodou udělený křest jest platen, ale tímto svěcením vody chce nám církev sv. v mysl vštípati, jak drahocenná jest svátost křtu.

Pak zpívají se litanie a kněžstvo padá na svou tvář, čím se má na Bohu vyžádati, aby na přímluvu Všech Svatých těm, kdož tou vodou křtěni budou, dal nevinnost zachovati.

Kyrie eleison.

Pane, smiluj se.

Kriste eleison. Kyrie eleison.

Kriste audy nos.

Kriste, uslyš nás.

Kriste exaudi nos.

Kriste, vyslyš nás.

Pater, de célis Deus, miserére nobis.

Otče, s nebes Bože, smiluj se nad námi.

Fíli, Redémptor mundy, Deus, miserére

Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se

nobis.

nad námi.

Spíritus sankte Deus, miserére nobis.

Duše svatý, Bože, smiluj se nad námi.

Sankta Trinytas, unus Deus, miserére nobis.

Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se nad námi.

Sankta Maria,
Svatá Maria,

Sankta Dei génytriks,
Svatá Boží Rodičko,

Sankta Virgo Virginum,
Svatá Panno panen,

Sankte Michael,
Svatý Michaeli,

Sankte Gábiel,
Svatý Gabrieli,

Sankte Ráfael,
Svatý Rafaeli,

Omnes sankty Angeli et Archangeli,
Všickni svatí andělé i archandělé,

Omnes sankty beatórum spírítuum
Všickni svatí blahoslavených duchů
ordines,
řádové,

Sankte Joannes Báptysta,
Svatý Jene Křtiteli,

Sankte Józef,
Svatý Josefe,

Omnes sankty patriarche et proféte,
Všickni svatí patriarchové a proroci,

Sankte Pétre,
Svatý Petře,

Sankte Paule,
Svatý Pavle,

Ora (te) pro nobis.
Oroduj (te) za nás.

Sankte Andréa,

Svatý Ondřeji,

Sankte Joannes,

Svatý Jene,

Omnes sankty apostoli et evangelisté,
Všickni svatí apoštolové a evangelistové,

Omnes sankty discipuli Dóminy,
Všickni svatí učenci Páně,

Sankte Stéfane,

Svatý Štěpáne,

Sankte Laurénty,

Svatý Vavřinče,

Sankte Vincénty,

Svatý Vincenci,

Omnes sankty mártýres,
Všickni svatí mučenici,

Sankte Silvéster,

Svatý Silvestře,

Sancte Gregóri,

Svatý Řehoři,

Sankte Augustýne,

Svatý Augustine,

Omnes sankty pontyficas et konfessóres,
Všickni svatí biskupové a vyznávači,

Omnes sankty doktóres,

Všickni svatí učitelové,

Sankte Antóny,

Svatý Antoníne,

*Ora (te) pro nobis.
Oroduj (te) za nás.*

Sankte Benedykte,

Svatý Benedikte,

Sankte Domínyce,

Svatý Dominiku,

Sankte Francisce,

Svatý Františku,

Omnes sankty sacerdotes et levite,

Všickni svatí kněží a jáhnové,

Omnes sankty monachi et eremite

Všickni svatí mnichové a poustevníci,

Sankta Maria Magdalena,

Svatá Máří Magdaleno,

Sankta Ágnes,

Svatá Anežko,

Sankta Cecília,

Svatá Cecilie,

Sankta Ágátha,

Svatá Háto,

Sankta Anastázia,

Svatá Anastásie,

Omnes sankte virgines et vidue,

Všecky svaté panny a vdovy,

Omnes sankty et sankte Dei, Intercédýte

Všickni Svatí a Světice Boží, přimlouvejte se

pro nobis.

za nás.

Propicius esto, — parce nobis, Domine.

Milostiv nám buď, — odpusť nám, Pane.

*Ora (te) pro nobis.
Oroduj (te) za nás.*

Propicius esto, — *exaudi nos, Domine.*
Milostiv nám buď, — vyslyš nás, Pane.

Ab omni málo,
Ode všeho zlého,

Ab omni pekkáto,
Ode všeho hříchu,

A morte perpétua,
Od smrti věčné,

Per mystérium sankte Inkarnaciónis tue,
Skrze tajemství svatého vtělení Tvého,

Per adventum tuum,
Skrze příští Tvé,

Per nativitátem tuam,
Skrze narození Tvé,

Per baptismum et sanktum jejúnium tuum,
Skrze křest a svatý půst Tvůj,

Per krúcem et passiónem tuam,
Skrze kříž Tvůj a umučení Tvé,

Per mortem et scpultúram tuam,
Skrze smrt a pohřeb Tvůj,

Per sanktam resurrekciónem tuam,
Skrze svaté vzkříšení Tvé,

Per admirábilem ascensiónem tuam,
Skrze podivné nanebevstoupení Tvé,

Per adventum Spiritus sankty Paraklity,
Skrze příští Ducha svatého Utěšitele,

In die judycii,
V den soudný,

Libera nos,
Vysvoboď nás,
Domine.
Pane.

Pekkatóres,
My bříšníci,

Ut nóbis parkas,
Abys nám odpustiti ráčil,

Ut Eklésiam tuam sanktam régere et
Abys Církev svou svatou říditi a
konserváre dygnéris,
zachovati ráčil,

Ut dominum apostólikum et omnes
Abys náměstka apoštolského a veškeren
eklesiastikos ordynes in sankta re-
duchovní stav v svatém ná-
ligióne konserváre dygneris,
boženství zachovati ráčil,

Ut inymíkos sankte Ekklésie humilitáre
Abys nepřátele svaté Církvě ponížiti
dygnéris,
ráčil,

Ut régibus et princípibus kristiánis
Abys králům a knížatům křesťanským
pácem et véram konkórdyam donáre
pokoj a pravou svornost dáti
dygnéris,
ráčil,

Ut nosmetipsos in tuo sankto servício
Abys nás samých ve své svaté službě
konfortáre et konservare dygnéris,
posilniti a zachovati ráčil,

Te rogamus, audy nos.
Tě prosíme, uslyš nás.

Ut omnybus benefaktóribus nostris sem-
Abys všem dobrodincům našim věč-
pitérna bóna retrýbuas,
nými statky odplatiti ráčil,

Ut fruktus terre dáre et konserváre
Abys úrody zemské dáti a zachovati
dygnéris,
ráčil,

Ut omnibus fidélibus defúntis rékviem
Abys všem věrným zemřelým odpoči-
etérnam donáre dygnéris,
nutí věčné dáti ráčil,

Ut nos exaudýre dygnéris,
Abys nás vyslyšeti ráčil,

Agnus Dei, kvi tollis pekkáta mundy, —
Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, —
parce nóbis, Domine.
odpusť nám, Pane.

Agnus Dei, kvi tollis pekkáta mundy, —
Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, —
exaudy nos Domine.
vyslyš nás, Pane.

Agnus Dei, kvi tollis pekkáta mundy, —
Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, —
mizerére nobis.
smiluj se nad námi.

Kriste, audy nos. — Kriste, exaudy nos.
Kriste, uslyš nás. — Kriste, vyslyš nás.

Te rogámus, audy nos.
Tě prosíme, uslyš nás.

Mezi tím vstoupil duchovní k oltáři a lid zpívá:

Kyrie. Rcemež Kyrie eleison! - což jest: „Pane, smiluj se!“ - Kriste, Kriste, ó eleison! - Kriste, Kriste, slituj se! - uděliž nám smilování - i Ty Duchu přesvatý, - na milostné slitování - povždy velmi bohatý.

Gloria (zvony a varhany znějí opět oznamující z mrtvých vstání Páně.) Zvony! již se rozezvučte! - konec budiž truchlení! - v radosti se s námi slučte, - oznamujte vzkříšení - Bohu na výsostech sláva, - srdcím budiž pokoj přán! - neb již slavně z mrtvých vstává - Spasitel náš, Kristus Pán.

Po *epištole* zpívá kněz **Alleluja** po třikrát, a lid v tomtéž tónu po každé totéž opakuje.

Na to zpívá se latinsky traktus:

Konfitemini Dómino, kvóniam bónus, -
Oslavujte Hospodina, neboť jest dobrý, -
kvóniam in sékulum misericordia ejus.
poněvadž na věky milosrdenství jeho trvá.

Na to: Žalm 116:

Laudáte Dominum omnes gentes, - [et
Chvalte Hospodina všickni národové, - a
kol]laudáte eum omnes pópuli.
vychvalujte Ho všickni lidé.

Kvóniam confirmáta est super nos mize-
Poněvadž upevněno jest nad námi milo-

rikordia ejus, et veritas Domini manet
srdenství jeho, a pravda Hospodinova zůstává
in etérnum.
na věky.

(*Kredo* není tohoto dne. K obětování, Sanktus a po Pozdvihování zpívá se jakákoliv z obecních mešních písní až do Přijímání.

Po Přijímání končí se nešporami krátkými. Za starodávna totiž tyto všecky obřady a mše sv. konaly se až večer, čili spíše v noci, a proto uzavírá se na tu památku dnešní mše sv. „Nešporami“ t. j. večerními hodinami církve.)

Počne se *Antifónou*.

Allelúja, allelúja, allelúja.

Potom zpívá se tentýž žalm 116. „Laudáte,“ jako po epištole, vynechá se však [*et kol*]; ku konci se přidá:

Glória Patri et Filio et Spirituú sankto,
Sláva Otcí i Synu i Duchu svatému, -
sicut erat in principio et nunk et semper et
jakož byla na počátku i nyní i vždycky až
in sékula sekulorum. Amen.
na věky věkův. Amen.

Allelúja, allelúja, allelúja.

Na to zanotí kněz:

Vespere autem sabbaty.
Na skonání pak soboty.

Lid pokračuje:

Kvé lucescit in prima sabbaty,
Když svítalo na první den po sobotě, -
vényt Maria Magdaléne et altera María -
přišla Maria Magdalena a druhá Maria
vidére sepulchrum. Allelúja.
pohlednout na hrob. Allelúja.

(Pak zpívá se chvalozpěv, jež zpívala Panna Maria, duše křesťanská, veleb s ní Pána Ježíše z mrtvých povstávajícího.)

1. *Magnýfikat - ánima mea Dominum.*
Velebí duše má Hospodina.
2. *Et ekzultávit spíritus meus - in Deo*
A zplesal duch můj - v Bohu
salutári meo.
Spasiteli mém.
3. *Kvia respektit humitálitem ancille*
Že vzhlédl na ponížení služebnice
sué - ekce enim eks hok beátam
své - ajhle, od této chvíle blahoslavenou
me dícent omnes generatiónes.
mne nazývati budou všickni národové.
4. *Kvia fécit mihi mágna, kvi potens*
Neboť učinil mi veliké věci, jenž mocný
est - et sanktum nómen ejus.
jest - a svaté jméno jeho.

5. *Et miserikórdia ejus a progénie in*
A milosrdenství jeho od pokolení až
progénies - timéntybus eum.
do pokolení - bojícím se jeho.

6. *Fécit poténciam in bráchio suo*
Učinil moc v ramenu svém,
disperzit superbos mente kórdys sui.
rozptýlil pyšné myslí srdce svého.

7. *Dépozuit poténtes de séde - et eksal-*
Sesadil mocné s trůnu, - a po-
távit húmiles.
výšil ponížených.

8. *Ezuriéntes implévit bónys et*
Lačné naplnil dobrými věcmi, a
dyvites dymízit inánes.
bohaté propustil prázdné.

9. *Suscépit Izrael puérum suum re-*
Ujal se Izraele, sluhy svého, - roz-
kordátus miserikórdié sue.
pomenuv se na milosrdenství své.

10. *Sikut lokútus est ad pátres nostros, -*
Jakož mluvil jest k otcům našim, -
Abraham et séminy ejus in sékula.
Abrahamovi a potomkům jeho na věky.

Glória Pátri jako svrchu.

(Potom opakuje se: *Vespere autem*) a
kněz dí: Dominus vobiskum.

Lid: Et kum spírítu tuo.

(Na to modlitba následuje, a po ní zpívá duchovní):

Ite missa est! allelúja, allelúja.
Jděte, mše jest dokonána! allelúja, allelúja.

Lid odpoví tímtež tónem:

Deo grácias! allelúja, allelúja.
Bohu díky! allelúja, allelúja.

Tak slaví Církev sv. od pradávna slavnost z mrtvých vstání; u nás ještě večer slaví se „Vzkříšení“ u Božího hrobu, což viz v části obřadní této knížky.

Čas velikonoční.

I.

Na Hod Boží; pak i jindy.

Introit. 1. Vstal z mrtvých Kristus Spasitel, - náš pastýř, - Pán a učitel; alleluja, alleluja vstal vzkříšen Božským ramenem, by života byl pramenem. - All. all

2. Ó Kriste! v moci podivný, - ač v hrobě trvals po tři dny; - all. all. - přede vstáváš živý mocí svou, - ó obživ hříšnou duši mou. - All. all.

Gloria. Buď Bohu sláva s výsosti! - Ó ple-sej lidstvo s radostí. All. all. Ó Bože, Tebe chválíme, a moci Tvé se koříme. - All. all.

Epištola. Kvas starý všickni vyčistme a spásu svou si pojistme; all. all. když

Kristus z mrtvých povstává, - ať každý břichy vyznává. All. all.

(Dnes až do soboty, v neděli první po velikonoci ne více, čte kněz po Epištole)

Sekvenci; česky zní as takto:

1. Oběti velikonoční, křesťané, chvály zpěv ať zní. - All. all. - Beránek ovce vykoupil, - nevinný hříšným smírcem byl. All. all.

2. Smrt stála k světa úžasu s životem v divném zápasu; all. all. - života vůdce dokonat, - umřev jest živ ten mocný král. - All. all.

3. Ó rci nám Máří přemila, cos na své cestě spatřila. - All. all. - Zřela jsem hrobku živého - a slávu zmrtvých vstalého. All. all.

4. Anděly Páně svědčící a platná v hrobě ležící; - all. all. - aj Kristus vstal má naděje, - pospěšte do Galileje. All. all.

5. Víme, žes, Kriste, z mrtvých vstal, skutečně život na se vzal, - all. all. - zpěv náš buď tobě líbezný, - smiluj se, králi vítězný. All. all.

Krédo. Cos Bože ráčil zjeviti, chci vždycky pevně věřiti, - all all. - dnes víra má jest stvrzena, neb smrti moc jest potřena.

All. all.

Obětování. 1. Ó slyšte! zemětřesení! prchají strážci zděšení; - all. all. - nás však nic více nestraší, ta oběť strachy zaplaší. All. all.

2. Již, Kriste, oběť konáme, - chléb, víno Tobě dáváme; all. all. nechť vina

víc nás netíží, an konals oběť na kříži. -
All. all.

3. Ó přijmi, svatá Trojice, co obě-
tujem pějíce. - All. all. - Kéž dojdou duše
spasení, - a tělo slávy vzkříšení. All. all.

Sanktus. Svět oděn v roucho slavnostné, -
zpívá dnes písně radostné, - all. all. - my
svatý, svatý zpívejme, - Hosanna Kristu volejme. -
All. all.

Po pozdvihování. 1. Již učeníci ztrnulí -
zas Pána svého zhlédnuli, - all. all. - my vi-
díme Jej živého, - ve svátosti však skrytého. -
All. all.

2. Pán v těle zas se ukázal, - a skryté
Božství dokázal; - all. all. - nám sic i tělo
ukrývá, - přec k víře v sebe vyzývá. - All. all.

Agnus Dei. Ó Boží Synu vzkříšený, -
tys Beránek náš milený, all. all. - prosíme
Tebe srdečně, dejž, ať se kajem statečně.
all. all.

K přijímání. 1. Tě přijmouti jsem ne-
hoden, - všech nejša hříchů svoboden. - All. all.
Ó pro umučení předrahé - všem odpusť viny
neblahé. All. all.

2. Však doufám lásku ve tvojí, - že mi
mou duši uhojí; - all. all. - ač srdce moc Tvou
netuší, - přec vstup a vejdi do duší. - All. all.

Po přijímání. Beránka jsme již požili, -
jímž duše naše ožily; - all. all. - jen hříchu
vždy se varujme, - v přesnicích pravdy ho-
dujme. All. all.

Ite missa est. Mše svatá již je skonána, - a oběť slavná podána! - All. all. - Nuž tedy Bohu dík vzdejme, - alleluja mu zapějme. - All. all.

Poznámka. Tato píseň souhlasí úplně s mešní knihou zpívejž se vždy na Boží Hod; k vůli změně nápěvu však mohou se sloky od Sanktus až do přijímání vzíti z druhé velkonoční; po přijímání all. a konec budiž vzat opět z této první. Na opak může se dít zpívá-li se druhá.

II.

Introit. Základ církve jest na skále, - nemůže být zrušena, - trvat bude neustále - pevná, nepřemožená. - Zakladatel její vstává a vychází z hrobu bran, - Kristus světu důkaz dává, [: že jest všechněch říší Pán :]

Gloria. Pějte sbory! alleluja, ve všech nebes výšinách, - pějte lidé alleluja - po všech země nížinách; - přemožen jest lidstva škůdce, - jenž rozsíval rozbroje, - z hrobu spěje k nám náš vůdce, - [: nesa blaho pokoje. :]

Evangelium a Krédo. Kriste, jenž jsi roveň Otci, - roveň Duchu svatému; - přispěj mile ku pomoci - věrou duchu lidskému; - vylej milosti své drahé v srdce hojnou zásobu, - bychom také v žití blahé - [: směli jíti ze hrobu. :]

Obětování. Přijmi, Bože! z ruky sluhy chléb a víno k oběti; přijmi srdce, a jich dluhy nepřivodí si k paměti; pro nás zemřel jsi na kříži a pro nás jsi z hrobu vstal, - protož vinu, jež nás tíží, [: smaž svou krví, tresty vzdal. :]

Sanktus. Ať ve srdcích láska vzrůstá, k Tobě, lidstva Příteli; ať jsou hodna naše ústa - zpívat v závod s anděly: - Svátý jsi, ó nebes Pane, svatý, Kriste vítězný, - obloha Tvou slávou plane, [: i květ hájů líbezný. :]

Po pozdvihování. Pán přichází ten, jenž z hrobu vyšel v slávě přestkvoucí, - rozpukly se v onu dobu - skály divem trnouce; - nuže, srdce, zachvějte se ve posvátném úžasu, - otevřte se, an Pán nese pomoc, sílu k zápasu. - All. all.

Při Memento. Do pekel se pohřžuje, - hledá otce zajaté, křížem svým je vychvacuje, z ďábla říše proklaté; - Kriste, zpo- meň také duši přátel našich milených, zahladí, co jich pokoj ruší, spoj je s sbory blažených. - All. all.

Přijímání. Zůstaň s námi, drahý Pane, - jdemeť k Tvému ku stolu, dej chléb, po němž nebešťané - dychtí v úcty plápolu. Duši smej v svých prsou ráně, - ať smí přijmout Tělo Tvé, závazek dej v smrti bráně, že nás přijmeš v lokty své. All. all.

Ku konci. Přijdeš jednou zase v moci
v slávě kruhu andělů, - a tu vzkřísíš z hrobu
noci k žití sbor svých ctitelů; nuž buď
strážcem našich kroků a je cestou k nebi
říd, v onen den pak k svému boku při-
viň milostně svůj lid. All. all.

III.

V soboty velikonoční.

Introit 1. Vesel se nebes královno, - alle-
luja, plesej světů císařovno, alleluja.

2. Král náš, tvůj Syn, ó Matičko, alle-
luja, - vstal z mrtvých, Boží Rodičko, - alleluja.

Kyrie. Ó zvolěj za nás „Kyrie“, - alle-
luja, a Bůh se jistě smiluje, alleluja.

Gloria. Slávu již Bohu v výsosti, alle-
luja, - zapěj, ó Matko s radostí, alleluja.

Graduále. 1. Člověka-Boha's zrodila,
alleluja, nebe jsi s zemí smířila, alleluja.

2. Zdráva buď, Matko milená, alle-
luja, nad všechny ženy vzuešená, alleluja.

Evangeliium. 1. Pod křížem v žalu stála
jsi, - alleluja, an Syn tvůj s smrtí zápasí, -
alleluja.

2 Však jež's mrtvého plakala, alle-
luja, vstal z mrtvých Kristus, tvá chvála,
alleluja.

3. Tělo, jež nahé viselo, alleluja,
v rouše slávy se zastkvělo, alleluja.

4. Rány jeho jsou zhojeny, alleluja,
stkví se co drahé kameny, - alleluja.

Krédo a ostatní buď z některé obecné
neb velkonoční.

Po přijímání. 1. Vesel se, Matko přemilá, - alleluja, - neb Syn tvůj, jehož's nosila, - alleluja,

2. vstal z mrtvých v slávě, v jasnosti, - alleluja, - kraluje v nebes výsosti, - alleluja.

3. Raduj se z oslaveného, - alleluja, - přimluv se za nás u Něho, - alleluja.

Neděle průvodní čili bílá

sluje tak, poněvadž křtěníci v bílou sobotu pokřtění, nosivše bílé roucho osm dní, tuto neděli po slavném průvodu roucho to odkládali. Toho dne nezpívá se Sekvence; místo ní zpívejž se při *Evangelium* a *Krédo*:

1. Již přiblížil se osmý den, - co Kristus povstal oživen, - all. all. - Tomáš zdráhá se věřiti, - v bok ruku žádá vložití, - all. all.

2. Dnes Pán se opět objevil, - a Tomáš pravdě uvěřil, - all. all. - „Pán můj a Bůh můj!“ provolal, - pak pro tu víru život dal, - alleluja, alleluja.

Neděle pátá

po velikonocích sluje křížová čili prosebná, tak i tři dni po ní, anať od starodávna Církve sv. věřící s praporem *kříže* na procesí

vedouc, Kristu, než ještě do nebe vstupuje, *prosby* své za úrodu a odvrácení všeho zla přednáší, aby je před trůn Boha Otce doprovodil.

Takový průvod koná se tři dny před Na nebe vstoupením Páně a též na den sv. Marka. Průvod viz v části obřadní této knížky. Ty dny koná se jedna mše sv. v rouchu kajícím, fialovém a zpívá se při ní následovně:

Introit. S nebeského chrámu svého hlasy naše, Pane, slyš; - a volání lidu Tvého, - pronikni až v nebes výš; - Otče! vysvoboditeli - ze všech světa úzkostí, - z mrtvých vstalý Spasiteli, zbav nás časných starostí.

Gloria nemá tato mše svatá.

Epištola. Eliáš se modlil k Tobě, - déšť Tvůj zem by nevlažil, teprv po tříleté době - rosou's půdu oblažil. - Ó slyš také naše hlasy, dejž nám plodin v hojnosti; - a když láska Tvá nás spasí, - vzdáme dík Tvé milosti.

Ostatní z některé velkonoční.

Po přijímání. Hledejte a naleznete; prostě, bude dáno vám; k nebi oči pozvedněte, - tak nás učil Kristus sám. - Račiž, Pane, - zpomenouti, - na ta milá slova svá; - prosby naše vyslechnouti, - obdařuj nás štědrostí Tvá.

V den Na nebe vstoupeni Páně.

(Dnešního dne nechává se na posled velikonoční svíce u oltáře hořeti; po evan-

gelium „Velké“ mše svaté se zháší a pak se odstraní, čímž značí se, že Kristus opustil zem a vstoupil na nebesa.)

Introit. Zaplesejte národové! Působí Bůh divy nové! Proč hledíte muži vzhůru? - v andělském Pán Ježíš kůru! s nebe toho opět přijde, k soudu v tétěž slávě vyjde.

Gloria. Sláva budiž na výsosti Kristu, jenž se v velebnosti na nebe dnes odebírá, dílo svoje uzavírá; sejmul s duší tíži dávnou, - zapějme mu píseň slavnou.

Graduale. Alleluja! zaplesejme, - zpěvy Pána provázejme. - Na nebe on vstoupil z hory, přemohl dnes pekla vzdory; - smrt že ráčil přetrpěti, smrt tím vzal sám do zajetí.

Kredo atd. z některé obecné.

Konec. Plesům znovu oddejme se, - v žalmech slavných rozzvučme se; - vítěznou svou Božskou mocí - vstoupil Kristus k Bohu Otci; - nezůstanem věčně v hrobě, Pán nás vzkřísí, vezme k sobě.

V neděli mezi oktávou, VI. po Velikonoci, zpívá se tatáž, jakož i v dny oktávy.

V sobotu před Hodem Svatoňušním.

Tohoto dne světí se též voda křestní, podobně jako na Bílou sobotu.

Čte se dnes šest čtení a sice:

I.: jako v Bílou sobotu III. — Rozjímej jako tam.

- II.: jako v Bílou sobotu 4. a zpívá se „Kantémus Domino.“
III.: jako v Bílou sobotu 11. a zpívá se „Atténde célum.“
IV.: jako na Bílou sobotu 8., a zpívá se „Vinea fakta est“
V jako na Bílou sobotu 6.
VI. jako na Bílou sobotu 7.

(„Flektámus génu“ dnes se neříká.)

(Na to zpívá se „Sikut cervus“ a vše ostatní i litanie jako v Bílou sobotu. — Dnes se svěťí voda křestní proto, že Duchem sv. býváme posvěceni při křtu svatém; za tou příčinou znamená dnes hořící svíce do vody ponořovaná Ducha sv. v způsobu holubice nad Jordánem při křtu Páně se vznášejícího.)

Introit není, nýbrž *Kyrie* a sice totéž, jako v Bílou sobotu.

Gloria (zvony zní oznamující již dnes seslání Ducha sv. za zvuku větru prudkého) a ostatní až do konce z některé buď svatodušní neb obecné vyjma *Graduale* Jedenkrát pouze zpívá se: Alleluja, a ostatní jako na Bílou sobotu. Ku konci se mše sv. od obyčejné ničím neliší.

V oktávě Svatodušní.

I.

(Tato se srovnává s mešní knihou na Hod Boží - Při vzývání Ducha sv. při zvláštních

příležitostech na př. při počátku školního roku zpívejž se tato; tu se ale sekvence vynechá :) -

Introit. S nebe sstoupil svatý Duch!
prudkým větrem zvučí vzduch, - všecku zemi -
dary všemi - plní mocný Bůh.

Kyrie. Velký Bože, smiluj se! Kriste
králi, slituj se! - k lidu svému, - pokornému, -
Duchu snižuj se. -

Gloria. Sláva Bohu v výsosti! - Duchu
Božské moudrosti, - rozmnož víru; - dárce
míru, - vzbuzuj k zbožnosti. -

Graduale. [Když kněz kleká:] 1. Přijdiž,
Duchu přesvatý, - na milosti bohatý, - nechť
jsou vřele mysle celé - láskou dojaty.

2. Vyšli s nebe hvězdného, - Otče, Ducha
svatého, - nechať svojí - láskou zhojí - tvora
hříšného.

Sekvence. (Při čtené zpívejž se Graduale,
sekvence pak pouze při zpívané, an při čtené
kněz na lid čekati nemůže; leda by část jen
se zpívala.) 1. Přijď, ó Duchu přesvatý, - rač
papršlek bohatý - světla svého v nás vylít.

2. Přijdiž, Otče nebohých, dárce darů
přemnohých, - račiž mysle osvítiť.

3. Božský potěšiteli, - sladký duší pří-
teli, - rač nás mile zotaviť.

4. V práci líbý pokoji, - krotiteli v roz-
broji, - rač nás v pláči ukojiť.

5. Ó, ty světlo blažící, srdce v Tebe
věřící, - rač milostně naplniť.

6. Člověk bez Tvé pomoci - slábne a je bez moci, vše mu může uškodit.

7. Skvrny s duší našich smaž, - a vypráhlá srdce svlaž, raněné rač vyhojít.

8. Srovnej co je zkřiveno, - ohřej co je studeno, - a nedej nám zabloudit.

9. Rač nás v Tebe věřící - a Tě vroucně prosící, - dary sedmi podělit.

10. Uděl v ctnosti prospěchu, - v smrti blahou útěchu, a dej v radost věčnou vjíť. Amen.

Offertorium. 1. Upevniž nás v milosti, - Bože, s chrámu výsosti. - Dary nesem, - Tobě s plesem, - s vroucnou zbožností.

2. Protož snažně žádáme: - Oběť, kterou dáváme, - mile posvěť, - rozum osvěť, - jakož doufáme. - Svatý, svatý zapějme - a Hosanna volejme Bohu Pánu, nebešťanů, díky vzdávejme.

Při pozdvihování. Přijmi s tváří milostnou, Pane, oběť blahotnou, - vyplň tužbu, - duši v službu - zasvěť radostnou.

Při Memento. K mrtvým lásku cítíme, - za ně, Pane, prosíme, ve sbor svatých, v nebe vzatých, - s nimi toužíme.

Agnus. Ó, Beránku nejtišší, - ó smiluj se, Ježíši! - V světa víru - přej nám míru, - Bože nejvyšší.

Přijímání. Nejsem hoden přijmouti - tělo Tvé, a kleknouti - k stolu Tvému, - k Bohu svému - očí zdvihnouti.

Po přijímání. 1. Zavzněl větrem nebes stán, slib svůj plní Kristus Pán, shromážděným, - vyvoleným, svatý Duch jest dán.

2. Rosu Ducha svatého Tobě, Otče, rovného, v srdce vlíti, očistiti, - rač mne hříšného.

Na den Nejsvětější Trojice Boží.

Kyrie. Bože věčný, trojjediný, světa vládce všemocný! k Tobě „odpusť, odpusť viny“ vzdychá člověk nemocný. Z světa zlého bouře děsné k Tobě člověk pohlédá, - ve života strasti těsné k Tobě srdce pozvedá.

Gloria. Sláva na výsostech Tobě, - trojjediný Vladaři; - přispěj, přispěj lidské mdlobě, mír ať zloba nemaří; - přijmi díky, Otče věčný, - s Synem jedné podstaty, - chválí Tebe lid Tvůj vděčný, Duch nás posvěť přesvatý.

Graduale. Požehnaný Hospodine, Cherubův ty's mocný Pán, - sláva Tvoje nepomine, - ty jsi stavěl nebe stán; obloha Tě blahoslaví, - tyť jsi otcův našich Bůh, jazyk Tebe nevypraví, - k Tobě touží každý duch.

Krédó. Věřím v Boha, Tvůrce svého, Otcem svým Ho nazývám; - Jesu Krista, Syna jeho, - vždycky, všudy vyznávám; z Ducha svatého se pro nás z Panny ráčil vtěliti, pilnou maje péči o nás, trapně ráčil zemříti.

Obětování. Bože, jenžto divně šatíš kvítí, ptactvo všeliké; - sluncem luhy, háje zlatíš, - tvoře divy veliké; přijmi víno a chleb skrovný, - země Tvé to plodiny, - za oběť je Tobě rovný - zvolil Syn Tvůj jediný.

Sanktus. „Svatý, svatý“ s nebes dvorstvem - slavně Bohu zapějme! - Hosanna mu se vším tvorstvem - v svaté bázni volejme; - hvězdných nebes hrůzná krása - srdci Boha zjevuje, - všecka zem ho mocně hlásá, - slávu jeho zvěstuje.

Po pozdvihování. V svatém klaň se zánícení, - duše, Bohu mocnému; - vzdávej dík a velebení - ve Svátosti skrytému. - Bože! světa Řediteli, - jeden ve třech osobách, - v oběť se Ti Kristus celý pro nás dává v způsobách.

Otče náš. Nebes Pane! Tebe smíme - milým Otcem nazývat, - svaté jméno Tvoje ctíme, - Církev svou nech prospívat; - plniť popřej vůli Tvoji, - chléb náš dej nám v hojnosti, - odpusť viny, řiď nás v boji, - zlého zbav svou milostí.

Přijímání. Jesu Kriste, duší chlebe, hříšníkům Ty's naděje; - nejsem hoden přijmout Tebe, - milost Tvá však přispěje. - Slova svého mocí divnou - uléčiž mé bolesti, - Těla svého silou živnou - v nebe rač mne dovésti.

Ku konci. Úkon mešní, světa Králi, schyluje se k skonání, - Božskou čest jsme Tobě vzdali, uděl nám své žehnání. - Tro-

jice Ty's nerozdílná panující v výsosti,
odvrať Tvoje ruka silná - od nás všecky úzkosti.

Na den Božihho Těla.

(Na Zelený čtvrtek má se slaviti vlastně ustanovení Svátosti Těla Páně, pro smutek ale nad smrtí Krista Pána odkládá se až na čtvrtek po Nejsv. Trojici Boží. Po slavné mši svaté koná se průvod, kterýž viz v zadu.)

Introit. Zaplesejte Bohu svému! - spomocníku všemocnému - lidé všickni děkujte! - neboť chleb se tučný láme, - z něhož sladkost pravou máme, - slavný zpěv mu věnujte.

Kyrie. Bože, nad námi se smiluj, - Kriste, duše naše miluj, - Duchu svatý, smiluj se! - Bože mocný, trojjediný, - odpustiž nám naše viny, - nad svým lidem slituj se.

Gloria. Sláva Bohu v nebes výši! - Na zemi též v Boží říši - pokoj zůstaň nerušen; - Kristu zavzni rovněž sláva, - jenž se všechněm lidem dává, - hříchův žár buď udušen.

Epištola. 1. Velikého apoštola - Korintanům epištola - o Pánu nám zjevuje: - kterak Tělo činí z chleba, - z vína Krev svou, jakož třeba - k oběti, již zřizuje.

2. Učí apoštol ten Boží, - hříchy své že zlý si zmnoží, - Tělo to když požije; - neb kdo nemá srdce čisté, - v odsouzení padá jisté, - vinen vraždou Boží je.

Krédo. Věřím v Boha jediného, - Tvůrce, Pána, Otce svého, jenž je ve třech oso-

bách; - v Božího pak věřím Syna, - který sebe v chleba, vína skrovných dává způsobách.

Obětování. 1. Kněz Ti, Pane, oběť dává, - jak nás učí víra pravá, - rač ji, Pane, přijmouti; - lid Tvůj všecken vzývá Tebe, - račiž mile z svého nebe - na oběť tu vzhlédnouti.

Na konci jsa svého žití ráčil Syn Tvůj stanoviti - oběť na svou památku; - přijmi, Pane, oběť jeho, - pro ni rač nám míru svého - dáti světa ve zmatku.

Sanktus. Svatý, svatý, požehnaný - Bůh, jenž stavěl nebes stany, - Hosanna mu v výsosti! - Hle již se k nám Kristus blíží, - k lidu svému Bůh se níží - v převelebné svátosti.

Po pozdvihování. 1. Koř se, tvore! Bůh je s námi! - zakryt ovšem způsobami zraku tvému lidskému. - Nevěř zraku, věř jen pevně, - co ti Bůh tvůj praví zjevně, - učení věř Božskému.

2. Zrak tvůj hlásá, chleb jen to je, - Kristus dí však: „Tělo moje - jest to bez vší pochyby;“ - věř mu, neboť všemohoucí, - pravdomluvný, vševědoucí, - nesklame a nechybí.

Agnus. Beránku, jenž na oltáři - dlíš zde nyní před mou tváří, - uděl mi své milosti; - odpusť vinu, odpusť tresty, - řiď a spravuj naše cesty - k časné, věčné blahosti.

Přijímání. Pane, chceš vjit pod mou střechu - tvora svého na útěchu, - srdce mé

však nečisté; - nejsem hoden, chlebe pravý! -
přijď však přece, neboť zdraví - Tebou dojdu
zajisté.

Ku konci. Již jest oběť dokonána, - Božská
česť Ti, Pane, vzdána, - vztáhni ruku k žehnání; -
v pravém nade hříchů bolu - voď nás často
k svému stolu, - tělem svým těš v skonání.

Pro čas po sv. Duchu až do adventu,
*není-li zvláštní žádne, následují písne mešní
obecné.*

I.

Shledni, Bože! s nebes vysokosti - mile
k svaté oběti, - kterouž konat chceme v skrouše-
nosti - smrti Páně k paměti; nepohrdej
kajícími syny, - pohleď tváří milostnou, -
zahlaď, Otče! naše mnohé viny, pro smrt
Syna žalostnou.

Gloria. Zvěstovaly andělů Tvých hlasy, -
když byl Kristus narozen, - že nám slávy
Tvé, že míru, spásy - nastal přežádoucí den; -
Pane! dej by blažil v zemské říši - mír ne-
beský člověky, - Tobě ale zde i v nebes výši -
sláva budiž na věky.

Evangelium a Krédo. Když Pán Ježíš
u věk mužný dospěl, - kázal slovo moudrosti, -
aby každý v lásce Boží prospěl, - a pak došel
blahosti; - církvi svěřil pravdy věčné sklady -
a krví je zpečetil, - Otec Duchem moudrosti
a rady - církev tuto posvětil.

Obětování. Přijmi, Bože, dary s laskavostí, - jež Ti církev podává, - každý z nás Ti srdce s ochotností - v službu věrnou oddává; - Tebe milovat a Tebe ctíti - s myslí vždycky nevinou, - pro Tvé jméno trpět a umřítí, - to nám touhou jedinou.

Sanktus. Tam, kdež koří se Ti u podnože - Tvého trůnu sborové, - tam zavzněte Tobě, velký Bože, - naši úcty zvukové; - svatý Hospodin náš, svatý věčně, - plný slávy, veleby, - oslavuj ho všeliký tvor vděčně - na zemi i na nebi.

Po pozdvihování. Ó náš Jesu! ty jsi dobrovolně, - slávy své se obloupil, - bys na kříži za nás umřel bolně a z trestu nás vykoupil; - aj Ty duši za pokrm se dáváš - v přepodivné svátosti, - co je člověk, že Ty neustáváš - blažit ho svou milostí!

Memento a Agnus. Ty, jenž otevřel jsi nebes brány - a nás přijal za syny, - Kriste! mrtvých duše pro své rány - vyveď z trestů hlubiny; - náš Beránku, spásy věčné zdroji! - duše lidské ulituj, - mír dej v světě, a po tomto boji - v stánku svém nás ubytuj.

Přijímání. Blahý, kdo se k stolu Páně blíží - hříchů všech a viny prost; - v jeho srdce laskavě se sníží - nejvzácnější s nebe host; - s ním Syn Boží v této svaté chvíli - vchází v lásky jednotu, - dává útěchu a k boji síly, - krmí duši k životu.

Ku konci. Chceme kráčet cestou nevinosti, - kterouž svatí chodili, - Otče, Synu, Duchu! dej nám k ctnosti - milost, rady, posily; - nedej hynout pokušením světa, - s námi buď a žehnej nás, - až pak dojdou naše leta, - Bože! duše naše spas!

II.

Začátek. Bože, před Tvou velebností - na kolena padáme; - dej nám potřebné milosti, o to vroucně žádáme; - jsouce obtíženi vinou, - lkáme, rač nám odpustit, - nechať duše nezahynou, - Kriste, rač je očistit.

Gloria. Sláva na výsosti Tobě; - věčný králi, Bože náš: - pokoj budiž v každé době - nám, jež za své dítky máš; - tvorstvo světa veškerého - zpívej Tobě čest a dík, - zes nám poslal Syna svého, - jenžto náš je prostředník.

Evangelium. Slovo Páně objevuje - k věčné vlasti cestu nám, - kdo je plní, následuje - Krista v Jeho věčný chrám; - učiň srdce naše čisté, - ať jest půdou úrodnou, - svému semenu dej, Kriste! - vznik a vláhu příhodnou.

Krédo. Vžívám věčný Otče! Tebe, - vůle Tvá vše stvořila; - Tvůj milý Syn přišel s nebe, - Panna Jej porodila. - Duch svatý v nás vlévá síly - a útěchu v úzkosti, - prostředky nám dává k cíli, - světí duše k blahosti.

Při obětování. 1. Přijmiž oběť čistou, Pane! nechať nám je k spasení; - přijmi

dary věnované, - kteréžto se promění - v tělo a krev Syna Tvého, - jak sám zřejmě vyslovil, - když hod zákona nového - slavně byl ustanovil.

2. S těmi dary buď za věno - Tobě naše myšlení, - vůli Tvé buď podrobno naše všecko činění; - přijmiž naše práce, statky, - vše, čím každý z nás je živ, - radosti i nedostatky; - shlédni k nám, buď milostiv.

Sanktus. „Svatý, svatý, věčně svatý Hospodin náš Pán a Bůh;“ - takto zbožnou láskou zňatý - zpívej Tobě každý duch. Plnáf jsou Tvé velebnosti, - Bože! zem i nebesa, - každý tvor ať s uctivostí „hosanna“ Ti zaplesá.

1. *Po pozdvihování.* Cherubíni, serafíni; - dolů s nebe sstupujte, - jako na nebeské síni - Boha zde oslavujte; - vizte, že k nám zde se blíží - nebeského Otce Syn, - jenžto zahladil na kříži - věčné tresty našich vin.

2. Buď od nás všech pozdravena, - pře-velebná Svátosti! - Kristem nám odporučena - co závdavek milosti; manna jsi, jenž duši sílí - proti smrti spasný lík, - útěcha v poslední chvíli, - tobě česť a věčný dík.

Přijímání. 1. Ó Ježíši, vzáoný hoste! - v srdci mém chceš stánek mít, - rci, ať hříchů všech je prosté, - bys v něm důstojný měl byt. - V Tebe věřím, v Tebe doufám, - Tebe vroucně miluji, - že jsem hřešil, oplakávám - a srdečně lituji.

2. Ty mne k lásce sám pobádáš, - ó Beránku nejtišší! - an jdeš ke mně a ukládáš - v srdci mém slast nejvyšší; - rajske blaho, samo nebe - vchází v mého srdce chrám, - kdykoli pobožně Tebe - ve svátosti přijímám.

K požehnání. Bože! požehnej nás všechny, - ať vždy v cnosti trváme, - k spáse svojí chleb andělský důstojně přijímáme; dej nám žítí k Tvoji chvále, - jak nám velíš, Otče náš! - uděl v boji síly stále, - veď nás tam kde přebýváš.

III.

Začátek. Ó shlédni, Bože věčný, - k svým dítkám laskavě, - a přijmi zpěv srdečný vzdaný Tvé oslavě: - nehleď na naše viny, - viz, Kriste, v srdci žel, - odpusť nám hříšné činy, - pro něž jsi v bolech pněl.

Gloria. Zazněte česť a sláva tam k nebes prostoře, kdež anděl stále věky vzdává - Ti úctu v pokoře; - ó Bože! slyš ty chvály, - jež pěje Ti Tvůj lid; - dej v světě, pokoj stálý, - dej srdci pravý klid.

Evangelium. Církev nám ohlašuje - Tvé, Bože, učení, - jež k ctnosti povzbuzuje - a vede k spasení. - Nechť svatý Duch udílí - nám pravé moudrosti, - abychom vždy plnili - Tvé slovo s radostí.

Krédo. Bůh Otec zem a nebe - svým slovem utvořil, Syn Boží za nás sebe - na kříži pokořil, Duch Svatý ve svátosti v nás

s nebe pramení, - Bůh trojjediný ctností
nás vede k spasení.

Obětování. Náš Otče! račiž sobě - tu
oběť oblíbit, - kterouž pokorně Tobě - podává
kněz a lid; - my nejsme sice hodni - svým
Otcem Tebe zvat, - uč nás Tebe den po dni -
vždy více milovat.

Sanktus. Zpívejme s nebešťany: - Svatý
jsi, Bože náš; - svědčí Tvé hvězdné stany, -
že slávou oplýváš. - Tvé Božské velebnosti -
na věky česť se děj, - tvor každý s uctivostí -
vroucí Ti chválu pěj.

Po pozdvihování. 1. Ježíši Kriste náš! -
Tys druhdy sstoupil s nebe, - by's za nás
vydal sebe, - teď zde se ukrýváš. - Ach jak
se nevděčně - Ti, Bože, odměňujem, - proč
pak Tě nemilujem - upřímně, srdečně.

2. Ó nedej krvi své, - by marně byla
tekla, - zbav hříchů nás a pekla, - ať dojdem
slávy Tvé. - Račiž se smilovat, - laskavě
nad mrtvými, - ať v nebi se svatými - mohou
se radovat.

K přijímání. Jaká to milost nám! - ty
hříšné nevděčníky, - zveš svými hodovníky, -
v pokrm se dáváš sám. - Rač slovo promluvit, -
a bude dostatečné, - by v našem srdci věčně -
Tvé mohlo sídlo být.

K požehnání. Buď, Pane! tělo Tvé
nám v ctnosti posilněním; - buď Tvá krev
upevněním nám v lásce bratrské. Teď
jdem za prací svou, chceme rozkazy Tvé

konat, rač vůli v nás dokonat milosti všemocnou.

IV.

Začátek. Jako dítě k otci svému - obracíme s důvěrou k Tobě, Bohu všemocnému, - skormoucenou mysl svou: - vyslyš, Otče, naše lkání - na svém trůnu v nebesích, - zjev nám svoje smilování, - odpusť lidu svému hřích.

Gloria. Stvořiteli Bohu Otci zazni hlučný chválozpěv; - česť buď Synu stejné moci, - jenžto za nás dal svou krev; - buď i Tobě rovná chvála - Duchu! dárce milosti, - Bože velký! sláva stálá - buď Ti až do věčnosti.

Evangelium. Rci, jak máme ctíti Tebe, - Bože, za tvou dobrotu, - žes nám poslal vůdce s nebe - ku věčnému životu. - Jasně svítí slovo Jeho - naездеjší pouti nám, - bychom došli cíle svého - tam, kde odplatou jsi sám.

Krédo. Spasiteli Jesu Kriste - k Tobě vždy se chceme znát, - pro Tvou víru z lásky čisté - statky, ano krev chcem dát. - Zníti bude neustále - v srdci nám Tvé Církvě hlas, - Církev Tvá je hrad na skále, - jež ty chráníš každý čas.

Obětování. Otče, nesem dary Tobě, - jak nám přikázal Tvůj Syn, jenžto u večerní době - zázračný vykonal čin. - Má se v darech těchto krýti - Jeho tělo, Jeho krev; - rač k oběti vlídně zříti, - odlož pro Krista svůj hněv.

Sanktus. Svatý Bůh náš v jasném stanu
svatý, nejvyšší svatý jest; - vzdejte, sbory ne-
bešťanů, - nejvyšší mu vzdejte čest! - Slávy
Jeho plna země, - plny světy nahoře, - skláněj
se Mu všechno plémě - u nejhlubší pokoře.

Po pozdvihování. 1. Cherubínům jesti
dáno, - Jesu, na Tě v nebi zřít, - nám pak
hříšným zde popřáno, - v Svátosti Tě velebit. -
Bože! Ty nás ve způsobě - chleba vína, k sobě
zveš a nám v křehkosti a mdlobě - síly
poskytnouti chceš.

Půjdem tedy v každé strasti - vezdejšího
života - k Tobě, jenž jsi studně slasti - a
nestíhlá dobrota; - propůjč jen, o vzácný
hosti, - jenžto svou zde kryješ zář, - bychom ně-
kdy, hříchu prosti, - spatřili Tvou Božskou tvář.

Přijímání. K stolu Páně jíti mohu,
kdo vypraví tento div? - jak uchystám svému
Bohu - stánek, aby v něm byl živ? - Duši
moji víra, láska, - naděje též ozdobuj! - pak
Ježíš, má sladká částka, - vejde tam a bude můj.

Požehnání. Oběť Tvá je dokonána, -
Bože, Králi nejvyšší, - a Tvá smrt je zvě-
stována, - náš Beránku nejtišší! - Dej, ať
stále rozjímáme - Tvé na kříži skončení, -
buď vše, co kdy dokonáme, - Tobě k cti,
nám k spasení.

V.

*Tobě, Pane, na výsosti - s pokorou se
klaníme; srdce plná skroušenosti - za oběť*

přinášíme. - Sejmi s nich, co nečistého, uč nás o Tvé stezky dbát, - slibujeme všeho zlého - bedlivě se vystříhat.

Gloria. Sláva Tobě, velký Bože! - jenž jsi stvořil tento svět; - jenžto voláš slunce z lože - a rozsíváš jarní květ. - Jitřní záře, duhy krása, zem i nebe, den i noc, - všecko slávu Tvoji hlásá, - všecko zvěstuje Tvou moc.

Graduale. Ty, jenž dáváš klasům zrání, - jenžto šatíš lilie, - dej se nám vždy lépe znáti, - jak Tě Syn Tvůj zjevuje. - Svaté světlo slova Tvého - vod' nás ve tmách života, - a přived' na konci jeho - tam, kde věčná blahota.

Kredo. Věřím v Tebe, Vševládnoucí, Ty jsi pravý Otec náš, - Ty svou rukou všemohoucí - krmíš nás a odíváš; - dal's nám Syna jediného, - by svou krví smyl náš dluh, - vyslal jsi Ducha svatého, by v něm obžil lidský duch.

Obětování. Přijmi dary sluhy svého, jež Tvá země zplodila, - které moudrost Syna Tvého, - svatým hodům zvolila. - Necht' jsou, Otče! milé Tobě - jako zápal Abele, - promění se v brzké době - v oběť Vykupitele.

Sanktus. „Svatý, svatý“ prozpěvujte Tobě nebes kůrové. - Tebe vroucně oslavujte - všeho světa tvorové! - Od propastí v země lůnu - až nad výsost oblaků, - od prachu až k Tvému trůnu - jest svět pln Tvých zázraků.

Po pozdvihování. Aj, zde ve Svátosti s námi - obcuje teď Kristus Pán; - Bůh, jenž sídlí nad hvězdami, - z lásky k nám zde zvolil stán; - sklánějte se, zástupové, - všech věřících na zemi; - třeště se, ó hříšníci, - soudce stojí před vámi.

2. Serafín se v prachu koří, - Cherub padá na svou tvář; - neboť Pán, jenž světy tvoří, - snížil se k nám na oltář. - Bože svatý, Bože silný, - jeden v světa oboru, - nesmrtelný, nerozdílný, - přijmi naši pokoru.

Přijímání. Pojdte, děti, k stolu Otce, - spějte sem, vykoupení! - požívejte zde ovoce - k duší svých nasycení; - ovoce to stromu kříže, - manna rajska, nebes chleb, - jenž nás s Bohem samým víže: každý jazyk jej veleb!

Požehnání. Děti Tvé se Tobě klaní - v té posvátné hodině, - uděl, Otče, požehnání - svojí věrné rodině; - žehnej Církvi, *) žehnej vlasti, - žehnej všemu národu, - dej nám, Dárce věčné slasti, - ve všem dobrém úrodu!

VI.

Na začátku. Před Tebou se klaníme, - Bože na výsosti; - vstup zbožný zpěv, prosíme, - před trůn Tvé svatosti; - rač k nám

*) V den jmenovin a narozenin císaře zpívá se tato píseň; ale místo „Církvi“ stůj: „králi“.

se stánku svého - laskavě hleděti, - když ke cti jména Tvého - kněz oběť posvěti.

Gloria. Všemocný světa Králi, - jímž žije vše, co jest; - ježž veškerenstvo chválí, - měj od nás dík a čest! - mír, jenž anděly blaží, - rač v srdce naše vlít, - a dej, ať lid se snaží - Tvou vůli vyplnit.

Evangelium. Rozsival sám Syn Boží své pravdy semeno; - to svaté víry zboží - jest v Církvi složeno; - jen Církev ukazuje - bezpečnou cestu nám, - kdo tu si oblibuje, - jde k rajským vyšinám.

Krédó. Věříme v Boha Otce, - jenž jest a vždycky byl; - on světa jest původce, - slovem jej učinil; - Syn Boží odpuštění - na kříži získal nám; - Bůh Duch, zdroj posvěcení, - má v čistých srdcích chrám.

Obětování. Za našich hříchů tíži - sám sebe Kristus dal, - zde činí, co na kříži - byv rozpjat vykonal; - s Ním nás a vše co máme, - vem, Otče, za oběť; - k darům, jež podáváme, - laskavě s hůry hled.

Sanctus. Pozdvihni k sobě vzhůru, - ó Bože! naši hrud! - jak od andělských kůrů, - tak od nás chválen buď! - Hosanna na výsosti vše stvoření Ti pěj, - svět celý ve svornosti - Ti vroucí úctu vzdej.

Po pozdvihování. Křesťané, zaplesejte! - vám k vůli div se stal, - dík andělové vzdejte, - zem, nebe Boha chval. - Pod chlebem, vína

znakem jest Ježíš Kristus sám, - ač nepostižný zrakem, - s oltáře hledí k nám.

2. Tají se přelaskavý - zde Spasitel a Bůh, - jenž co Beránek pravý - sňal všeho světa dluh; - zde hojně nám udílí - z pokladu milostí, a Tělem svým nás sílí - na pouť k věčnosti.

Přijímání. Vzbud' touhu, drahý Pane! - po svatém Těle mém! nechť nám se ho dostane, - než zde se rozejdem; - popřej, ať všichni spolu, - přečkavše zdejší strast', - zasednem k Tvému stolu - tam, kde je naše vlast'.

K požehnání. Již oběť dokonána, - k níž nás jsi zavázal; - bylať zde tak podána, - jak sám jsi rozkázal. - Rač svého požehnání - udělit, Bože! všem, - ať vždy až do skonání - jen po Tvých cestách jdem.

V den posvěcení všech chrámů.

V neděli třetí v říjnu.

(S oktávou.)

Introit. Místo toto bázní vážnou, - srdce lidské plnit má, - dům ten Boží duši vlažnou - k pobožnosti budit má; - v Boží stánky tedy tužme, - Bohu v chrámech věrně služme, - slavnost tuto výročnou - světme s myslí horoucnou.

Gloria. Sláva Bohu na výsosti, - zbožně pěje nebeštan; - hle, král hrůzné velebnosti - v chrámě našem svůj má stan; - s nebem tedy hlasy slučme, - chvály Krále slavně zvučme, - jemu služme jedině, - žijme ctnostně, nevinně.

Evangelium a Krédo. Hle, Zachéus s vírou silnou - na strom vzhůru vstupuje; - v kajicnosti s péčí pilnou - nebes Pána častuje; - i my tedy pevně věřme, - cestou ctnosti vždy se beřme, - hříchů zbavme srdcí chrám, - by v něm bydlel Kristus sám.

Offertorium. Lid Tvůj, Pane, v chvíli vážnou - oběť dává s radostí, - na tu vůli jeho snažnou - popatř nyní s výsosti; - vím, že pýše vždycky bráníš, - pokorného mocně chráníš; - pokorou Ty ozdob nás, - obětí tou duše spas.

Sanktus. Vzhůru srdce pozdvihujme - v nebeský ten svatostan; - Bohu vroucně poděkujme; - „svatý, svatý, svatý Pán“; - zapěj Bohu všecko plémě, - slávy jeho plna země; - v nebi, kdež On přebývá, - leskem, slávou oplývá.

Po pozdvihování. Oltář stal se Božím sídlem, - sestoupil k nám Kristus sám, - oltář jest nám spásy zřídlem, - palác Boží jestiž chrám; - tu trůn Páně, tu ráj slasti, - tu je brána pravé vlasti.

2. Z věčné lásky ku člověku - světa Pán tu přebývá, - darů svojich valnou řeku z oltáře on vylívá, - tu se oběť libovonná, - tu se spása světa koná.

Přijímání. Jsme chrám Boží, nechať v skutku - Kristus v srdcích spočívá, - nechať Pan nám beze smutku - uvnitř duše obývá; - Kriste, dejž mi požít Tebe, - z srdce mého stvoř si nebe.

Konec. Bože svatý, posvět znova za chrám svatý naši hruď, - vpiš nám v srdce svoje slova, - mysl svatou u nás vzbud; - a když přejde život mroucí, přijmi nás v chrám věčně stkvoucí.

II.

ZPĚVY.

Oddělení druhé.

Písně mešní; Marianské; Svatých Páně; příležitostné; ku kázání a požehnání.

Dne 8. prosince.

Na den neposkvrněného početí Panny Marie.

(*Poznámka.* Tento den a po celou oktávu koná se „rorátní“ mše sv. o „Početí Panny Marie“; za tou příčinou zpívá se „Ajhle“ a ostatní, tak aby vše bylo skončeno, než kněz započne mši sv.; pak se zpívá):

Introit. 1. Radostí se raduj dvojí, - ó Královno! - plesům oddej duši svoji, - ó Královno Maria.

2. Ó schránko Božího Syna, - ó Královno! - netknula se tebe vina, - ó Královno Maria.

3. Bůh tě přioděl vší krásou, - ó Královno! - spravedlností a spásou, - ó Královno Maria.

4. Nad hadem jsi zvítězila, - ó Královno! nepřítel's porazila, - ó Královno Maria.

Gloria. 1. Slávu Bohu na výsosti, - ó Královno! - zpíváme již s nábožností, ó Královno Maria.

2. Ó rekyně silná v boji, - ó Královno! pomáhej nám ku pokoji, - ó Královno Maria.

3. By, jenž tebe připravil sám, - ó Královno! - hříchy všecky odpustil nám, - ó Královno Maria.

Epištola. 1. Od věčnosti předzřízená, - ó Královno! - k spáse naší vyvolená, - ó Královno Maria.

2. K tobě kdo jen denně vzhledá, - ó Královno! - nalezne, co snažně hledá, - ó Královno Maria.

Graduale. Celá's krásná, Panno svatá, - ó Královno! - bez poskvrny vši počatá, - ó Královno Maria.

Evangelium. Proto anděl z vysokosti - ó Královno! - plná jsi, praví, milosti, - ó Královno Maria.

(Krédo, Offertorium až včetně do přijímání z některé rorátní.)

Po přijímání. 1. Ó Matko, ty's plná slávy, - ó Královno! - jazyk žádný nevypraví, - ó Královno Maria.

2. Co jest tobě Boží mocí, - ó Královno! - dáno naší ku pomoci, - ó Královno Maria.

3. U Krista již svého Syna, - ó Královno! - by ta Adamova vina, - ó Královno Maria,

4. duším více neškodila, - ó Královno! - přimlouvej se, Matko milá, ó Královno Maria.

Dne 2. února.

Den očišťování Panny Marie čili Hromnic.

Panna Maria podrobila se zákonu Mojžíšovu, a 40. den po narození Páně odebrala se do chrámu jeruzalémského, aby obřad očišťovací na ní se vykonal, ač čistou byla i zůstala. — Při tom úkonu byl v chrámě Simeon, zbožný stařec; ten nazval Pána Ježíše světlem k zjevení národů; proto se dnes světí svíce, značící Krista, světlo národů. Tyto svíce rozsvěcovali staří Čechové při blesku a hromobití, modlíce se, aby Bůh, ne pro tu svíčku, ale pro tu modlitbu, kterouž Církev při její posvěcení konala, příbytky jejich od blesku a bouře chránil, a tudíž svíčky ty nazvaly se „hromničné“ a celá slavnost dnešní „Hromnice“.

V žádné katolické rodině nemá scházeti „hromnička“, neboť při zaopatřování nemocného a umírání jest jí zapotřebí, v prvním pádu k uctění Nejsv. Svátosti, v druhém k naznačení světla věčného, kteréž umírajícímu svítiti má v nebesích.

Kněz žehnaje svíčky, modlí se pět modliteb, na něž lid odpoví: *Amen*. Ty, katolíku, modli se při každé „Otče náš“, aby Bůh duši tvou zde i na věčnosti světlem svým osvítiti ráčil.

Po svěcení zpívá chór a lid jazykem latinským následovně:

Lúmen ad revelaciónem géncium: et
Světlo k zjevení národů: a

glóriam plébis tué Israël.

slávu lidu Tvého israelského.

1. *Nunk dymíttis servum tuum, Do-*
Nyní propouštíš, služebníka svého, Pa-
mine, - sekundum verbum tuum in páce.
ne, podle slova svého v pokoji.

Lúmen až Israël se opakuje po každém
verši.

2. *Kvia vidérunt ókuli mei - salutáre tuum.*
Neboť viděly oči mé - spasení Tvé.

Lúmen.

3. *Kvod parasty ante fáciem*
Kteréž jsi připravil před tváří
omnium populórum.
všech národů.

Lúmen.

Gloria Patri et Fílio - et Spiritui sankto,

Lúmen.

Sikut érat in princípío et nunk et sem-
per et in sékula sekulórum. Amen.

Lúmen.

Na to zpívá se Antifona:

Eksurge Dómine adjuva nos et li-
Povstaň, Hospodine, spomož nám a vy-

bera nos propter nomen tuum.
svobodě nás pro jméno své.

Verš. Deus auribus nostris audivimus:
Bože, ušima svýma jsme slyšeli:

pátres nostri annuntiavérunt nobis.
otcové naši zvěštovali nám.

Gloria Pátri jako dříve; pak *Eksurge*
až k verši.

Po krátké modlitbě zazpívá duchovní:
Procedámus in páce.
Pokročme v pokoji.

Lid: In nómine Kristy. Amen.
Ve jménu Kristovu. Amen.

Při průvodu zpívá lid:

Adórna thalamum tuum Sion, et súscipe
Vyzdob příbytek svůj, Sione, a přijmi

Régem Kristum: ampléktere Maríam, kvé
Krále Krista: pohostiž Marii, jenž
est celéstys porta.
jest nebeská brána.

Ipsa enym portat Régem glórie nóvi
Ona totiž nese Krále slávy nového

lúminys: - subsistyt Virgo addúcens mánybus
světla: - stanula Panna uvádíc na rukou

Fílium ante lúciferum génytum.

Syna před dennicí zplozeného.

Kvem akcípiens Símeon in ulnas suas -
Kterého vzav Simeon na lokty své,

predikávit populis Dominum eum esse vite
hlásal národům, že Pánem on jest života
et mortys et Salvatórem mundy.
a smrti a Spasitelem světa.

(Jest-li průvod delší, může se opakovati.)

Když průvod vstupuje do chrámu, zpívá
se latinsky:

1. *Obtulérunt pro eo Dómino par tur-*
Obětovali za něj Pánu dvě hrdli-
turum, aut duos pullos kolumbárum - sikut
ček neb dvě mláďata holubí, - jakož
skriptum est in lége Dominy.
psáno jest v zákoně Páně.

2. *Postquam impléty sunt dies purgaciónis*
Když naplněny jsou dnové očišťování
Marie sekundum légem Moysi, tulérunt Jé-
Marie podle zákona Mojžíšova, donesli Je-
sum in Jerusalem, ut sisterent eum Dómino.
žíše do Jerusalema, aby postavili Ho Pánu.

Sikut jako prvé.

Glória Pátri et Fílio et Spirítui sankto.

Sikut skriptum.

(Na to následuje mše sv. a zpívá se ná-
sledující, není-li totiž spolu neděle „Devítník“,
první nebo druhá po devítníku, takový
rok zpívá se píseň na tu neděli; viz díl první,
pouze od obětování až do přijímání může se
zpívati jak následuje):

Introit. Ó chráme slavný, přesvatý, - ty's slávou Boží bohatý; - dnes v prostřed svatých síní tvých - se zjevil Bůh, Pán tvorů svých.

2. Jest dítětem Bůh veliký, - tož chval Ho člověk všeliký; - ty město Boží chvály pěj, - dnes Jerusalém zaplesej.

Kyrie. Ó rcemež vroucně „Kyrie“ a Bůh se jistě smiluje. - Ó Kriste, Kriste, smiluj se, - ó Duchu svatý slituj se.

Gloria. Již zazněj slavné „Gloria“! ty, Matko Boží, Maria, - teď s námi Boha vroucně chval; - plň mírem srdce světů Král.

Graduále. Kdož Pána vroucně čekali, - dnes milost s nebe přijali; - hle, Simeon jde v Boží stán - a v lokty se mu klade Pán.

Krédo. My v Boha Otce věříme, - se Synu jeho klaníme, - jenž Duchem svatým vtělil se, - a z Panny čisté zrodil se.

Obětování. Matko Boží, milost hojnou s nebe - v srdce tobě rozlil Hospodin; - obdařil svým požehnáním tebe, - na věky všech věků Boží Syn. - Bože račiž oběť lidu svého, - kterou dává rukou kněze Tvého, - v slavnostný den tento přijmouti, - pro svou Matku na nás vzhlédnouti.

(*Sanktus, po pozdvihování, ale jen první sloka, pak Agnus a přijímání jako na den Na nebevzetí Panny Marie.*)

Po přijímání. 1. Jak Simeon slib obdržel, - tak smrti dříve neuzřel, - až Krista na své lokty vzal - a Bohu potom díky vzdal.

2. I my Tě, Pane, prosíme, - kéž v Svátosti Tě uzříme, - ó pro svou Matku vejdi k nám, - dříve než smrt zavře oči nám.

Dne 25. března.

Na den Zvěstování Panny Marie.

(Připadá-li na Zelený čtvrtek, viz tam poznámku; připadá-li na Hod Boží neb pondělí velkonoční, zpívá se o Panně Marii jen dvě neb tři slohy po pozdvihování, konec opět z velkonoční; připadá-li v jiný den povolko-
noční, zpívá se píseň pro velkonoční soboty ustanovená (scházející tam ale sloky vezmou se z této). *Introit* a *Gloria* jako na den Jména Panny Marie; ostatní jako druhá rorátní.

Píseň májová.

Na soboty neb i jiné dny v květnu.

Začátek. Již Pannu svatou vítejme, zpěv věnujme jí něžný; - a oběť drahou konejme - ku chvále máje kněžny; - fialka barvy kající - po háji se jí kloní, - kéž duše hříchy želící - kajicné slzy roní.

Gloria. Nuž Pánu Bohu s výsosti - buď po vše věky sláva, - když máj se u nás uhostí, - vše volá: „budiž zdráva!“ - Ó vítej,

Panno Maria, - květ sadů tobě jásá, - čistotu
chválí lilia, - tvou lásku růže hlásá.

Evangelium a Krédo. Že's spásu světa
vydala, - vždy věří křesťan pevně, že's
pannou čistou zůstala, - to vyznáváme zjevně; -
hle, v máji tvoje panenství - nám rozmarina
hlásá, - a mateřské důstojenství - velebí
sedmikrása.

Obětování. Chleb v oběť z tuku obilí -
i víno Bohu nesem; hle, věnec jsme ti
uvili, - dáváme v dar jej s plesem; - již
zeleň, růže, lilie, - jsme v korunu ti spletli; -
ó pros, by víra, naděje - i láska v srdcích
zkvétly.

Sanktus. Ó svatý, svatý třikráte, - ó svatý
světů Pane; - tak denně Bohu zpíváte, - vy
blazí nebešťané; - nám třikrát zvony znívají -
jak z měst, tak z vísky prostné, - a „zdrá-
vas, zdrávas“ šeptají - Marii duše ctnostné.

Po pozdvihování. Tvůj sstoupil k nám
sem, Matko, Syn, - s svou krví, se svým tě-
lem; - když s kříže v tvůj byl složen klín, -
hynula's v bolu vřelém; - to trní, kteréž
zbodalo - tu hlavu Syna tvého, - květ za
náhradu vydalo, - ó přijmi růži z něho.

2. Již kněz se modlí „Otče náš“ - v tu
svatou, vážnou chvíli, - „proč opustil's mne,
Bože náš?!“ - Tvůj na dřevě Syn kvílí; - že
dřevo tvrdé ranilo - s tvým Synem též i Tebe, -
i ono proto ovilo - k Tvé chvále květem sebe.

Přijímání. I my již plesy oslavme - tu milou kněžnu máje, - své srdce Kristu upravme, - ať obrazem je ráje; - ó zaplaň srdce líbez-nou - po Kristu toužebností, - ať tělo jeho vítěznou - nás daří kajicností.

Konec. Rač, Panno, v mocnou ochranu květ srdcí našich vzíti; - a vypros mile na Pánu, - ať množí v nás to kvítí, - ať rosa Boží milosti - nám v srdce deští hojně, - ať prospíváme v svatosti - a umřem bohabojně.

V neděli první v červenci.

Na den Navštívení bl. Panny Marie.

Introit. 1. Zdrávas svatá Máti! - Synem můžeš zváti Krále velikého - země, nebe všeho.

2. Mocná jeho vláda; - srdce mé si žádá - zpívat jemu písně, - zjevit hříchů tísně.

Gloria. Bohu zavzněj sláva! - Ty pak budiž zdráva, - zapuď naše zlosti, - upevniž nás v ctnosti.

Graduale. Srdce tvé i tělo cudností se stkvělo, - svým tě činí stánem, - jenž jest světa Pánem.

2. Ó jak jsi jen šťastná, - z tebe záře jasná - vzešla, Bůh to živý, - Kristus spravedlivý.

Evangelium. Pokorná jsi, klidná, - k Alžbětě jsi vlídná, - práci sloužíš snažnou, - ač jsi Matkou vážnou.

Krédó. Věřím v Stvořitele, - v světa Spasitele - z Ducha počatého, - z tebe zrozeného.

Obětování. 1. Panno bohumilá, - Tvůrce's porodila; - již se koná čistá - oběť Pána Krista.

2. V slavnost navštivení (narození) - vypros odpuštění; - oběť tato svatá - očist srdce vzňatá.

3. Předstup ku oltáři, - v nebeské tam záři - oběť naši podej, - síly k dobru dodej.

Sanktus. „Svatý“ s námi zpívej, - Syna svého vzývej, - jenž se k nám již béře, - otevř srdcí dvěře.

Po pozdvihování jako na den Jména Panny Marie.

Ku konci. Tvoje přeblažené vnitro svaté, ctěné. - Syna bylo schránou, - blakou nebes branou.

2. Tentýž s námi bydlí, - ve Svátosti sídlí, - pros, ať tělo chrání, - duši stále brání.

Dne 15. srpna.

V den Nanebevzetí Panny Marie

(s oktávou).

Introit. Veselme se a plesejme v Pánu, - slavnost dnešní světme s radostí; - tělesnou své matky schránu - v nebes přijal hvězdné výsosti; - andělů Ho chválí zpěvné chóry, - dík mu pějí nebešťanů sbory! - královnu svou slavně vítají, - v zpěvech zvučných slastně plesají.

Gloria. Budiž Bohu na výsostech sláva, - s vroucím srdcem Pánu děkujme. - Matce Boží zvoljme: „Buď zdráva!“ - píseň slavnostnou jí věnujme. - Ó Maria, pohleď mile na nás, - Krista, Syna svého, prosíš za nás, - ctitelům svým nedej zhynouti, - v pokušení nenech klesnouti.

Graduale a Evangelium. Zdráva buď, ó milá matko Páně, - nevinnosti věncem zdobená; - umístěná's v jasném nebes stáně - nade všecky Svaté vznešená; nejlepší ty stránku volíš sobě, - kterouž nikdo nemůž' odnít Tobě, - neustávej Boha vzývati, - by nám k Tobě dal se dostati.

Krédo. Věřím v Boha, Otce všemocného, - nebes, země On jest Stvořitel; - i v Ježíše Krista, Syna jeho, - jenž jest lidstva všeho Spasitel, - v panenský jenž život položil se, - z Panny bezeskrvné narodil se; věřím pevně v Ducha svatého, - Otci, Synu v Božství rovného.

Obětování. Ó Maria, Panno v nebe vzatá, - Králi nebes oběť dáváme; - koruna Tě zdobí vzácná, zlatá, - přimlouvej se za nás, - žádáme; - Bože, račiž oběť lidu svého, - kterouž dává rukou kněze Tvého, - v slavnostný den tento přijmouti, pro svou matku na nás vzhlednouti.

Sanktus. „Svatý, svatý, svatý“ nebes Pánu, - se Serafy slavně zapějme; - hosanna mu s davy pozemšťanů - radostně v den dnešní volejme! - Již již na oltář se Kristus chýlí, -

s bázní čekejme tu svatou chvíli; - srdce své mu každý zasvěcuj, - ty pak, Matko, zbožnost rozněcuj.

Po pozdvihování. 1. S hrůzou svatou, tvore, k zemi klesej, - snížil se až k tobě světů Král; - ty pak, Matko Páně, s námi plesej, Syna svého za nás veleb, chval! - Plesej, plesej, milá Boží Máti, - neb ten, jenž se z Tebe ráčil dáti, - Bůh, jenž padlé lidstvo vykoupil, k hříšným ve způsobách sestoupil.

2. Ó Královno nebes, s trůnu svého - račiž na nás mile vzhlednouti; - prosiž Otce, aby Syna tvého - krev i tělo ráčil přijmouti. - Pros též za ty, kteří v nebe touží, - v očišcových však se mukách souží, - by v den, v který's vzata do nebe, - v nebe vešli slávu pro tebe.

Agnus a Přijímání. Jesu Kriste, čisté Panny Synu, - ó Beránku Boží, nevinný, - smiluj se a odpusť hříchů vinu, - trestů dluh nám odpusť povinný. - Nejsme hodni, Pane! nejsme čisti, - srdce však Tě přece žádá jísti, - Těla svého silou všemocnou - uzdrav moji duši nemocnou.

Konec. O Maria, nejlepší jsi sobě, - nade všecky stránku zvolila, - kéž by v světa toho svůdné zlobě přímluva tvá lid tvůj chránila! - Matko naše! Panno v nebe vzatá, k tobě utíká se Církev svatá, - hřích a bludy

všecky porázej, - nyní, zvlášť pak v smrti o nás dbej.

Dne 8. září.

Na den Narození blahoslavené Panny Marie.

(S oktávou.)

Introit a *Gloria* jako na den Navštívení Panny Marie.

Epištola. Tebe od počátku - zřídil za svou Matku, Bůh ti od věčnosti - chystal věnec ctností.

Evangelium. Vyšla's z vznešeného - rodu královského, - z kmene Davidova, ty jsi růže nová.

Ostatní jako na den „Navštívení“.

Na den Jména Panny Marie.

V neděli po Narození.

Introit. 1. Maria, Maria! Panovnice krásná, - hvězdo mořská, jasná, - Matko Boží spásná, - Maria. - Po tvé tváři touží, - všecken lid ti slouží, - buď ctěno - tvé jméno, - Maria.

2. Maria, Maria! - Matko Pána Krista, - Panno vzácná, čistá, - panen sílo jistá, Maria; - pros, ať všecky ctnosti - v srdci se nám hostí, - buď ctěno - tvé jméno, - Maria.

Gloria. Maria, Maria! - Bohu budiž sláva, - lidstvu blahost pravá, - ty pak budiž zdráva, - Maria; - v nepokojné časy, - Syn tvůj naše hlasy - ať slyší - v své výši. - Maria.

Graduale. Maria, Maria! - Panno velebená, - čistou's nalezena, - matkou's učiněna, - Maria. - Boha's porodila, - cudnosť neztratila, - dbej na nás, - pros za nás, Maria.

Krédó. Věřím v jediného - Boha, v Syna jeho, - v Ducha přesvatého, - Maria; - víru ztratit nedej, - pobloudilé hledej, ó chraň nás, - ó braň nás. - Maria.

Offertorium. Maria, Maria! - Panno, buď zdráva! - Hle již oběť pravá - Bohu se zde dává, - Maria. - Obětí tou mešní - ve svátek Tvůj dnešní, - buď ctěno - tvé jméno, - Maria.

2. Maria, Maria! - Prosiž svého Syna, - dary chleba, vína - ať se shladí vina, - Maria; - nechať v celém světě - Církev stojí v květi, ó chraň ji, - ó braň ji, - Maria.

Sanktus. Maria, Maria! - Svatý i hosanna - pějem ctíce Pána; - čest mu buď vzdána, - Maria. - Zem mu všecka jásá, - slávu jeho hlásá; - s ním ctěno - buď jméno - Maria.

Po pozdvihování. Maria, Maria! - Syn Tvůj sstoupil s nebe, - Tělo přijal z tebe, - v Svátost ukryl sebe, - Maria. - Tělo, Krev zde svatá, - duše hrůzou jatá - se klaní, - hleď na ni, - Maria.

2. Maria, Maria! Pros, by jistou dráhou - pro Krev veledrahou - ved nás v radost blahou, Maria. Obětí tou svojí -

nechť nám v světa boji dá síly Pán
milý, - Maria.

Agnus. Maria, Maria! - Matko lidu svého! -
smrtí Syna tvého, - zbaveni jsme zlého, -
Maria. Beránek ten tichý - kéž nám sejme
hříchy, - a zmnoží - mír Boží, - Maria.

Přijímání. Maria, Maria! - Srdce touhou
plane, - vzdychá, přijď, ó Pane! - pros, ať
tak se stane, - Maria. - Víno zmnožil
z vody, - ať nám chystá hody, - dá káť se, -
Ho bát se, - Maria.

Konec. Maria, Maria! S kůry nebe-
šťanů v nebes hvězdném stánu - děkuj
s námi Pánu, - Maria. - V věčné veď nás
slasti - do nebeské vlasti, buď ctěno -
tvé jméno, - Maria.

*Druhá výroční slavnost sedmi bolestí Panny
Marie; třetí neděli v září.*

Pozn. Případne-li na třetí v neděli v září
svátek Jména Panny Marie, slaví se památka
Sedmi bolestí v neděli čtvrtou v září; —
případne-li na třetí neděli v září den sv. Ma-
touše, odkládá se slavnost Sedmi bolestí až
na den 2. listopadu, kterýž v takový rok
na neděli padne. Píseň mešní o slavnosti Sedmi
bolestí Panny Marie tatáž jako v postě.

V neděli první v říjnu.

Slavnost růžencová.

Při růženci mají se rozjímati rozličná tajemství ze života Pána Ježíše a Panny Marie; totéž se činí následující písní:

Introit. Ó Maria, útočiště naše! - anděl Páně tebe pozdravil: - „Panno, z Ducha počneš Messiáše, aby lidstvo z hříchu vybavil.“ Slyš, ó slyš kající naše zpěvy, přimluv se za dítky hříšné Evy, - ať nám Syn tvůj divem zplozený - opět otevře ráj ztracený.

Gloria. Když jsi, Panno, porodila v stáji - dítě hodné slávy nebeské; - andělé, jenž Boha slaví v ráji, - zplesali u stáje betlemské; s anděly zpíváme v skroušenosti: „Sláva, sláva Bohu na výsosti“, - jen pros, Matko! ať duch pokoje - k nám od trůnu Páně zavěje.

Evangelium. Mudrci se zbožně, Matko blahá, - uklonili tvému dítěti, - moudří posud jeho slova drahá - věrně ukládají v paměti. - Oblohy a země krása zhyne, - slovo Syna tvého nepomine, - pros, ať světlo jeho učení - svítí nám na cestu k spasení.

Krédo. Král Herodes chtěl zavraždit v zlosti - dítě na tvém prsu mateřském, netušil, že Syn tvůj od věčnosti - s Otcem vládne v světě nadzemském. My věříme, že Pán sstoupil s trůnu, - zůstav spolu v Otce

svého lůnu, - a že smrtí svou co člověk-Bůh, - zplatil hříchů lidských velký dluh.

Obětování. Když jsi v chrámu Páně nemluvňátko - v lokty Simeona vložila, - tehdy jsi též, přeblažená Matko, - Kristu život svůj zasvětila; - s tebou chceme Bohu oběť nésti - svoje síly, snahy a bolesti, - chceme vždy jen Krista milovat, - jemu stále žít i umírat.

Sanktus. V chrám jsi vedla Syna, zbožná Panno, - by ctil Otce s tebou společně, - nyní Tobě v slávě věčné dáno - s duchy slavit Boha pověčně; - pějte také lidé: „Hospodine, - svatý jsi, tvá sláva nepomine, slávy Tvé jsou plny výšiny, plny jsou i světů hlubiny.“

Po pozdvihování. Matičko, ty's provázela Pána, - když se na smrt za nás ubíral; - duše tvé se dotkla každá rána, kterouž utrpěl, když umíral. S tebou líbáme to svaté Tělo, - jež za oběť světa v mukách pnělo, a líbáme krve krůpěje, z nichž vykvetla spásy naděje.

Agnus. Ó žalostná, ó bolestná Máti! břitký meč tvé srdce poranil, - když se tvému Synu smáli kati, - když On mezi lotry mučen byl; - s tebou zde pod křížem Páně lkáme, - k Bohu s lotrem kajícím voláme: „Smiluj se a z hrobu pokraje - uveď naše duše do ráje!

Přijímání. Tebe Syn tvůj Janu doporučil, - aby útěchu ti objednal; - nám pak na památku, že se mučil, - Tělo své a Krev

svou odevzdal. Ó náš Jesu Kriste, hřeby spjatý, nejsme hodni jísti pokrm svatý, Pane, rci jen slovo jediné, ať náš neduh, ať hřích pomine.

Konec. Když pak zvolal Syn tvůj: „Dokonáno“, - v těžkých mukách, v hrozném trápení, - v slzách zaplesala's, blahá Panno, že zjednáno lidstvu spasení; - vypros nám, ať v ctnostech prospíváme, - a pouť zemskou šťastně dokonáme, - aby nám dal Syn tvůj na trůnu - s tebou věčné slávy korunu.

Tato píseň považována buď za „obecnou“ pro dny Marianské, tedy pro soboty mimo půst, velkonoční čas a advent. Pak zpívejž se o následujících slavnostech :

1. Dne 23. ledna: Zasnoubení bl. Panny Marie.
2. Dne 16. července: Karmelitské bl. Panny Marie.
3. Dne 5. srpna: Sněžné bl. Panny Marie.
4. Dne 24. září: Vykoupení zajatých bl. Panny Marie.
5. Druhou v neděli v říjnu: Mateřství bl. Panny Marie.
6. V neděli v říjnu po oktávě obecného posvěcení chrámu; není-li toho roku již více žádné neděle v říjnu, tedy dne 22. října: Čistoty bl. Panny Marie.
7. V neděli po oktávě Všech Svatých: Ochrany bl. Panny Marie.
8. Dne 21. listopadu: Obětování Panny Marie,

Pozn. Dne 24. května slaví se památka Panny Marie „Pomocnice křesťanů“.

Dne 3. května.

Na den Nalezení sv. Kříže.

Introit. Nám již sluší chlubiti se - v kříži Páně vítězném, - na němž Pán dal zabíti se; - křížem život naleznem. - Kristus, Bůh náš, smiloval se, světu dobyl spasení, - smrti pro nás daroval se, - by nám dobyl vzkříšení.

Gloria a ostatní krom následujících z postní „O trnové koruně“, neb i z některé obecné.

Epištola. Svatý Pavel v dnešním čtení připomíná věřícím, - z Kristova že pokoření - vzešla spása kajícím; - s knězem tedy pokloňme se, - slávu kříže hlásejme, - Králi nebes pokořme se, - pýše místa nedejme.

Konec. Již jsme oběť dokonali - ku cti Kříže svatého, - díky, chválu již jsme vzdali - Synu Otce věčného. - Milý světa Spasiteli, - svého Kříže znamením, - braň nás proti nepříteli, - duše obdař spasením!

Tatáž píseň zpívá se na den Povýšení sv. Kříže dne 14. září.

Dne 16. května.

Na den sv. Jana Nepomuckého.

Introit. K trůnu Páně duše touží - s vroucí prosbou přikleknout, pro viny však neza-

slouží na tvář Boží pohlednout; - ó pros, Jene! za krajany, - ať Bůh nám hřích promine, - ať nás Kristus pro své rány - mile k sobě přivine.

Gloria. Kazateli! Boží chválu - hlásal's ve své otčině, - s anděly teď Krále králů - slavíš v nebes výšině. - Ty jsi hlásal mír ve vlasti, krotil hněv a rozbroje: - pros, ať zkvetou zde nám slasti - svornosti a pokoje.

Evangelium. Svým jazykem nezetlelým - podal jsi nám důvodů, - víra že obsahem celým - je božského původu; - ochraň svaté víry reku - v srdcích pravdy základy, - ať nezhubí bludy věku nejdražší ty poklady.

Krédo. Zajdou světy, však ne víra, - již jsi, Jene, zvěstoval, - Otec, Tvůrce všehomíra, - Syna lidstvu věnoval, - Boží Syn se zrodil v těle, - trpěl, zemřel, z hrobu vstal, - s Otcem vyslal Těšitele, - by v ochranu Církev vzal.

Obětování. Knězi ctnostný! srdce čisté - vždy jsi Bohu podával, - když jsi na posvátném místě - svatou oběť konával; - Bohu v oběť vše, co máme, - s tebou nesem v ochotě, - pros, ať láskou plápoláme stále v celém životě.

Sanktus. Tam, kde svatý zpovědníku, - Boha chválíš povděčně, - zněte hlasy našich diků - s cherubíny společně; - Svatý, svatý, nejvyšší svatý - jest náš mocný Hospodin, -

zem i nebes oblouk zlatý jest jen slávy
jeho stín.

Po pozdvihování. Kriste, duši chlebe
sladký, - Ty útěcho plačících; - dražší jsi
nad všecky statky - myslí dítek kajících; -
čím jsme toho zasloužili, - že sestupuješ na
oltář? - v prach synové zprovinili - před Te-
bou kloníme tvář.

Agnus. Náš Beránku, přišlý z nebe,
by jsi za nás nesl kříž, - smiluj se, prosíme
Tebe, - odejmi nám trestů tíž; smiluj se
a slávy věncem - zdob nás jednou milostně, -
bychom s Janem, svým vlastencem, - slavili
Tě radostně.

Přijímání. Vítej, Jesu přežádoucí, - v nej-
světější Svátosti! - ukoj v srdci touhu vroucí, -
Ty posilo v slabosti! - Ty jsi sílil v mukách
Jana, - blažil smrti hodině, - budiž milost
tatáž dána - jeho bratří rodině.

Požehnání. Velký svatý z Nepomuku! -
přimlouvej se u Boha, - ať nehynie v bouři
hluku - tvá otčina nebohá; - pros, ať Bůh
dá k ctnosti síly, - ať dá v boji zmužilost, -
ať dojdeme s tebou k cíli - šťastně k Bohu
na věčnost.

Na den svatých apoštolů Petra a Pavla;
pak i v den *kteréhokoli Svatého*, *kterékoli*
Svaté; neb i v den více *Svatých*.

Introit a Kyrie. Ó Bože mocný! jak
nad míru poctění - přátelé tvoji jsou; nade

vše vznešení; - knížectví dal jsi jím, kterého zbavení - nebudou; smiluj se nad námi.

Gloria. Sláva Ti, Bože, buď v nebeské výsosti; nás pak zde na zemi svatou blaž radostí; - přímluvou Svatých svých, jež (Svatého, jež — Svaté své, již) ctíme slavností, popřej nám míru dnes, Bože náš.

Evangelium. Jako ti Svatí, jež (jako Tvůj Svatý, jež — jak Světice Tvá, již) v dnešní den slavíme, - tak ať my horlivě slovo Tvé plníme, - nevěry, hříchů všech pilně se střežíme, - rač dáti, Bože náš Všemocný!

(Ostatní z některé času přiměřené.)

Konec. Oběť ta svatá, jenž nyní se skonalá, - ó Svatí Boží, dnes proste (ó Svatý Boží, — Světice Boží, dnes prosíš), by dostala, - milosti za živa, pak by se dostala - duše tam, kde vy jste ve slávě.

Dne 5. července.

Na den sv. Cyrilla a Methoděje.

(Na Moravě s oktávou.)

Začátek. Přetěžké viny, Bože svatý, - svědomí naše skličují; - zdaž můžem jíti před trůn Boží, - kdež andělé prozpěvují. - Cyrille a Methoději! - vůdcové otcův z nebes výše, - ó proste za nás u Ježíše.

Gloria. Den vámi vzešel na Moravě, - den víry Kristem zjevené; lid počal žíti k Boží slávě, - pil pokoj z víry pramene; -

budiž Bohu dík a sláva, - jenž seslav Syna na svět dolů, - zjevil Ho ústy apoštolů.

Evangelium. Vítejte slova od východu, - zazněte šírou krajinou, - na věky buďte všemu rodu - osvětou, pravdou jedinou. - Rozséváči víry! bděte, - ať slovo Boží z mysli naší - nižádná bouře nezanáší.

Krédo. Slovanští svatí apoštolé! - zde hlásali jste národům, - že vyslal Otec Syna v těle, - by založil zde spásy dům; - za Církev teď proste Ducha, - tať jesti všaké spásy věže, - ať Duch ji v boji věků strřeže.

Obětování. Otcové k oběti jste nové lid zvali mluvou výřečnou, - a vaše činy, vaší dnové - obětí byly skutečnou; - i my nesem Bohu obět, - i chceme s vámi Bohu sloužit, - pro Něho trpět, po Něm toužit.

Sanktus. Svědkové slávy buďtež nyní - v nesmírné nebes prostoře, - a slyšte zpěvy, jež v svatyni - andělé pějí v pokoře: - „Svatý — Hospodin zástupů“ - s anděly pějem v úctě vroucí, - „Svatý Pán, Bůh všemohoucí.

Po pozdvihování. Ó nejvyšší světa zboží, - spásy studně přehojná; - vítáme Tě, Tělo Boží, - Krví Páně důstojná; - nemůže být Tvoje láska - dosti oslavena, - s anděly kle-sáme vroucně - u prach na kolena.

Agnus. Náš Beránku, slitovníku, - jenž jsi za nás dal svou Krev, - vyzuj nás z ne-čistých zvyků, - ježto stíhá Boží hněv; -

jenž jsi vyslal zbožné bratry - s křížem v naše kraje, - smiluj se a odpusť viny, - pozvi nás do ráje.

Přijímání. K stolu Páně blížíme se - nehodni té milosti; - duch se svatou bázní třese, - vědom si své křehkosti. - Biskupové Velehradští, - proste za nás Krista, - ať si v srdci našem stánek - důstojný uchystá.

Požehnání. Pán nám žehná, Pán se sklání, - dobrou vůli žádá jen, - stůjme tedy u pokání, - služme Bohu den co den; - a vy za nás u Ježíše - proste, svatí bratří! - ať duch jednou slávu Boží - s vámi v nebi patří.

V pondělí po první neděli v červenci nejdražší Krve Páně: píseň tatáž jako v postě.

V den proměnění Pána Krista dne 6. srpna může se zpívati píseň jako na den Jména Pána Ježíše.

V první neděli v září.

Den sv. andělů strážných.

Introit. Dobrořečte Pánu, - sbory nebešťanů, - mocní andělové, - pějte písně nové; - s nimi duše jásej, - [: díky Bohu hlásej. :]

Kyrie. Otče, Synu, Duchu, - nakloň svého sluchu - hlasů našich zpěvů, - netresci nás v hněvu, - *Kyrie eleison, - Kriste eleison. - Kyrie eleison.*

Gloria. Sláva na výsosti, - Boží velebnosti; - radostně my zvučme, - s anděly se

slučme; - o mír požádejme, [: bojů za-
nechejme.

Epištola. V každém nebezpečí - mají o
nás péči - svatí andělové, - lidí ochrancové; -
všude s námi chodí, - [: duše k Bohu vodí. :]

Krédó atd. z některé mešní.

Konec. Anjelů všech voje - slastné zpěvy
svoje - Pánu Bohu pějte, - za nás díky
vzdejte! - až duch tělo složí, vedte nás
v ráj Boží.

Tatáž píseň zpívá se:-

1. dne 8. května: Zjevení sv. Michaela.
2. 29. září: Památka sv. Michaela.
3. 24. března: „ sv. Gabriele.
4. „ 24. října: „ sv. Rafaela.

Pak po pohřbu při mši svaté „Andělské“,
kterouž se značí naděje vnešení duše zemře-
lého od andělů do nebes.

Dne 28 září.

Na den sv. Václava.

Začátek. K stánku Božské velebnosti -
pokorně se blížíme, - v svaté bázni, v skrou-
šenosti - přečinů svých želíme; - svatý Vá-
clave, náš kníže, - vypros nám ovoce kříže,
ať s nás sejme Boží Syn hříchu kal a
smrti stín.

Gloria. Vévodo náš! nebes Pána - oslaví-
jsi v otčině, - tebou mír a svornost dána
našich předků rodině; s tebou hlásá tvoji

plémě - slávu Pánu hvězd a země, jen
pros, aby míru slast - blažila vždy naši vlast.

Evangelium. Bůh tě nadal ctností svatou, - vlil ti ducha tichosti, - zášť a krutost v bratru zňatou - odplácel jsi milostí: uč za Kristem v kříži chodit, - chudým sloužit, blaho plodit, - uč nás sebe zapírat - a pro Krista umírat.

Krédo. Sluho Páně! péčí tvojí svítí vlasti pravdy zář, povolán teď k světla zdroji - zříš na věčnou Boží tvář; - s tebou se klaníme Otci, - ctíme Syna stejné moci, - oslavujem s vroucností - Ducha, dárce milostí.

Obětování. Ty's, Abeli, vlasti naší, - stavěl Pánu svatyně, - v obět dal jsi dar nejdražší, - svoje srdce nevinné, - s tebou nesem Bohu v službu - srdce svého cit a tužbu, - žít chcem Bohu jedině - až k poslední hodině.

Sanktus. Zdobo Církvě! duší Krále - slavíš v nebes prostoře; - s tebou pějeme k jeho chvále - zbožnou píseň v pokoře: - „Svatý, svatý Pán na nebi, - Hospodin plný veleby, - podnož jeho — světové“, - kořte se mu, duchové.

Po pozdvihování. Boží Synu! Ty's k nám sstoupil - s hvězdné světa obruby, - v lásce své jsi nás vykoupil - z noci věčné záhuby; - otevřel's milosti zdroje, - v potravu dal's Tělo svoje, - kdo tu lásku ocení, kdo se za ni odmění?

Agnus. Přijdiž, přijdiž, náš Beránku! - v ehleba, vína způsobě, - ubytuj se v srdcí stánku, - sílo naše ve mdlobě. - Tebe, Tvůj lid hledá, vzývá, - v boku Tvém své rány skrývá, - uslyš lítostný náš hlas, - své nebohé dítky spas.

Přijímání. Blahý, kdož důstojně požil - této krmě andělské, - on tou mannou znova ožil, - slasti zkusil nebeské. - Sil nás večerí tou spasnou, - Kriste, prv než smysly zhasnou, - pokyň duši v oslavu, - jak jsi kynul Václavu.

Při požehnání. Václave! náš svatý vůdce, - vzývej Boha za svůj lid, - ať nás mine každý škůdce, - ať nám vzejde nebes klid; - pros, ať nás Bůh sílí v boji, - a po smrti s Tebou spojí, - pros, ať vždy nám žehná Bůh, - Otec, Syn a Svatý Duch.

Dne 1. listopadu.

Všech Svatých.

Introit. Dnes všickni v Pánu plesejme - s anděly v nebes stáně; - již s plesem slavnost konejme - všech milých Svatých Páně.

Kyrie. Ó Pane, smiluj, smiluj se; - Ó Kriste, Boží Synu, - i Duchu svatý, slituj se - a odpusť hříchů vinu.

Gloria. Andělů zapěl svatý chór, - „Buď sláva Bohu v výši!“ - Necht s nimi všechněch Svatých sbor - dnes plesá v nebes říši.

Graduale. „Ó pojdte ke mně“, volá Pán, - „dnes všickni obtíženi“; - ó pojdte ke mně v nebes stán - a dám vám občerstvení.

Krédó a ostatní z některé obecné.

Po přijímání. 1. Kdož byli srdce čistého, - kdož snesli utrpení, - již, vidí Boha živého - jsouc v slávu povznešení.

2. Příkladem mocným řídme se - všech Svatých, které ctíme, - a nečistoty chraňme se, - pak Boha uvidíme.

Dne 2. listopadu.

(Připadá li neděle toho dne, až 3. listopadu.)

Všech věrných duší v očistci.

Introit. Odpočinutí věčné - dej zemřelým, Pane; - Tě prosíme srdečně, - učiň, ať se stane; - světlo věčné ať svítí jim v rajské radosti, - by již mohli spatřiti - tvář Tvé velebnosti.

Po epištole. Soudu den ten veliký - blíží se k nám stále, kdežto člověk všeliký - uzří nebes Krále; - trouby zazní znamení, - lidstvo z hrobu vstane.

Obětování. Pro tu oběť nejdražší, - pro Tvé krve proudy - vyved' z muky, Ježíši, - Církvě svojí údy; - do Církvě je vítězné - pozvi k svojí chvále, - kterouž v písni líbezné - sbory pějící stále.

Sanktus. Svatý jest Pán zástupů, - svatý, nejvyšš svatý; - kdož je hoden přístupu -

před trůn jeho zlatý? - před ním sklání cherubín u prach svojí hlavy, - slunce, moře jest jen stín - velké jeho slávy.

Po pozdvihování. Hle, Bůh sám k nám přichází - s nebeského dvoru, - o lásku se uchází vlastních svojích tvorů; milost v hojně zásobě - na oltáři skládá, - sebe v chleba způsobě - nám za pokrm dává.

Agnus. Ó Beránku, jenžto hřích - snímáš všeho světa, - nechať palma zvolených - všem v očištění zkvétá; - rač je pozvat k pokoji, - ať Ti pějí vděky, - a na Boha po boji - hledí věků věky.

Po přijímání. 1. Nechať světlo zasvítá - duším z Tvého stánu, - ať je vlídně uvítá - zástup nebešťanů; - proste za ně, andělé, - a vy Svatí Boží, - ať se zpěvy veselé - v nebi skrz ně množí.

2. Až i nás tam povoláš, - z pozemské té pouti, - rač nad námi, Bože náš! - též se ustrnouti; - spoj nás s všemi přátely - ve sbor jeden stálý, - bychom Tobě s anděly - pěli věčné chvály.

Tato i následující druhá píseň zpívá se i při jiných příležitostech za mrtvé. Průvod na den Dušiček viz v zadu.

II.

Introit. 1. Rač se, Bože! nad dušemi smilovati zemřelých, - odpusť jim a spoj se s těmi, - jenž plesají v stánech Tvých.

2. Dej, aby jim vzešlo světlo - věčně věků svítící, - aby jim to blaho zkvetlo - zírat Tebe v Trojici.

Po epištole. 1. Duch se lidský strachy chvěje, - před budoucím soudem Tvým, - a však z Páně obličeje - září milost kajícím.

2. Kristus, Spasitel náš milý, - odpuštění slíbil nám, - a svým křížem v smrti chvíli všem otevřel nebes chrám.

Obětování. 1. Bože, v této době svaté - pohledni na dítky své - v mukách očištcových jaté, - zbav je noci traplivé.

2. Ó Maria, rač se za ně - přimlouvati u Syna, - aby zašla v krvi Páně pláče jejich příčina.

Sanktus. 1. Svatý jsi, ó Bože, svatý, tak Tě s úctou na nebi - andělů sbor láskou zňatý - i sbor Svatých velebí.

2. Zem i peklo se Ti koří, ctí Tě duše zemřelých, - a po Tobě touhou hoří, uveď je do stánků svých.

Po pozdvihování. 1. Kriste, světa Spasiteli, - ve způsobě přebýváš, - odsud hojné na svět celý - požehnání vylíváš.

2. Na ty, kdož se nedokáli, - mile také pohledni, - uděl jim již pokoj stálý - a je k sobě pozvedni.

Přijímání. 1. Pane, Ty nás zoveš k sobě, - chystáš hody vznešené, - sytíš chleba ve způsobě - Tělem svým své poddané.

2. Přijmiž naše vděky vroucí - za pokrm ten andělský, - pozvi duše v mukách mroucí - k sobě na hod nebeský.

Na konci. 1. Bože, studně smilování, - pro tu oběť velebnou, - pro Tvých Svatých přimlouvání - vezmi duše v slávu svou.

2. Nám pak po tom živobyті - s přátely dej našimi - Tebe slaviť, na Tě zříti - v nebi časy věčnými.

Písně příležitostné.

I.

V den výroční vyvolení neb korunování sv. Otce.

Píseň jako na den Nejsv. Trojice Boží, mimo Introit a Konec.

Bože! mocný tvorstva Vládce! - Mocných Ty jsi králů Král; - viditelnou hlavu stádce - v Petru církvi svaté's dal. - Velekněze sluhu svého - oděj libou svatostí, - k spravování lidu Tvého - darujž jemu moudrosti.

Konec též z jmenované písně až na dva poslední řádky: „od církve Tvá ruka silná - odvráť všecky těžkosti!“

Po této mši sv. zpívá se

Hymna za sv. Otce.

1. Tam kde strmí Církve týmě - v staroslavném věčném Římě, - národů všech jazy-

kové - souhlasují v písni nové - [: Bože Ty
Lva Třináctého - žehnej a nám zachovej! " :]

2. Sedmi chlumův báně zlaté, - vatikánské
síně svaté, - hroby Svatých v širém kraji
ozvěnou se otrásají: - „Bože Ty Lva atd.

3. Velebně náš zpěv se vznáší - nad
oblohu země naší: - po rovinách, moři, lese, -
k Římu prosby hlas se nese: „Bože Ty
Lva atd.

4. Pohlížíme k vám též vzhůru, - pějte
s námi v lásky kůru; - roznětete nás nebe-
šťané, - ať náš zpěv zde neustane: - Bože Ty
Lva atd.

V den Jménin a Narození Císaře Pána
zpívá se píseň mešní „Tobě Pane na výsosti“
z Obecných VI. a. Potom

Národní Hymna.

1. Zachovej nám, Hospodine, císaře
i naši zem, - dej ať z víry moc mu plyne,
ať je moudrým vladařem. - Hajme vždy ko-
runy jeho - proti nepřátelům všem; - osud
trůnu Habsburgského - Rakouska je osudem.

2. Plňme věrně povinnosti, - chraňme
právo počestně, - a když třeba s ochotností -
v boj se dejme statečně. - V paměti povděčné
mějme - slávu vojska vítěznou, jmění krev
i život dejme - za císaře, za vlast svou.

3. Čeho nabyl občan pilný, - vojín zbraní
zastávej, uměním a vědou silný - duch se

zmahej, jasně stkvěj! Bože, slávy rač po-
přítí, - žehnej vlasti milené, - slunce Tvé
nechť v míru svítí - na Rakousko blažené.

4. Stůjme k sobě každou chvíli, - svor-
nost jenom mocí dá, spojené kde vládnou
síly - snadno vše se vykoná; - když se ruka
k ruce vine, - pak se dílo podaří; - říš ra-
kouská nepomine, - sláva vlasti, císaři.

Při oddavkách.

Introit. Bože, rač se smilovati nade
dvěma v jednotě, - zlých cest rač je varovati -
v obvyklé své dobrotě; svátostnou je nyní
páskou - na vždy ráčil's spojití, - žehnající
svoji láskou - rač je mile blažiti.

Gloria, následuje-li dvojí požehnání snou-
benců, obyčejně nebývá, ani *Krédo.*

Epištola. Svatý Pavel dovozuje, kře-
stanské že manželství - Krista s Církví zobra-
zuje, - veliké toť tajemství; - manželům pak
rozkaz dává, - v lásce vždy že mají žít, -
muž jest manželky své hlava, - žena pak má
muže ctít.

Evangel. Zřejmě v zákoně svém novém -
Kristus ráčí učiti, - Bůh co spojil svatým
slovem, - člověk nemá loučiti; - dokud tedy
žijí oba, - pevně trvá svazek ten, smrtí
teprv přijde doba, kde je druhý svoboden.

Ostatní z některé obecné.

Při žehnání prvním po „Pater noster“.
Podlé zákona se Tvého - duše dvě zde spojily, - Bože, dejž by zdaru všeho - v manželství se dožily; - zvláště tu služebnici svoji - učiň ženou ctihodnou; - potom po života boji - povznes oba v říši svou.

Při požehnání druhém: Manžely ty račiž, Pane, požehnáním naplni, - láska tvá ať neustane - zdarem vším je bohatí; - jejich dny rač prodloužiti - do kolena čtvrtého, - potom rač je k sobě vzíti - do života věčného.

Píseň před kázáním.

1. Otče náš, milý Pane, - dej nám Ducha svatého, - prosíme ať se stane, - pro Krista Syna Tvého, - ať nás naučí Božského - pravdu zákona znáti, - proroctví falešného - pilně se vystříhati.

2. Kriste, jenž jsi svým věrným - seslal Ducha svatého, - před věky vyvoleným - od Otce nebeského, - račiž nám této chvíle téhož Ducha seslati, - abychom Tebe mile - mohli v slovech poznati.

3. Ó milý Duše svatý! - rač naším hostem býti, - jenž jsi v dařích bohatý, - ne-meškej k nám přijíti; - zpravuj jazyk k mluvení, - dej dobré naučení, - nachyl uši k slyšení, - zapal srdce k věření.

Písně po kázání.

I.

1. Pochválen buď Pán Bůh náš, - kterýž nyní nasytil nás - svatým slovem, - jež jest pokrm našim dušem, - alleluja, alleluja, pochválen buď Bůh, alleluja.

2. Pochválen buď i Syn Boží, - jenž jest našich duší zboží, - neboť On sám, - skrz smrt navrátil život nám, - alleluja, atd.

3. Pochválen buď i Duch svatý, jenž nás naučil pravdu znáti, - Boha Otce - i Jeho milého Syna, - alleluja, atd.

II.

1. Ó Bože, pouhé světlo čisté, buď Tobě dík a sláva, - že Tebe známe v pravdě jisté, - již nám Syn Tvůj podává; jehožto Božská slova - v svém lůně Církev chová.

2. Nechať vždy věrni zůstáváme - svaté církve učení, a nevěře se nepoddáme - v blud hříchu schvácení; - dej síly v těžkém boji, - ať dojdem slávy Tvojí.

(*Tato druhá zpívá se od Devítníku až do Velkonoc, neboť v tom čase nesmí se „Alleluja“ zpívati.*)

Písně při požehnání s Nejsv. Svátosti oltářní.

I.

1. Pange, lingua, gloriózi - Korporis mysterium, sangvinyskve preciózi, - Kvem in

mundy pręcium - Frukus ventris generózi,
Reks effúdit gencium.

2. Nóbis dátus, nobis nátus - Eks in-
takta Virgine, - Et in mundo konverzátus
sparso verbi séminę, - sui móras inkolátus
míro klausit ordyne.

3. In suprême nokte céne - rekúmbens
kum frátribus, - observáta lége pléne - cibis
in legálibus, - cíbum turbe duodéne - se dat
suis mánybus.

4. Verbum káro pánem vérum - verbo
karnem efficit, - fitkve sangvis Kristy mérum, -
et si sensus deficit, ad firmándum kor sin-
cérum - sóla fides súfficit.

5. Tantum ergo Sakraméntum - veneré-
mur cernui, - et antýkvum dokumentum
nóvo cédat rítui, - přestet fides supleméntum
- sensuum deféktui.

6. Genitóri, Genitókve - Laus et jubilá-
cio, - sálus, hónor, virtus kvokve, - sit et
benedikcio, - procedenty ab utrókve - kompar
sit laudácio. Amen.

Pánem de célo prestytysty eis -

Chléb s nebe dal jsi jim (ó Pane)

Omne delectaméntum in se habentem.

všecku líbeznost v sobě mající. (Alleluja.)

Modlitbu viz o Božím Těle.

(Tato píseň zpívá se o slavnostech při
vystavení Nejsv. Svátosti v monstranci. Ná-
sleduje v českém překladu.)

II.

1. Zvěstuj těla vznešeného, - jazyku náš!
tajemství, - oslavuj krev Pána svého, - jižto
z milosrdenství - pošlý z lůna panenského -
vyžil král všech království.

2. Nám on dán byl, nám se zrodil -
z Panny neporušené; v světě potom uče
chodil; - nasiv slova semene, - života když
cesty schodil, - stanovy dal nezměnné.

3. S bratry u svatého stolu, - když po-
sléze stoloval, - a beránka s nimi spolu - dle
zákona požíval, - dvanácteru apoštolů - rukou
svou se v pokrm dal.

4. Slova v těle*) chléb tu pravý - slovem
v tělo mění se, - víno ve krev Krále slávy; -
ač tu smysly diví se, - víra prostná vše tu
spraví, - jižto srdce kojí se.

5. Svátost tedy veleslavnou ctíce na
tvář padejme, - ne již oběť starodávnou, -
nýbrž novou konejme; - víra má zde platnost
právnou, - na smysly své nedbejme.

6. Otcí, Synu čest a chvála - prozpěvuj
se v nadšení, - moc a sláva neustálá, - buď
i díky činění; - Duchu z obou neskonalá
čest a rovné chválení. Amen.

Obyčejně zpívá se této písni 1., 5. a 6.
sloha, ostatní jen při průvodech, pak násle-
duje verš „Panem de célo čili Chléb s nebe,“
modlitba a požehnání; potom se může zpívati:

*) Slovo v těle = slovo tělem učiněné t. j.
Syn Boží.

III.

Hospodine, pomiluj nás, Jesu Kriste, ulituj nás, - Spasiteli všeho světa - spasiž nás i uslyšiž, - Hospodine, hlasy naše, - dej nám všem, Hospodine, - hojnost, pokoj v naší zemi. - Kyrie eleison.

Neb i (zvláště v postě):

Svatý Bože! svatý silný, svatý a ne-smrtný; - jenž jsi trpěl pro nás hříšné, ó smiluj se nad námi.

Písně při požehnání s Nejsv. Svátosti ol-tářní v ciborium (v kalichu víčkem přikrytém a rouškou zahaleném, na znamení, že Kristus Pán tajemstvím neproniknutelným jest zahalen):

I.

O vánocích.

1. Stvořitel světa blažený, - smrtným tělem oděný, - aby nás hříšné vykoupil, - ku tvorům bídným sestoupil.

2. Vojsko mu plesá nebeské, - zpívají sbory andělské, - pastýřům Pán se zjevuje, - v Svátosti s námi bytuje.

3. Narodil se nám v Betlémě*), - poně-vadž duší chlebem je. Ó Kriste, rač nám žehnati, - ať můžem s nebem plesati.

(Zde se přestane.)

*) Betlehem čili Betlem znamená tolik co „dům chleba.“

4. Všude se zpěv náš rozlehej, - smutek mu všecken podlehej, v vánoční této radosti - nechť mír se v srdcích uhostí.

5. Ó Synu Panny Marie, - nevinné, čisté lilie; - dej nám žít zbožně, střízlivě, - nevinnost chovat pečlivě.

II.

Na nový rok.

1. Rok nový již jest k nám přišel, v němž má býti každý vesel, radujme se, veselme se, - v tomto novém roce.

2. Jěsu Kriste narozený, - ve Svátosti zahalený, - ó žehnej nám, — ó žehnej nám, - v tomto novém roce.

(Zde se přestane.)

3. Kriste pro své narození - a bolestné obřezání: ó smiluj se, — ó smiluj se - v tomto novém roce.

4. Zaraduj se každý křestan, - obdržel jméno Ježíš Pán; radujme se, — veselme se - v tomto novém roce.

III.

Na den sv. Tří Králů.

1. Hledají Pána králové: - leká se zprávy takové - Heród i město všeliké, - netušíc divy veliké.

2. Hvězdou pak Krista našli, - dary,
jež s sebou přivezli, - Narozenému dávají, -
a na své tváře padají.

3. Králům se tají chudobou, - nám zde
však chleba způsobou; ó s nimi na tvář
padejme, - o požehnání žádejme.

4. Ježíši z Panny zrozený, mudrcům
hvězdou zjevený, - čistotou tělo posvěcuj,
duši pak vírou osvěcuj.

5. Mudrcův dej nám pečlivost, v hle-
dání Tebe horlivost, - chraň nás hříšné
vlažnosti, - světlem svým veď nás k blahosti.

IV.

1. Pro své svaté drahé rány, Ježíši
ukřížovaný, - smiluj se nad námi.

2. Nám, jež Tobě se klaníme, - smrt
Tvou vděčně velebíme, - uděl své žehnání.

3. Po tom časném putování - uděl nám
těž přebývání - v nebeském království. Amen.

O Velkonocích.

V.

1. Vstal z mrtvých milý Kristus Pán,
jenž byl za nás ukřížován. Alleluja, alle-
luja, alleluja.

2. To je ten tichý Beránek, jenž tělem
svým nám zjednal lék. - Alleluja. atd.

3. Onť to, jenž duše bohatí, a nyní
chce nám žehnati. - Alleluja, atd.

4. Kdo tělo jeho přijímá, - smrt ve svou
vládu pojímá. - Alleluja, atd.

5. Zaplesej všecko stvoření, a čekej
slávu vzkříšení. - Alleluja, atd.

O Svatodušních svátcích,
na den *Nejsv. Trojice* a jindy v neděti.

VI.

1. Svatý, svatý, svatý, - svatý, vždycky
svatý, - Bůh Otec na výsosti, - nesmírné
velebnosti.

2. Svatý, svatý, svatý, - svatý, vždycky
svatý, - též Bůh Syn na věčnosti - s Otcem
jedné mocnosti.

3. Svatý, svatý, svatý, - svatý, vždycky
svatý, - buď zveleben Duch svatý jedno-
stejně podstaty.

4. Svatý, svatý, svatý, svatý, vždycky
svatý, - Bože jeden v Trojici, - přijmi srdce
kající.

VII.

Svatý, svatý, svatý, - svatý, vždycky
svatý, - Ježíš Kristus s výsosti - v nejsvětější
Svátosti.

(Zpívá se třikrát.)

Na slavnosti Bl. P. Marie.

VIII.

1. Vítej, milý Jesu Kriste, - narozený z Panny čisté, - jenž v této Svátosti - z své veliké milosti - přicházíš k nám s výsosti.

2, Vítej, drahé Tělo Boží, - světa výplato a zboží, - vítej, živý chlebe, - jenž jsi pro nás zmařil sebe, - my pozdravujem Tebe.

3. Tobě všickni se klaníme, - česť a díky Ti činíme, - Tebe s uctivostí, - s nejvroucnější vděčností - ctíme, nejdražší hosti.

Obecné.

IX.

1. Skrytý Bože! my se Ti klaníme, - a v nouzi své o pomoc prosíme. Svatý, svatý, svatý, - svatý, vždycky svatý, - Ježíš Kristus z výsosti - v nejsvětější Svátosti.

2. Nasytiž nás tělem i krví svou, - a požehnej svou mocí nesmírnou. - Svatý, atd.

3. Ó vyslyš nás a srdce čisté přej, - ať jsme lid Tvůj vždy Tebe hodný, dej. - Svatý, svatý, atd.

X.

1. Ó Beránku, tichý Kriste, - jenž zde s námi přebýváš; - Ty, jenž každé srdce

čisté, příbytkem svým nazýváš; vzhlédni na nás, jenž se Tobě - v prachu země koříme, - očisť srdce, vzdělej sobě v něm svůj stánek, prosíme.

2. Ó jak milo s Tebou býti - v svatém lásky spojení, - ve svátosti Tebe ctíti, - jaké pro nás těšení; - žehnej nám a spoj se s námi, - věčně drahý Ježíši! žehnej nám a zůstaň s námi, blaho naše nejvyšší.

3. Bychom svatě živi byli, - vyznávali víru svou, - Tebe vroucně velebili, - dej nám k tomu milost svou. - Láska Tvá, jenž nám zde kyne - v převelebné Svátosti, - veď nás, až nám věk uplyne, - do nebeské radosti. Amen.

XI.

1. Poklekni na kolena - ó duše bohabojná, neb se tobě uděluje - milost přehojná.

2. Patříc na Boha svého - v svátosti ukrytého, - žádej duše v skroušenosti - o milost Jeho.

3. Kriste, svým drahým Tělem, nejdražším to pokrmem, - posilni nás na tu cestu - velkou za hrobem.

4. Ó dej, aby duše má - před Tvůj trůn se dostala, - „svatý, svatý“ po vše věky prozpěvovala.

XII.

1. Na kolena padejme! - Hluboce se sklánějme! Krista v svátosti skrytého vroucně vzývejme.

2. Požehnej nás, Bože náš, - Ty, jenž v nebi sídlo máš, - a zde pod způsobou chleba - s námi přebýváš.

3. Vzbud' v nás pravou skroušenost, rozmnož v srdci všecku ctnost, posiluj svým drahým Tělem - duši pro věčnost.

~~~~~

II.

Z P Ě V Y.

Oddělení třetí.

Při církevních obřadech.

Pohřeb.

A. Dospělých.

(Dospělými se rozumí, kdož k užívání rozumu, tedy k rozeznávání dobrého a zlého dospěli, což bývá sedmým rokem věku. Takoví pohřbívají se obřady truchlivými, ana církev pláče s duší zesnulého nad hříchy jeho, a tudíž obláčí kněze v roucho černé.)

Písně lidu před pohřbem.

I.

Při pohřbu chlapce neb děvčete.

1. S Bohem, vy rodiče drazí, o mne nejvýš pečliví, - mně již více nic neschází, - i nebuďte truchliví; - jenž mne na starost vám dal, - Bůh mne k sobě povolal.

2. S Bohem buďte, učitelé, - kteří jste mne pěstili, - a mne věrně v lásce vřele mlékem víry kojili; - za vše dobrodiní vám - dík srdečný podávám.

3. S Bohem též, vy drazí milí - buďte spolužáckové, rychle v mnohé kratochvíli uplynuli týdnové, mezi prací, pilností, v Bohu milé svornosti.

4. Dobře jest se Boha báti, - jeho vůli vykonat, - rodiče své milovati, - jim se ve všem zachovat; - za to vám Bůh požehná, věku blaženého dá.

II.

Při pohřbu mládence.

1. Rychle mizí světa sláva, - vadne jako polní tráva, květ po květu opadá, až oprší zahrada.

2. Smrt vše kosí neustále, - reka, chudasa i krále, beře matkám ze klína - nemluvňátka nevinná.

3. To nám dnešního dne hlásá jinochova zvadlá krása, anto silou rozkvetá, smrt jej volá ze světa.

4. Smaž, ó Bože! všecky dluhy - téhož mladistvého sluhy, v jiný svět se vznesl duch, kdež jej soudí mocný Bůh.

5. Až pak přijdeš, Kriste, s výše - soudit všecky světa říše, pozvi toho mládence mezi svoje zvolence.

III.

Při pohřbu panny.

1. Hle, tu opadala růže, - krásy vší je zbavena, sotva zkvetla, v chladné lůžce má již býti vnešena. Smrti! na nic nehleď, ni mladosti nešetřiš,

2. Zhasly v oku zraky jasné, - ústa slov jsou zbavena, - zbledlo, vpadlo líce krásné, - vnada všecka zrušena; - tělo jde teď do hrobu, - ztratí lidskou podobu.

3. V době plné hrůzy, strachu, v slavné soudu hodině - z rozpadlého těla prachu zas se tělo vyvine, - duše se jím oděje, vzejde blahá naděje.

4. Panen choť a dárce spásy, - Kristus, k tobě pohledni, - dej ti věnec věčné krásy - a tě k sobě pozvedni; - tam s pannami svatými plesej časy věčnými.

IV.

Při pohřbu manžela a otce neb manželky a matky.

1. Konám poslední svou cestu - do věčnosti z ciziny; - k nebeskému chvátám městu do své milé otčiny.

2. Choti věrná (věrný), v tu již dobu - dávám ruku k loučení, - však vstanu zas opět z hrobu, - opět budem sloučení.

3. Nuž! neplač a nežel toho, - Bůh zas všecko napraví, - u Něho jest bytů mnoho, on nám jeden připraví.

4. Jenom věrně v bázni Boží - dítky svoje odchovej, - jednou na smrtelném loži - Bohu je zas nazpět dej.

5. Vy pak, dítky, stůjte v víře, - v lásce Boží, v naději; - neb tak u vás v hojné míře rajské květy rozvějí.

6. I vám také s Bohem dávám, - přátelé
a občané, - prostě, ať, jak očekávám, - duše
v ráj se dostane.

V.

Píseň při pohřbu kohokoliv dospělého.

1. Musí símě musí shnítí, - má-li zrůsti
z něho klas, - musí tělo v zemi vjíti, - má-li
nové vstáti zas; „vůle jest to Otce mého,“
tak dí věčná pravda nám, - by, kdo věří
v Syna jeho, - k svatým vzletěl výšinám.

2. Aj, tedy na poli svatém, - jemuž
Kristus vévodí, - dřímej, bratře (sestro), v klidu
zlatém, - až On tebe přerodí; - k slávě vy-
volených kůrů tam, kde není loučení, -
úcha s tělem pojme vzhůru na den těla
vzkříšení.

3. Kriste! v stínu Tvého kříže bratru
(sestre) lůžko chystáme, nedej, by ho (ji)
hříchův tíže - zmohla, zbožně žádáme; po-
mni, že i pro něj (ni) svatá - Tvoje krev se
rouila, aby duše vinou jatá lázní tou se
obmyla.

4. Maria, bolestná máti, vezmi duši
v schránu svou, - andělové, všickni Svatí,
doprovodtež zvěčnělou k trůnu Spasitele
svého, - jemuž v světě sloužila, prostě, by
nás u Něho - radost věčná spojila.

VI.

Při pohřbu kněze.

1. Není sluhy Páně více, - modlitbu svou dokonal, zhasla na oltáři svíce, - z chrámu kněz se odebral; tam do chrámu nadzemského povolal Pán sluhu svého, - by tam věčně požíval, po čem' snažně toužíval.

2. Pastýř náš (Rádce náš) a věrný přítel, jistý vůdce na poušti, ctnosti bohumilé ctitel, otec náš nás opouští; jak se jemu odsloužíme, jehož více neuzříme? Bože, dej Tvá dobrota - jemu slávu života.

3. Jesu Kriste, pozvi k sobě sluhu svého věrného, - aby nyní sloužil Tobě - u oltáře věčného; - jenž nás volal k Tvoji chvále, - s anděly ať neustále - Tobě zpívá čest a vděk po veškeren věků věk.

VII.

Při pohřbu výše postaveného muže.

1. Četných přátel sbor u rakve stojí, hluboký žal dojal mysli všech, stejný bolu cit je všecky pojí, - že jich přítel skončil zdejší běh.

2. Vážný muži, s Bohem. V rajské luhy, - k soudu Páně putuj duše tvá, Bůh tě postav mezi Svatých kruhy, - ať tam duše v Kristu spočívá!

3. Tělo tvé tu, kde nepřízeň mine,
v klidný uložíme země stan, a tam dřímej
dokud nepokyne - slavně ku vzkříšení nebes Pán.

Církevní obřad.

Antifóna, již počne duchovní *Si iniquitates*, pak žalm 129.

Kněz. De profundis clamávi ad te Domine
Z hlubokosti volám k Tobě,
mine - Domine exaudi vocem meam.
Pane, Pane, vyslyš hlas můj.

Lid. Fiant aures tue intendentes - in
Ať jsou uši Tvé nakloněny k
vocem deprecationis mee.
hlasu modlitby mé.

K. Si iniquitates observáveris Domine
Budeš-li na nepravosti hleděti,
mine Domine quis sustinēbit.
Panc, - Pane, kdož obstojí.

Lid. Quia apud te propiciatio est
Poněvadž u Tebe slitování jest
- et propter legem tuam sustinui te Domine.
- a pro zákon Tvůj doufám v Tebe Pane.

K. Sustinuit ánima mea in verbo ejus
Očekává duše má na slovo jeho,
sperávit ánima mea in Domino.
doufá duše má v Hospodina.

Lid. A kustódia matutýna usque ad
Od bdění jitřního až do
noktem - speret Izrael in Domino.
noci doufej Izrael v Hospodina.

K. Kvía apud Dominum misericórdia
Neboť u Hospodina milosrdenství
- *et kopiósa apud eum redemptio.*
(jest) - a hojné u něho vysvobození.

Lid. Et ipse redimet Izrael eks
A On vykoupí Izraele ze
omnybus inikvitátybus ejus.
všech nepravostí jeho.

K. Rékviem etérnam dóna ei,
Odpočinutí věčné dejž mu (jí),
Domine.

Pane.

Lid. Et lux perpétua - luceat ei.
A světlo věčné svět mu (jí).

Opakuje se *Ant. Si inykvitátes observá-*
veris Domine - Domine quis sustinébit.

K. Kyrie eleison.
Pane smiluj se.

L. Kriste! eleison!

K. Kyrie eleison. Pater noster.
Otče náš.

(Nyní modlí se kněz potichu „Otče náš“, i ty učiň tak, katolíku; kněz kropí rakev vodou svěcenou, čímž značí se prosba, aby

Bůh tu duši ode vši viny *obmýti* ráčil, pak i okuřuje se rakev, čímž se vyjadřuje prosba, aby *modlitby* naše za zemřelého jako kouř kadidla vzhůru *vstoupily k nebesům.*)

K. Et ne nos indukas in tentacionem.

A neuvod' nás v pokušení.

Lid. Sed libera nos a malo.

Ale zbav nás od zlého.

K. A porta inferi.

Od bran pekelných.

Lid. Erue, Domine, animam ejus.

Vytrhni, Pane, duši jeho (její).

K. Rékviéskat in páce.

Odpočívejž v pokoji.

Lid. Amen (Staň se).

K. Domine, exsaudy oracionem meum.

Pane, vyslyš modlitbu mou.

L. Et klámor meus ad té veniat.

A volání mé k Tobě přijď.

K. Dominus vobiskum.

Pán s vámi.

L. Et kum spírítu tuo.

I s duchem tvým.

K. Orémus atd.

(Modleme se)

(Modli se s knězem totéž česky.)

Prosíme Tě, ó Pane, vysvobod' duši služebníka svého (služebnice své) ode všech vazeb

hříchů, aby ve slávě vzkříšení mezi svatými
vyvolenci Tvými se radoval(a). *Skrze Krista*
(Per Kristum)

Pána našeho.
(Dominum nostrum.)

Lid. Amen.

Na to zanotí se: „*Eksultábunt Domino*“
Zplesají Pánu

a vyjde se s tělem; při průvodu se zpívá
žalm 50.

Miserére mei Deus secundum
Smiluj se nade mnou, Bože, podle
mágnam miserikórdyam tuam.
velikého milosrdenství svého.

Et secundum multitudine miseraciónum
A podle množství slitování
tuárum - déle inykvitátem meam.
svých - shlad' nepravost mou.

Amplius lava me ab inykvitáte mea - et
Dokonale obmejmne od nepravosti mé - a
a pekáto meo munda me.
od hřichu mého očist' mne.

Kvónyam inykvitátem meam ego cogno-
Nebo . nepravost svou já pozná-
sco et peccatum meum kontra me est
vám a hřích můj proti mně jest
semper.
vždycky.

Tybi sóli pekavi et málum koram
Tobě samému zhřešil a zlé jsem před
té féci ut justyficérys in sermó-
Tebou činil, - abys ospravedlněn byl v ře-
nybus tuis et vinkas kum judykáris.
čech svých a zvítězil, když jsi posuzován.

Ekce enym in inykvitátybus koncéptus
Nebo hle v nepravostech počat
sum - et in pekátys koncépit me máter mea.
jsem a v hříších počala mne matka má.

Ekce enym verytátem dyleksisty - incérta
Nebo hle pravdu zamiloval jsi, - neznámé
et okkulta sapiencie tue manyfestásty mihi.
a skryté věci moudrosti své zjevil jsi mi.

Aspérges me hyssopo et mundábor
Pokrop mne yzopem a očistěn budu, -
lavábis me et super nivem dealbábor.
obmej mne a nad sním zbělím.

Audýtui meo dábis gaudyum et laetíciam -
Sluchu mému dej radost a veselí
et eksultábunt ossa humiliáta.
a zplesají kosti ponížené.

Averte fáciem tuam a pekátys meis - et
Odvrať tvář svou od hříchů mých - a
omnes inykvitátes meas déle.
všecky nepravosti mé vymaž.

Kor mundum krea in me Deus et
Srdce čisté stvoř ve mně, Bože, - a
spiritum rektum innova in visceribus meis.
ducha přímého obnov v útrokách mých.

Ne projicias me a facie tua - et Spiritum
Nezamítej mne od tváři své - a Ducha
sanktum tuum ne auferas a me.
svatého svého neodnímej ode mne.

Redde mihi leticiam salutáris tui - et
Navrať mi radost spasení svého - a
spiritu principáli konfirma me.
duchem statečným utvrď mne.

Docébo inýkvos vias tuas - et im-
Budu učiti nepravé cestám Tvým - a bez-
pii ad te konventéntur.
božní k Tobě obrátí se.

Libera me de sanguinybus Deus, Deus
Vysvobod mne z krvi, Bože, Bože
salutis mee - et eksultábit lingua mea
spasení mého - a prozpěvovati bude jazyk můj
justíciam tuam.
spravedlnost tvou.

Domine lábia mea apéries - et os meum
Pane, rty mé otevři - a ústa má
anunciábit laudem tuam.
budou zvěstovati chválu Tvou.

Kvónyam si voluises sakrificium
Neb kdybys byl chtěl oběť

dedyssem útykve - holokaustys non delek-
byl bych ji dal ovšem v zápalech nelibuješ
táberis.
sobě.

Sakrifícium Deo spíritus kontríbulátus -
Oběť (příjemná) Bohu duch zkormoucený,
kor kontrýtum et humiliátum Deus non
srdcem skroušeným a poníženým Bože ne-
despícies.
povrhneš.

Benýgne fak Domine in bóna voluntáte
Dobrotivě nalož, Pane, v dobré vůli
tua Sion ut edyficentur muri Jerú-
své se Sionem, - aby vzdělány byly zdi jerusa-
zalem.
lémské.

Tunk akceptábis sakrifícium justýcie,
Tehdáž přijmeš oběť spravedlnosti,
oblaciones et holokausta tunk impotent
dary a zápaly, - tenkrát klásti budou
super altáre tuum vitulos.
na oltář tvůj telátka.

V. *Rekv.* viz str. 203. *Na to zpívá se*
při vchodu do chrámu:

Eksultábunt Dómino ossa humiliáta.
Zplesají Pánu kosti ponížené.

Načež :

Subvenýte Sankty Dei, okkúrrite Angeli
Přijďtež, svatí Boží, pospěštež, anjelové
Dominy - suscipiéntes anymam ejus
Páně, přijmětež duši jeho (její), -
offérentes eam in konspektu Altýsimi.
postavte ji před tváří Nejvyššího.

V. Suscipiat te Kristus, kvi vokávit te -
Přijmiž tebe Kristus, jenž povolal tě -
et in sínum Abrahe Angeli dedúkant te.
a do lůna Abrahamova andělé uveďtež tebe.

Opakuje se *Suscipientes* až k *V.*

Na to :

V. Rékviem aeternam dóna ei Domine.
Odpočinutí věčné dej mu (jí), Pane.

R. Et luks perpétua líceat ei.
A světlo věčné svítiž mu (jí).

Opakuje se *Offérentes* až k *V. Suscipiat.*

Na to následuje mše sv. ; píseň k ní viz v předu ; po mši sv. Rékviem nazvané, poněvadž tím slovem počíná, modlí se duchovní modlitbu „*Non intres*“ ; ty, katolíku, modli se s ním česky :

Nevcházej v soud se služebníkem svým (služebnicí svou), Hospodine, neboť nižádný člověk nebude ospravedlněn před Tebou, nedáš-li Ty mu odpuštění všech hříchův jeho. Nechať mu (jí) tedy, prosíme Tebe, není těžkým soudní výrok Tvůj, ježto jej (ji) Tobě

odporoucí křesťanská víra a upřímná modlitba naše; a poněvadž za živobytí svého znamením nejsvětější Trojice ozdoben (a) byl (byla), nechať pomocí milosti Tvé od trestu soudního vysvobozen (a) býti zaslouží; který žiješ a kraluješ

na věky věkův } Amen.
in sékula sekulórum }

Na to zpívá kněžstvo a lid:

1. *Líbera me, Dómine, de morte eterna,*
Vysvobod mne, Pane, od smrti věčné,
in die illa tremenda - kvando céli movendy
v den onen přehrozný - kdy nebesa trásti se
sunt et terra, - dum véneris judikáre sékulum
mají i země, až přijdeš soudit svět
per ígnem.
(skrže) (ohněň) ohněm.

2. *Trémens factus sum ego et tímeo:*
Třesoucím-se učiněn jsem já a bojím se
dum dískussio vénerit atkve ventúra íra
až rozhodnutí přijde a budoucí hněv
opakuje se *Kvando céli* až k 2.

3. *Dies illa, dies irae; kalamitátis et*
Den onen den hněvu, neštěstí a
mizérie, dies mágna et amára valde
bídy, den veliký a trpký příliš
opakuje se *dum véneris* až k 2.

4. *Rékviem etérnam dóna eis Domine,*
Odpočinutí věčné dejž jim, Pane,
et luks perpétua líceat eis.
a světlo věčné světiž jim. „Jim“ to jest
všem věrným duším.

Pak opakuje celý 1. verš *Líbera* až k 2.
Trémens. Pak :

„Kýrie eleison“, vše jako v domě mimo
modlitbu, kterouž modli se s knězem takto :

Bože, jehož vlastností jest, smilovávati se
vždycky a odpouštěti, snažně prosíme Tebe
za duši služebníka Tvého (služebnice Tvé) N.,
kteréž jsi byl rozkázal, aby z tohoto světa
odešla; nevydávej ji v ruce nepřitele a ne-
zapomínej na ni, ale račiž dáti, aby ji svatí
anjelové přijali a do vlasti rajske uvedli, aby,
ježto v Tebe věřila a doufala, pekelných útrap
nezakusila, ale věčných radostí požívala

skrze Kr. Pána našeho }
Per Kris. Dom. nostrum } *Amen.*

(Nyní na mnohých místech zpívá se již
„Salve“, obyčejně ale ku konci, viz tam.)

Potom zpívá se latinsky :

1. *In paradýsum dedúkant te Angeli -*
Do ráje uveďtež tebe andělé -
in tuo adventu suscipiant te Martyres - et
u svém příchodu uvítejtež tě mučeníci a
perdúkant te in civitatem sanktam Jerúzalem.
uveďtež tebe do města svatého Jeruzaléma
(nebeského).

2. *Chórus Angelórum te suscipiat et*
Kůr andělský tebe přijmiž a
kum Lázaro kvondam paupere, etérnam ha-
s Lazarem druhdy chudobným věčného po-
beas rékviem.
živejž pokoje.

(Mezi tím zdvihne se tělo a nese se k hrobu, čímž značí se vchod duše do ráje.)

Na to zanotí kněz Antif. „Ego sum“ a zpívá se jak následuje:

Chvalozpěv Zachariášův.

(Církev doufajíc, že mší sv. a modlitbami duše očistěna jsouc vchází do nebe, počíná proto velebiti Spasitele; potom těší lkající příbuzné slovy: „Já jsem vzkříšení“ atd., ale uvažujíc, že hříchem neskončená velebnost Boží neskončeně jest uražena, volá ještě jednou Kyrie, volajíc k Bohu o smilování.)

1. *Benedyktus Dominus Deus Izrael*
Požehnaný Pán Bůh izraelský, -
kvia vizitávit et fécit redemptionem plébis sué.
že navštívil a učinil vykoupení lidu svého.

2. *Et erexit kornu salutys nóbis - in*
I vyzdvihl roh spasení nám v
domo David pueri suí.
domě Davida sluhy svého.

3. *Sicut locutus est per os Sanktórum -*
Jakož slíbil jest ústy Svatých
kvi a sékulo sunt profetarum ejus.
(jenž od věků jsou) proroků svých.

4. *Salutem eks inimicis nostris - et de*
Vysvobození od nepřátel našich - a z
mánu omnium, kvi odérunt nos.
ruky všech, kdož nenávidí nás.

5. *Ad faciendam mizerikórdiam kum*
Aby učinil milosrdenství s
patribus nostris - et memorári testamenty
otci našimi - a rozpomenul se na smlouvu
sui sankty.
svou svatou.

6. *Jus jurándum, kvod jurávit ad Abra-*
Na přísahu, kterouž přísáhl k Abra-
ham patrem nostrum - datúrum se nóbis.
hamu otci našemu že dá nám.

7. *Ut sine timore de mánu inimikórum*
Bychom beze strachu z ruky nepřátel
nostrorum liberáty - serviámus illi.
svých vysvobozeni, sloužili jemu.

8. *In sanktytáte et justícia kóram*
V svatosti a spravedlnosti před
ipso - omnybus diébus nostris.
ním - po všecky dny své.

9. *Et tu puer* *) *Profeta Altissimi*
A ty dítě prorokem Nejvyššího
vokaberis - preibis enim ante faciem Domini
slouti budeš, - předejdeš totiž před tváří Páně
parare vias ejus.
připravit cesty jeho.

10. *Ad dandam scienciam salutis plebi*
Aby dáno bylo umění spasitelné lidu
ejus - in remissionem peccatorum eorum.
jeho - na odpuštění hříchův jejich.

11. *Per viscera misericordie Dei*
Skrze srdečné milosrdenství Boha
nostri - in quibus visitavit nos oriens ex
našeho, - v němžto navštívil nás vyšed s
alto.
výsosti.

12. *Illuminare his, qui in tenebris et in*
Osvítit ty, kdož ve tmách a v
umbra mortis sedent, ad dirigendos pedes
stínu smrti sedí, - aby řídil nohy
nostros in viam pacis.
naše na cestu pokoje.

Rékvie atd. pak zpívá kněz *Antifónu.*
Ego sum resurrectio et vita, qui credit
Já jsem vzkříšení i život, kdo věří
in me etiamsi mortuus fuerit, vivet: et omnis,
vemne byť i umřel živ bude a každý,

---

*) Naroděný svatý Jan Křtitel.

qui vivit et kredyt in me, non morietur in
kdo žije a věří ve mne, neumře na
eternum.
věky.

Kyrie atd. vše jako v domě mimo mo-
dlitbu:

Prokaž, prosíme, Pane, tomuto zemře-
lému (é) služebníku (ici) svému (své) milo-
srdenství, aby, ježto za života vezdejšího vůli
Tvou konati se snažil (a), za skutky své žád-
ných trestů trpěti nemusil (a), a jakož jej (ji)
víra pravá se zástupy věřících na tomto světě
spojovala, aby smilováním Tvým mezi kůry
andělské přijat (a) byl (a).

Skrze Krista P. našeho. }
Per Kr. Dom. nostrum } Amen.

K. Rékviem.

Lid: Et lux.

K. Rékvieskat.

Lid: Amen.

K. Anima .. in páce.

(Duše jeho (její) a duše všech věrných ze-
mřelých pro milosrdenství Boží odpočívajtež
v pokoji.)

Lid: Amen. (Při spouštění rakve do
hrobu zpívá lid:)

1. Rozžehnejme se s tím tělem, po-
chovejmež je s pokojem v naději jeho vzkří-
šení, - na Siónu přebývání.

2. Kriste pro své oslavení dej nám hříchů odpuštění, - ať nás nežže věčný plamen, - uchovej nás, Kriste. Amen.

(Nebo z V. pohřební sloku druhou.)

Cestou do chrámu Páně zpívá se:

1. *Salve Regina - mater mizerikordie.*
Zdrávas Královno - matko milosrdenství.

2. *Vita dulcédo - et spes nostra salve.*
Živote sladkosti - i naděje naše zdrávas.

3. *Ad té klamámus - ekzules filii Héve.*
K tobě voláme - vyhnaní synové Evy.

4. *Ad té suspírámus gementes et*
K tobě vzdycháme lkajíce a
flentes - in hac lakrymárum vale.
plačíte - v tomto slzavém údolí.

5. *Eja ergo advokáta nostra - illos tuos*
I protož orodovnice naše - ty své
mizérikordes ókulos - ad nos konverte.
milosrdné oči k nám obrať.

6. *Et Jesum, benedyktum fruktum ventris*
A Ježíše, požehnaný plod života
tui - nobis post hok ekzílíum ostende.
tvého - nám po tomto putování ukaž.

7. *Ó klémens, ó pia, ó dulcis*
Ó milostivá, ó přívětivá, - ó přesladká
Virgo Maria.
Panno Maria.

V. *In omny tribulacione et angustia*
Ve všeliké strasti a úzkosti
nostra.
naší.

Lid: Sukkurre nobis, beatyissima Virgo
Přispěj nám, blahoslavená Panno
Maria.
Maria.

(Orémus) Modleme se:

Ó Pane Jesu Kriste, prosíme Tebe, aby
nyní i vždycky i v hodinu smrti naší u milo-
srdenství Tvého za nás orodovala přeblaho-
slavená Maria Panna, Matka Tvá, jejíž pře-
svatá duše v hodinu požehnaného utrpení
Tvého a přehořké smrti Tvé mečem bolesti
proniknuta byla; kterýž žiješ a kraluješ
na věky věkův.
(in sékula sekulorum.)

Lid: Amen.

K.: Divinum auxilium maneat semper
Boží pomoc zůstávej vždycky
nobis cum.
s námi

Lid: Amen.

B) Děti.

(Děti pouze, které nedospěly k užívání
rozumu, — as před 7 rokem věku — pochová-
vají se následovně. Církev odívá kněze svého

rouchem bílým, na znamení nevinnosti, a plesá chválíc Boha, že duši nevinnou k sobě povolal.)

Píseň lidu před pohřbem v domě.

1 „Nechte dítek ke mně, - nevinné to plémě, - na klín mi je dejte, lásku mou jim přejte“, - praví Vykupitel, - dítek malých přátel.

2. „Spěchej“; i mne volá, - kdo pak mu odolá? - Jdu již, Spasiteli, - slovo Tvé mi velí; - dítě již umírá, ráj se mu otvírá.

3. Díky buďtež tobě, v šťastné této době církvi, matko milá, žes mne pokřestila, - roucho skvělé dala, - nebi odchovala.

4. Rodičové drazí, - kterak jste přebízá, - andělíčka máte, - v nebi ho shledáte, Ježíš co mu dává, - věčná slove sláva.

5. Vy pak, duše milé, - vězte této chvíle, - pouze duše čistá - dojde v nebi místa, hřích a jeho slasti - vedou do propasti.

Duchovní počne „Sit nomen Dominy“ pak žalm 112.:

*K.: Laudáte, píerí, Dominum
Chvalte dítky (služebníci) Pána*

laudáte nomen Dominy.

chvalte jmeno Páně.

Lid: Sit nomen Dominy benedyktum

Buď jmeno Páně pochváleno

eks hok nunk et uskve in sékulum.

od tohoto času a až na věky.

K.: A solis ortu usque ad occasum
Od slunce východu až do západu
laudabile nomen Domini.
chválné jest jmeno Páně.

Lid: Excelsus super omnes gentes
Vyvýšen'ť nade všechny národy
Dominus et super celos gloria ejus.
Pán a nad nebesa sláva jeho.

K. Kvis sicut Dominus Deus noster,
Kdož jako Pán Bůh náš,
kvi in altis habitat? - et humilia respicit
jenž v nebi přebývá? a na ponížené hledí
in celo et in terra.
v nebesích i na zemi.

Lid: Suscitans a terra inopem et de
Vyzdvihuje od země nuzného - a z
stercore erigens pauperem.
bláta vyvýšuje chudého.

K: Ut colloket eum cum principibus
Aby usadil ho s knížaty
cum principibus populi sui.
s knížaty lidu svého.

Liē: Kvi habitare facit sterilem in
Kterýž přebýváti činí neplodnou v
dōmo matrem filiorum letantem.
domě - jako matku synů veselící se.

K.: Glória Patri et Fílio et Spirítui
Sláva Otci i Synu i Duchu

sankto.
svatému.

Lid: Sicut erat in princípio et nunc et
Jakož byla na počátku i nyní i
semper - et in sékula seculorum. Amen.
vždycky - až na věky věků. Amen.

Antif.: Sit nómen Dominy benedyktum
Buď jméno Páně pochváleno
eks hoc nunc et usque in seculum.
od toho času a až na věky.

(Ponese-li se mrtvola do chrámu Páně,
říká se, co následuje, až tam, jinak přidá se
to hned v domě.)

Antif. II. Hik akcípiet.

Žalm 23.:

K.: Dominy est terra et plenyúdo
Hospodinova jest země a plnosť
ejus - orbis terrárum et unyversi kvi habi-
její, - okršlek země a všickni, kdož pře-
tant in eo.
bývají na něm.

Lid: Kvia ipse super mária fundávit
Nebo on sám nad mořem založil
eum et super flumina preparávit eum.
jej a nad řekami připravil jej.

K.: Qvis ascendet in montem Domini? -
Kdo vstoupí na horu Páně?
aut quis stabit in loco sancto ejus.
a kdo státi smí na místě svatém jeho.

L.: Innocens manibus et mundo corde
Nevinný rukama a čistého srdce, -
qui non accipit in vano animam suam, neque
jenž nebere na darmo duši svou, aniž
juravit in dolo proximo suo.
nepřísahá ve lsti bližnímu svému.

K.: Hic accipiet benedictionem a Domino
Tenť přijme požehnání od Pána
- *et misericordiam a Deo salutari suo.*
- a milosrdenství od Boha spasitele svého.

Lid: Hec est generatio querentium eum -
Toť jest rod hledajících Ho, -
querentium faciem Dei Jacob.
hledajících tváři Boha Jakobova.

K.: Attollite portas, principes, vestras
Pozdvihněte brány, knížata, své
et elevamini porte aeternales - et introibit rex
a otevřte se brány věčné a vstoupí král
glorie.
slávy.

Lid: Qvis est iste rex glorie? - Dominus
Kdož jest ten král slávy? - Pán
fortis et potens, Dominus potens in praelio.
silný a mocný, Pán mocný v boji.

K.: Attollite portas, principes, vestras
Pozdvihněte brány, knížata, své
et eleváminy porte eternáles - et introibit reks
a otevřte se brány věčné - a vejdeť král
glorie.
slávy.

L.: Kvis est iste reks glórie Dominus
Kdož jest ten král slávy - Hospodin
virtutím ipse est reks glórie.
zástupův onť jest král slávy.

K.: Gloria Pátri. L.: Sikut.

Ant.: Hik akcípiet benedykciónem a Do-
Tento přijme požehnání od Ho-
mino et mizerikordiam a Deo salutári
spodina a milosrdenství od Boha spasitele
suo, kvia hék est generáció kverencium
svého, neboť tento jest rod hledajících
Dominum.
Pána.

Pak:

Kyrie eleison jako u dospělých.

Pater noster.

(Otče náš.)

K.: Et ne nos indúkas in tentacionem.
A neuvod' nás v pokušení.

Lid: Sed libera nos a málo.
Ale zbav nás od zlého.

K.: *Me autem propter innocenciam sus-*
Mne pak pro nevinnoř při-
cepisty.
jal jsi.

L.: *Et confirmasty me in konspektu*
A upevnil's mne před tváří
tuo in etérnum.
svou na věky.

K.: *Dominus vobiskum.*
Pán s vámi.

Lid.: *Et kum spiritu tuo.*
I s duchem tvým.

(*Orémus*) Modlitba.

Všemohoucí, milosrdný Bože, kterýž každému křtem svatým znovuzrozenému dítěti, když z tohoto světa odchází, bez jeho zásluh ihned život věčný propůjčuješ, jakož věříme, že jsi i duši tohoto dítěte tak učiniti ráčil; prosíme Tebe, ó Pane, dejž nám na přímluvu nejblahoslavenější Panny Marie a všech svých Svatých, abychom Ti zde čistým srdcem sloužili, a v ráji nebeském se svatými dítkami na věky sjednoceni byli.

Skrze Krista Pána našeho. }
Per Kristum Dominum nostrum. } Amen.

Předzpěv. Jívenes.

(*Na cestě při průvodu zpívá lid.*)

Žalm 148:

Laudáte Dominum de cælis - laudáte eum
Chvalte Hospodina s nebes, - chvalte ho
in excelzis.
na výsostech.

Laudáte eum omnes ángeli ejus - laudáte
Chvalte ho všickni andělé jeho, - chvalte
eum omnes virtutes ejus.
ho všichni zástupové jeho.

Laudáte eum sol et lína - laudáte eum
Chvalte ho slunce i měsíc, - chvalte ho
omnes stelle et límen.
všecky hvězdy a světlo.

Laudáte eum céli celórum et ákve
Chvalte ho nebesa nebes i vody
omnes, kve super célos sunt, laudent nomen
všecky, které nad nebesy jsou, chvalte jméno
Dominy.

Páně.

Quia ipse dixit et facta sunt - ipse
Neb on řekl a učiněny jsou - on
mandavit et kreata sunt.
přikázal a stvořeny jsou.

Státuit ea in etérnum et in sékulum se-
Upevnil je na věky a na věky vě-
kuli - préceptum pózuít et non preteríbit.
kúv - přikázání uložil a nepomine.

Laudáte Dominum de terra dra-
Chvalte Hospodina na zemi - drakové
kónes et omnes abyssi.
(velika zvířata) a všechny propasti.

Ignys, grando, nyks, glácies, spiritus
Oheň, krupobití, sníh, led, vítr
procellárum - kvé fáciunt verbum ejus.
bouřlivý - kdož konají rozkaz jeho.

Montes et omnes kolles lígna fruktifera
Hory a všechny pahrbky, - stromoví ovocné
et omnes cédri.
a všickni cédrové.

Béstie et unyversa pekora - serpéntes et
Zvěř a všecka hovádka, - zeměplazi a
vollúkres penátae.
ptactvo pernaté.

Reges terre et omnes populi - prin-
Králové zemští a všickni národové, - kní-
cipes et omnes júdices terre.
žata a všickni soudcové země.

Júvenes et virgines, senes kum junyoribus
Mládenci a panny, starci s mladšími

laudent nomen Dominy - kvia eksaltatum est
chvalte jmeno Páně, neboť vyvýšeno jest
nómen ejus solius.
jmeno jeho samého.

Konfessio ejus super celum et terram -
Chvála jeho nad nebe i zem
et eksaltavit cornu populi sui.
a povýšil roh lidu svého.

Hymnus omnybus sanktys ejus - filiis
Píseň (zněj) všem svatým jeho - synům
Israel populi appropinquanty sibi.
israelským lidu přibližujícím se jemu.

Gloria jako svrchu.

Antifóna (předzpěv): *Juvenes et virgines,*
Mládenci a panny
senes cum junyoribus laudent nomen Dominy.
starci s mladšími chvalte jmeno Páně.

U hrobu.

Kyrie atd. jako dříve.

K.: Sinyte parvulos venire ad me.
Nechte maličkých přijíti ke mně.

L.: Taliun est enim regnum celorum.
Takových jest totiž království nebeské.

Modlitba.

Všemohoucí, věčný Bože, milovníku svaté
čistoty, jenž jsi duši tohoto dítěte dnes do krá-
lovství nebeského milostivě povolati ráčil: na-

kládej i s námi tak milostivě, abychom pro zásluhy Tvého nejsvětějšího utrpení a na přímluvu nejblahoslavenější Panny Marie a všech Tvých svatých v témž království nebeském se všemi Tvými svatými a vyvolenými na věky se radovali.

Skrze Krista Pána našeho }
Per Kr. Dom. nostrum } Amen.

(Při kladení do hrobu zpívá lid:)

1. Nic neželte, rodičové, - robatko své milostné, - slávou andělští duchové věncí dítě blahostné.

2. Ve hrobečku osamělém - držmat budu v tušení, že se duch můj spojí s tělem - v slavném z mrtvých vzkříšení.

Cestou do chrámu nazpět modlí se kněz chvalozpěv tří mládenců, a lid sešed se do chrámu zazpívá s kůrem *Antifónu*.

Benedýcite Dominum omnes electy ejus -
Blahořečte Pána všickni vyvolení jeho, -
ágite dies letýcie et konfitémíny illi.
konejte dny veselosti a oslavujte Ho.
Dom. vob. a

Modlitba.

Ó Bože, jenž zázračným řádem andělům i lidem služby vykazuješ: propůjč nám, aby svatí andělové, jenž před Tebou v nebesích

ustavičnou službu konají, zde na zemi život náš ochraňovali.

Skrze Krista Pána našeho }
Per Kr. Dom. nostrum } Amen.

Poznámka. Z celého obřadu tohoto vysvítá, že se právě jen pro dítky hříchu nezající hodí; jest tedy zlořádem pochovávání i dospělejších „svobodných“ tímto obřadem, ač již proti Bohu hřešili.

Pokropení lidu v neděli před velkými službami Božími.

(Tímto pokropením značí se, že jen s čistým svědomím máme před oltář Boží vstoupiti; při svěcení vody modlí se církev svatá k Bohu, aby očistil každého, kdož vodou tou se pokropí; kdož tedy buď sám sebe kropě neb od kněze pokropen jsa vzbudí lítost nad hříchy, dochází odpuštění všedních svých přestupků mimo jiné milosti; proto zpívá se první verš kajícího žalmu „Miserere“.)

Kněz započne Antifonu.

Asperges me

Pokropiž mne

Lid: Domine hyssopo et mundabor, la-

Pane, yzopem a očištěn budu, ob-

vábis me, et super nývem dealbabor.

mej mne a nad sním zbilén budu.

Žalm :

Miserere mei Deus - secundum magnam misericordiam tuam.
likého milosrdenství svého.

Glória Patri et Filio et Spiritui
Sláva Otci i Synu i Duchu
sankto.
svatému.

Sicut erat in principio et nunc et semper
Jakož bylo na počátku i nyní i vždycky
- *et in secula seculorum. Amen.*
i na věky věkův. Amen.

A opakuje se *Antif.*

V neděli smrtelnou a květnou k vůli smutku nad blížící se smrtí Páně vynechá se Glória Patri, Antif. se však opakuje. V čas od Velkonoc až naposled na neděli svatodušní zpívá se *Antif.*

K. Vidy ákvam
Viděl jsem vodu

Lid vpadne :

egredientem de templo, a latere dextero
vycházející z chrámu od strany pravé,
Alleluja - et omnes, ad quos pervenit aqua
alleluja a všickni, k nimž přišla voda
ista salvi facti sunt et dicent: Alleluja, all.
ona, spasení učiněni jsou a zvolají: alleluja, all.

Žalm. Konfitémíny Dómino, kvónyam
Oslavujte Pána, neboť
bónus - kvónyam in sékulum mizeri-
dobrý (jest), - poněvadž na věky (trvá) milo-
kordya ejus.
srdenství jeho.

Opakuje se „Vídy akvam“.

Kněz zpívá verš:

Osténde nóbis, Domine, mizerikordyám
Okaž nám, Pane, milosrdenství
tuam }
své } Alleluja.

Lid: Et salutáre tuum da nóbis. } All.
A spaseuí své dej nám. }

K: Domine eksaudy oracionem meam.
Pane, vyslyš modlitbu mou.

L. Et klámor meus ad té venyat.
A volání mé k Tobě přijď.

Dom. vob. (modlitba.)

Vyslyš nás, Hospodine svatý, Otče všemohoucí, Bože věčný a seslati račiž svatého anděla svého s nebe, jenž by hájil, blažil, chránil, navštěvoval a opatroval všechny trvající v tomto domě.

Skrze Krista P. našeho } Amen.
Per Krist. D. nostrum }

Svěcení a žehnání.

Církevní *svěcení a žehnání* záleží v modlitbách Církve, kterými se věci stvořené kletby hříchu prvotného zbavují.

Církev *světí* věci, aby ze všedního užívání vyloučeny a službě Boží výhradně věnovány byly; na př. voda, sůl, kadidlo atd.

Církev *žehná* věci pro důležité potřeby lidské určené, aby jich užívání věřícím užitečné a spasitelné bylo; na př. svíčky sv. Blažeje, úroda, pokrmy.

Věcí svěcených a požehnaných má každý užívati s důvěrou v moc modlitby Církve.

Před každým svěcením praví neb zpívá kněz:

*K.: Adjutorium nostrum in nomine
Pomoc naše ve jménu*

Dominy.

Páně.

L.: Qui fecit celum et terram.

Jenž stvořil nebe i zem.

Pak buď Domine exaudy oraciónem atd. viz svrchu, buď jen Dom. vobiskum.

Potom následuje modlitba, při níž modli se takto:

Bože, jehož slovem všecky věci posvěcují se, vylej požehnání své na tento (tuto neb toto a jmenuj věc, která se světí neb žehná), a propůjč, aby každý, kdo dle zákona Tvého

a vůle Tvé ho (jí) užívati bude, vzýváje nej-
světější jméno Tvé milostí Tvou zdraví těla a
a ochranu duše dosáhl.

Skrze Krista P. našeho }
Per Krist. D. nostrum } Amen.

Říká-li kněz více modliteb, modli se za-
tím „Otčenáš“; pak přidává duchovní modlitbu
českou, tu modli se s ním, zbožně naslouchaje.
V svatvečer sv. Tří Králů, když řekne kněz:

V. Pro svatý křest svůj a zjevení své.
odpověz i ty:

*R. Vysvobod' nás ode všeho zlého, Pane
Jesu Kriste.*

Na den sv. Blažeje, když duchovní svíčky
u hrdla ti drží, modli se:

Na přímluvu sv. Blažeje, biskupa a mu-
čeníka, vysvobod' mne, ó Bože, od bolestí hrdla
a ode všeho jiného zla. Ve jménu Otce i Syna
i Ducha svatého. Amen.

Na bílou sobotu večer

o „vzkříšení“ čili slavnost z mrtvých **Vstání Páně.**

Žalm 56:

1. Miserere mei Deus, miserere
Smiluj se nade mnou, Bože, smiluj se
mei - kvónyam in té konfidyt ányma mea.
nade mnou, - neboť v Tebe doufá duše má.

2. *Et in umbra alarum tuarum sperabo*
A v stínu křídel tvých naději
rabo - donec transeat iniquitas.
mít budu, - až přejde nepravost.

3. *Klamabo ad Deum altissimum*
Volati budu k Bohu Nejvyššímu,
Deum, qui benefecit mihi.
Bohu, jenž dobře činí mi.

4. *Misit de celo et liberavit me -*
Vyslal (moc) s nebe a vysvobodil mne, -
dedit in opprobrium conculcantes me.
dal v pohanění utiskovatele mé.

5. *Misit Deus misericordiam suam et*
Seslal Bůh milosrdenství své a
veritatem suam - et eripuit animam meam de
pravdu svou - a vytrhl mne (jako) z
medio katulorum leonum: dormivi con-
prostřed mladých lvů: (když) jsem spal zko-
turbatus.
rmoucen.

6. *Filii hominum dentes eorum arma*
Synů lidských zuby (jsou jako) zbraň
et sagitte - et lingua eorum gladius acutus.
a střely - a jazyk jejich jako meč ostrý.

7. *Exaltare super celos Deus - et in*
Vyvýšen buď nad nebesa, Bože, - a po
omnem terram gloria tua.
vší zemi sláva Tvá (se rozhlášuj).

8. *Lákveum paraverunt pédybus meis -*
Osídlo připravili nohoum mým -
et inkurvavérunt ánimam meam.
a sklíčili duši mou.

9. *Fodérunt ante fáciem meam fóveam*
Vykopali před tváří mou jámu
et incidérunt in eam.
a (sami) padli do ní.

10. *Parátum kor meum Deus :*
(A protož) hotovo jest srdce mé, Bože :
parátum kor meum kantábo et psal-
hotovoť srdce mé, zpívati a žalm ří-
mum dýkam.
kati budu Tobě.

11. *Eksurge glória mea, eksurge psaltérium*
Povstaň, slávo má, povstaň, harfo
et cithara - eksurgam dylúkulo.
a cithero, - povstanu na úsvitě.

12. *Konfitébor tybi in pópulis*
Oslavovati budu tebe mezi lidmi,
Dómine - et psalmum dýkam tybi in gen-
Pane, a žalm říkati budu Tobě v ná-
tybus.
rodech.

13. *Kvónyam magnyfikáta est uskve ad*
Nebo zveleveno jest až k

*célos mizerykordya tua - et uskve ad níbes
nebi milosrdenství Tvé - a až k oblakům
veritas tua.
pravda Tvá.*

14. *Eksaltáre super célos Deus - et
Vyvýšen buď nad nebesa, Bože, - a
super omnem terram glória tua.*

po vší zemi sláva Tvá (se rozhlašuj).

Glória Patri et Filio - et Spirítui sankto.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

*Sicut erat in princípio et nunk et sem-
per - et in sékula sekulórum. Amen.*

Poznámka. Tento žalm obrací se na Krista Pána; Pán Kristus tu mluví k Otci, a vychvaluje ho, že mu dal co člověku z mrtvých vstáti.

Po žalmu

Kyrie eleison atd.

Páter noster.

Otče náš (modli se potichu).

Kněz: Et ne nos indúkas in tentaciónem.

A neuvod' nás v pokušení.

Lid: Sed libera nos à málo.

Ale zbav nás od zlého.

K.: In resurrekcionem tua Kriste all.

Při z mrtvých vstání Tvém, Kriste, all.

Lid: Célum et terra leténtur all.

Nebesa i země veseltež se all.

K.: Dom. vob.

Lid: Et kum spiritu tuo.

Oremus (modli se pro sebe).

Bože, jenž tuto přesvatou noc slávou z mrtvých vstání Páně osvěcuješ; dejž, abychom dnes, tělem i duší obnoveni, čistou službu Tobě jako vlastní synové konali.

Skrze téhož K. P. našeho }
Per eundem K. D. nostrum } Amen.

Duchovní okouřiv Nejsvětější drže je v rukou zanotí:

„Vstalť jest této chvíle ctný Vykupitel.“

Lid zpívá při průvodu:

1. Vstalť jest této chvíle - ctný Vykupitel; - vstalť jest v nové síle - co zvítězitel; smazav světa vinu na kříži, - odpočinul v země klínu po své obtíži.

2. Ženy tělo spěly - pomazat v hrobě: - tu anděla zřely - v lidské podobě; - stál tu v lesklé záři - vítězně, - ženy těšil s vlídnou tváří v řeči líbezná:

3. „Kristus, Jež hledáte, život na se vzal, na se tělo svaté vzal a z hrobu vstal; - tím se v svém zármutku potěšte, apoštolý o tom skutku zpravit pospěšte.“

4. Tož na místo bolu - slast se rozlila, - v spolek apoštolů - Máří kvapila; praví: „Anděl v hrobě - zvěstoval, - že náš Pán dnes v ranní době - slavně z mrtvých vstal!“

5. Nuže písně chvály - k nebi zněte dnes, -
Tobě, Kriste králi, - zni ten věčný ples; -
Tyť jsi lidstvo z pádu povýšil, - Tyť jsi zrušil
smrti vládu, - pláč náš utišil.

6. V ranách Tvých jsou rány lidstva
zhojeny, křížem Tvým jsou brány pekel
zbořeny; - my jsme povoláni - k životu, - toho
nám Tvé z mrtvých vstání dává jistotu.

7. Slavte všecky říše - Krista Pána moc, -
jenž sem přišel s výše - zrušit věčnou noc; -
alleluja zemí, nebem hluč, alleluja ústy
všemi až na věky zvuč. Amen.

Když došel průvod do chrámu Páně za-
pěje duchovní:

V. Surrexist Dominus de sepulchro, All.
Vstal Pán z hrobu all.

R. Qui pro nobis pependit in ligno;
Jenž pro nás pněl na dřevě,

Alleluja.
alleluja.

Oremus (modlitba).

Bože, jenž nás výroční slavnostní z mrtvých
vstání Páně obveseluješ, popřej milostivě, aby-
chom časnými svátky, jež konáme, k věčným
radostem dojíti zasloužili.

Skrze K. P. n.)
Per K. D. n.) Amen.

Na to *zanotí duchovní* hned

Te Deum laudamus.

Tě Boha chválíme.

Doslovní překlad viz str. 246, zde stůj
píseň téhož obsahu:

1. Bože Tebe chválíme! Tebe ctíme
Pána svého. - S zemí vši se koříme; - nebe
plno lesku Tvého, - „Svatý, svatý, svatý Pán“, -
volá Tobě nebešťan.

2. Apoštolů slavný chór, mučenníků
stkvoucí voje, - proroků též chvalný sbor, -
veškerá i církev Tvoje, - vše Ti volá: „Mocnýť
Bůh!“ - Otec, Syn i svatý Duch.

3. Kriste, slávy's věčné král! Boha
Otce věčný Synu, - z Panny tělo na se's vzal, -
smrtí svou sňal's hříchů vinu, - u Otce již
vládneš zas, - s nebe přijdeš soudit nás.

4. Protož Tebe prosíme, - pro krev svou
rač k nám se znáti, - ať Tvou slávu uzříme. -
Spasení račiž nám dáti, - žehnej nám a spravuj
nás, - po všech věků věčný čas.

5. Bez hříchu dnes dej nám žít, - smiluj,
smiluj se, ó Pane; - milosrdným račiž být, -
jak doufáme, nechť se stane. - V Tebe dou-
fám, Bože náš, - Ty mne zhynout nenecháš!
Pak je opět V. „Surreksit“ jako prvé.

(Modlitba.)

Bože, jenž si [dnešního dne] jednorozeným
Synem svým smrt přemoci a tak nám přístup

k věčnému blahoslavenství otevřítí ráčii, prosíme Tebe, abys ty dobré žádosti, které v nás vzbuzuješ, také svou milostí pomohl nám vyplniti.

Skrze téhož Kr. P. našeho {
Per eundem Kr. D. nostrum) Amen.

Na to zazpívá duchovní a kůr
Regína céli.
Královno nebes.

Píseň lidu.

1. Vesel se, nebes Královno, alleluja -
plesej světů císařovno, alleluja.

2. Neb Syn Tvůj, jehož's nosila, all.
vstal z mrtvých, Matko přemilá, all.

3. Jehož's mrtvého plakala, all.   vstal
v pravdě Kristus tvá chvála, all.

4. Tělo, jež nahé viselo, all. - v rouchu
se slávy zastkvělo, all.

5. Rány jeho jsou zhojeny, all. - stkví
se jak drahé kameny, all.

6. Tvář ubledlá a zsinalá, all.   blesk
jako slunce vydala, all.

7. V očích, jež zlá smrt zavřela, all.
jasnost hvězd se zas zastkvěla, all.

8. Tělo až k smrti zmořené, all. - ve
slávě stkví se nezměnné, all.

9. Jak krásný Syn tvůj přešťastný, all. -
ten vítěz slavný, král jasný, all.

10. Ve slávě té a jasnosti, all. - Na věky stkví se v výsosti, all.

11. Raduj se z Oslaveného, all. - přimluv se za nás u Něho, all.

Kněz :

V. *Gáude et laetare Virgo María, all.*

Raduj a vesel se, Panno Maria, all.

R. *Quia surrexit Dominus vére, all.*

Neboť vstal Pán v pravdě all.

Orémus. (Modleme se.)

Bože, jenž jsi z mrtvých vstáním Syna svého Pána našeho Ježíše Krista svět obveseliti ráčil: dejž, prosíme, bychom Jeho Rodičkou Pannou Marií, věčného života radosti dosáhli.

Skrze téhož Kr. P. našeho } Amen.
Per eundem K. D. nostrum }

K. Divinum auxilium maneat semper
Boží pomoc zůstávej vždycky

nobiskum.

s námi.

L.: Amen.

Na to následuje „Tantum ergo“ či „Svátost tedy“ a udělí se požehnání obvyklým způsobem. Někde čítá potom ještě kněz *epistolam* a *evangelium* lidu; kdo považuje tento celý obřad za doplněk obřadů ranních, čte *evangelium* bílé soboty, které nesly-

šeli mnozí ráno; jiní čtou již epištolu a evangelium zítřejší.

Potom může se zpívati „Oběti“ Velik. ze mše svaté velikonoční.

Procesí v den sv. Marka a v křížové dny.

Počnou se zpívati litanie o všech Svätých, viz vzadu; při slovech sv. Maria, vstane se a vyjde se do polí, poněvadž za požehnání úrody zemské průvod ten se koná. Čtyrykrát se procesí zastaví, co možná proti čtyrem úhlům světa, čímž značí se prosba, aby od žádné strany pohroma a neštěstí nepřišlo; při každé štaci zpívá kněz jazykem českým počátek sv. evangelia dle čtyř sv. evangelistů, anoť sv. evangelium toto do čtyř končin země hlásáno jest. Pozorně naslouchaje modli se s knězem; na veršíky pak následovně zpěvem odpovídej.

Zástavka I.

Kněz: Po vší zemi rozchází se zvuk jejich, alleluja.

Lid: Až do končin oboru země slova jejich (sv. totiž apoštolů), alleluja.

K.: Hospodin dá požehnání svého, all.

L.: A země naše vydá úrodu svou, all.

K.: Pane, vyslyš modlitbu mou.

L.: A volání mé k Tobě přijď.

(Následuje modlitba, po ní zpívá:)

K.: Od blesku a bouře.

L.: Vysvobod' nás, Pane Jesu Kriste.

K.: Milosrdenství Tvé, ó Pane, vládniž nad námi.

L.: Jakož jsme doufali v Tebe.

Pak následují dvě modlitby.

Zastávka II.

(Po evangelium.)

K.: Ustanovíš je (sv. apoštoly) knížaty po vší zemi, alleluja.

L.: Připomínati budou jméno Tvé, all.
(Ostatní jako při I.)

Zastávka III.

(Po evangelium.)

K.: Příliš ctěni jsou přátelé Tvoji, ó Bože, alleluja.

L.: Příliš posilněno jest knížectví jejich, alleluja.

(Ostatní jako při I.)

Zastávka IV.

K.: Ohlašují skutky Boží, alleluja.

L.: A činům jeho srozumívají all.

(Dále jako při I.)

Při návratu do chrámu Páně vystaví se nejsvětější Svátost, při čemž zpívá se konec litaní „Beránku Boží“.

Procesí na den Božího Těla a v neděli potom.

Že musela Církev radost z ustanovení nejsv. Svátosti oltářní na zelený čtvrtek pro smutek z Umučení Páně potlačit, koná dnes jako za náhradu s velikou slávou procesí se Svátostí Těla Páně. Dnes chce svou radost ukázati celému světu, a proto vychází z chrámu Páně ven ke čtyřem oltářům proti čtyřem úhlům světa postaveným, aby naznačila, že národové všech končin země k hostině Kristově pozváni jsou; čte u každého oltáře částku sv. evangelia, aby ukázala, že všickni čtyři sv. evangelistové o nejsv. Svátosti svědčí.

Na počátku průvodu zpívá se „Pange lingua“.

Oltář I.

Zpěv. Ego sum pánys vivus, kvi de célo
Já jsem chleb živý, jenž jsem s nebe
descédy: si kvis mandukáverit ex hok
sstoupil: bude-li kdo jísti z toho
páne, vívet in etérnum. Alleluja.
chleba, živ bude na věky. Alleluja.

Kdo nezpívá, pomodli se totéž.

Po zpěvu zpívá duchovní evangelium jako při mši sv.; při tom modli se:

Pane Ježíši Kriste, jenž jsi, jak nám sv. Matouš (u 2. oltáře sv. Marek, u 3. sv. Lukáš) svědčí, chleb v Tělo své proměnil, řka: „Totof

jest Tělo mé“; — věřím pevně, že v této způsobě chleba, celý s Tělem, s Krví, s duší i Božstvím svým přítomen jsi! V té víře chci žíti i umříti! Ó Bože, rozmnož víru mou!

Po evangelium zpívá duchovní „Pánem de célo“ atd. viz písně při požehnání, modlitba obyčejná tamtéž.

Načež:

K. A fulgure et tempestáte

Od blesku a bouře

L. Líbera nos, Domine Jésu Kriste!

Vysvobod' nás, Pane Ježíši Kriste!

K. Fiat mizerikórdia tua, Domine,

Vládniž milosrdenství, Tvé, Pane,

super nos.

nad námi.

L. Kvemádmódum sperávimus in Te.

Jakož jsme doufali v Tebe.

K. Domine exaudy atd. str.

Při modlitbě kněze rci: Od moru, hladu a války, vysvobod' nás, Ježíši! a na úmysl ten pomodli se Otčenáš.

Oltář II.

Zpěv. Cáro mea vére est cibus, et

Tělo mé v pravdě jest pokrm, a

sanguis meus vere est potus: kvi mandíkat

krev má v pravdě jest nápoj: kdo jí

*meam karnem et bíbit meum sanguinem in
mé Tělo a pije mou krev, ve
me manet et ego in illo. Alleluja.
mně přebývá a já v něm. Alleluja.*

*Vše ostatní jako při prvém, jen verš první
jest jiný a sice:*

V. Pánem cíli dědyt eis, alleluja.

Chleb nebeský dal jim, alleluja.

R. Pánem Angelórum mandukávit hómo,

Chleb andělský požívá člověk,

alleluja.

alleluja.

Oltář III.

*Zpěv. Ó kvam svávis est, Domine, spíritus
Ó jak sladký jest, Pane, duch*

*tuus! kvi ut dulcédynem tuam in filios
Tvůj! který abys sladkost svou k synům*

*demonstráres, pane svávíssimo de célo prestyto
dokázal, chlebem nejsladším s nebe daným*

*ezuriéntes reple bónis, fasty-
lačné naplňuješ dobrými (pokrmy), oškli-*

*dyósos dyvites dymittens inánes, alleluja.
vost mající bohaté propouštíš prázdné, alleluja.*

V. Cibávit eos eks ádype fruménty, alleluja.

Nakrmil je z tuku obilí, alleluja.

R. Et de pétra melle saturávit eos, alleluja.

A ze skály medem nasytil je, alleluja.

Oltář IV.

*Zpěv. Ó sákrum konvívium, in kvó Kristus
Ó svatá večere, v níž se Kristus
súmitur: rekólitur memória passióny ejus,
přijímá: slaví se památka utrpení jeho,
mens implétur grácia et futúre glórie nóbis
duše plní se milostí a budoucí slávy nám
pígnus dátur, Alleluja.
závdavek se dává. Alleluja.*

*Při evangelium. Pane Ježíši, jenž jsi nám
evangelium sv. Jana o Těle svém říci ráčil:
„Kdo jí chleb tento, živ bude na věky“, dejž
se mi tak požívati, abych den po dni v ctnosti
prospívaje, tímto předrahým Tělem Tvým až
do života věčného doveden byl.*

V. Edúkas pánem de terra, alleluja.

Vyvodiž chleb ze země, alleluja.

R. Et vínum letýficet kor hómínys, allel.

A víno obveseluj srdce člověka, allel.

U oltáře tohoto ještě zapěje kněz:

Te Deum laudámus.

Tě Boha chválíme.

*(Chor pokračuje hned cestou; píseň lidu
viz str. 238 na Bílou sobotu při vzkříšení):*

Te Dominum konfitémur.

Tě Pána velebíme.

Te etérnum Pátrem - omnys terra venerátur.

Tě věčného Otce - všecka země ctí.

Tybi omnes Angeli, - tybi celi et unyverse
Tobě všickni anjelé, - Tobě nebe a všechny
potestates,
mocnosti,

Tybi Chérubim et Sérafim incessabili
Tobě Cherubové a Serafové neustálým
voce proklamant:
hlasem provolávají:

Sanktus, sanktus, sanktus Dóminus
Svatý, svatý, svatý, Pán
Deus Sábaoth,
Bůh zástupů,

Plény sunt celi et terra majestatis
Plna jsou nebesa i země - velebnosti
glorie tue.
slávy Tvé.

Te gloriózus apostolorum chorus; - Te
Tebe slavný apoštolův chor; - Tebe
profetarum laudabilis número.
proroků chvalný sbor.

Te martyrum kandydatus laudat
Tebe mučeníků běloskvoucí chvalí
exercitus.
vojsko.

Te per orbem terrarum - sankta konfi-
Tebe na oboru země svatá ve-
tetur eklézia.
lebí Církev.

Pátre - *iménze majestátys.*

Otce nesmírné velebnosti.

Venerándam tuum vérum - et únykum Fílium.

Ctihodného Tvého pravého - a jediného Syna.

Sanktum kvókvé - Paráklitum Spíritum.

Svatého rovněž - Utěšitele Ducha.

Tu Reks glórie - Kriste.

Ty králi slávy, - Kriste.

Tu Pátris - sempiternus es Fílius. Tu

Ty Otcův věčný jsi Syn. Ty

ad liberándum suscepturus hóminem - non
na vykoupení přijati chtěje člověka ne-

horuysty Víriginys úterum.

hrozil se's panenského života.

Tu devikto mortys akúleo aperuisty

Ty přemohl's smrti osten, otevřel's

kredentybus régna celórum.

věřícím království nebes.

Tu ad deksteram Dei sédes in glórya

Ty na pravici Boží sedíš v slávě

Pátrys.

Otcově.

Júdeks - kréderys, esse venturus.

Soudce - věříme, že přijdeš.

Te ergo kvésumus tuis fámulis síbveny

Tě tedy prosíme svým sluhům přispěj, -

kvos precióso sanguine redemísty.

jež jsi drahou krví vykoupil.

Etérna fak kum sanktys tuis - in glórya
Ve věčné dej se svatými Tvými - v slávě
numerári.
připočtenu býti.

Salvum fak pópulum tuum Dómine - et
Spasena učíš lid svůj, Hospodine, - a
benedyk heredytáty tue.
požehnej dědictví svému.

Et rége eos - et ekstólle illos uskve in
A spravuj je a povyšuj je až na
etérnum.
věky.

Per singulos dyes - benedýcimur te.
Na každý den - dobrořečíme Tobě.

Et laudámur nómen tuum in sékulum
A chválíme jméno Tvé na věky
et in sékulum sékuli.
a na věky věkův.

Dygnáre Dómine dye isto - síne pekkáto
Račiž, Hospodine, dne tohoto - bez hříchů
nos kustodýre.
nás zachovati.

Mizerére nostry Dómine mizerére
Smiluj se nad námi, Pane, smiluj se
nostry.
nad námi.

Fiat misericordia tua, Domine, super
Vládníž milosrdenství Tvé, Hospodine, nad
nos - quemadmodum sperávimus in te.
námi, - jakož doufali jsme v Tebe.
In te, Domine, speravi - non kon-
V Tebe, Pane, doufal jsem - nebudu
fundar in eternum.
zahanben na věky.

V kostele kněz zpívá:

V. Benedykámus Pátrem et Filium cum
Dobrořečme Otci i Synu i
sankto Spíritu (alleluja).
svatému Duchu

R. Laudémus et supereksaltémus eum in
Chvalme a vyvyšujeme Ho na
sékula (alleluja).
věky

Modlitba :

Modleme se!

Bože, jehož milosrdenství není počtu
a dobroty neskončený jest poklad: nejmilosti-
vější Velebnosti Tvé za udělené dary díky vzdá-
váme, Tvou dobrotivost stále vzývajíce, abys,
jenž prosícím, čeho žádají, uděluješ, nikdy
nás neopouštěl a na odměny budoucí připravil.

Skrze Krista Pána našeho Amen.
Per Kr. Dom. nostrum

Na to zpívá se „*Tantum ergo*“ a „*Genytóry*“, obyčejný verš a modlitba a požehnáním se slavnost skončí.

Slavné díkyčinění koná se buď po mši sv. nebo po odpolední pobožnosti, tak jako o Božím Těle.

Vzývání *Ducha svatého* či *Veny sankte*
Přijď, svatý

Spíritus.

Duše.

Kněz zazpívá jako výše; načež zpívá se buď „*Sekvence mešní*“ nebo „*Hymna*“ z nešpor svatodušních, načež verš :

V. *Emítte Spíritum tuum et krea-*
Vyšli *Ducha svého* a (nově) utvo-
buntur.

řena budou (srdce naše).

R. *Et renovábis fáciem terre.*
A obnovíš tvářnost země.

Modl. viz str. 269 v nešporách svatodušních.

Průvod na hřbitov na den všech věrných zemřelých.

Po mši sv. koná se u mar před oltářem vše jako při pohřbu v domě, viz tam; jen po verši :

A porta inferi odpoví se:
Od bran pekelných

R. *Erue Domine anymas éorum.*

Vysvobod', Pane, duše jejich.

Na hřbitově zpívá se „Libera“ podobně jako o pohřbu.

Modlitba za duše po litaniích.

Po průvodu „Salve Regína“. Viz str. 216.

Po tom nebo již na hřbitově zpívati může lid:

Odpočiňte v pokoji

po boji

věrné dušičky,

království nebeského dědičky.

Na přímluvu své Rodičky

odpusť dušičkám v očistci,

Kriste, dej jim milost svou,

ať se k Tobě dostanou.

Pozn. Při průvodech jiných zpívají se buď litanie příslušné, nebo *žalmy nešporní*, viz tam.

III.

Služby Boží odpolední.

Vlastními *odpoledními službami Božími* jsou nešpory či vespery, to jest večerní pobožnost, jak na nejslavnější dny v roce v českém překladu následují.

Na den Božího Narození.

(Po tichu: Otče náš. Zdrávas.)

K. Bože, ku pomoci mé vzezři:

Odp. Hospodine, pospěš k pomoci mé.
Sláva Otci . . . Alleluja!

Antyfóna (předzpěv). S Tebou panování v stkvělosti svatých v den moci Tvé, z lůna před dennicí zplodil jsem tě.

Žalm 109. Řekl Hospodin ku Pánu mému -
sed' na pravici mé.

Dokavadž nepodložím nepřátel tvých - za
podnoží nohou tvých.

Prut moci tvé vyšle Hospodin ze Siónu, -
panuj u prostřed nepřátel svých.

S tebou jest panování v den moci tvé
v skvělosti svatých, - z lůna před dennicí zplo-
dil jsem tě.

Přisáhl Hospodin a nebude toho želeti, -
Ty jsi knězem na věky podle řádu Melchise-
dechova.

Pán po pravici tvé - potře v den hněvu svého krále.

Soud činiti bude mezi národy, naplní zemi porážkami: - roztrhne hlavy na zemi mnohých.

Z potoka na cestě píti bude: - protož povýší hlavy.

Sláva Otci atd. (*Tak se končí každý žalm*).

Po žalmu opakuje se Antyfóna.

Ant. 2. Vykoupení poslal lidu svému, přikázal na věky smlouvou svou.

Žalm 110. Oslavovati budu Tebe, Hospodine, z celého srdce svého - v radě spravedlivých i v shromáždění.

Velicí (jsou) skutkové Hospodinovi, - výborní podle vůle jeho.

Slavné a velebné (jest) dílo jeho - a spravedlnost jeho zůstává na věky věkův.

Památku způsobil divy svými milostivý a milosrdný Hospodin: - pokrm dal těm, kteří se ho bojí.

Pamětliv jsa na věky na smlouvu svou, - mocné skutky své zvěstoval lidu svému.

Že jim dal dědictví národů, - skutkové rukou jeho jsou pravda a soud.

Věrní všickni rozkazové jeho upevnění na věky věkův, - činění v pravdě a v pravosti.

Vykoupení poslal lidu svému, - přikázal smlouvu svou na věky.

Svaté a hrozné jest jméno jeho, - počátek moudrosti bázeň Páně.

Rozum dobrý všem, kteří podle ní činí, -
chvála jeho zůstává na věky věků.

Ant. 3. Vzešlo ve tmách světlo upřímným v srdci, milostivý a milosrdný a spravedlivý Hospodin.

Žalm 111. Blahoslavený muž, který se bojí Hospodina - a v přikázáních jeho má libost velkou.

Mocné na zemi bude potomstvo jeho, rodina upřímných dojde požehnání.

Sláva a bohatství v domě jeho, spravedlnost jeho zůstane na věky věkův.

Vchází ve tmách světlo upřímným, (Bůh) milostivý a milosrdný a spravedlivý.

Blažený člověk, který se smilovává a půjčuje, a řídí řeči své s soudem, - nebo nepohneť se na věky.

V paměti věčné bude spravedlivý, - nebude se báti zlé pověsti.

Hotovo jest srdce jeho a doufá v Hospodina, pevné jest srdce jeho, nepohne se, až i zhrzí svými nepřátely.

Rozděluje a dává chudým, spravedlnost jeho zůstává na věky věkův, - roh jeho zvýšen bude v slávě.

Hříšník pak hledě hněvati se bude, zuby svými skřípěti a chřadnouti bude, žádost hříšnů zahyne.

Ant. 4. U Hospodina jest milosrdenství, a hojné u něho vysvobození.

Žalm 129. viz str. 202.

Ant. 5. Z plodu života tvého posadím na stolec tvůj.

Žalm 131. Pamatuj, Hospodine, na Davida, - na jeho tichost' všelikou.

Jak se zapřísáhl Hospodinu, slib Bohu Jakobovu učinil.

Jistě že nevejdu do příbytku domu svého - a na postel lůžka svého nevstoupím.

Aniž dám očím svým usnouti, - ani víčkám svým zdřímati.

Ani odpočinouti spánkům svým, - dokavadž místa Hospodinu v stánku Boha Jakobova ne-najdu.

Aj slyšeli jsme o ní (o chýšce betlémské) v Efratě, - našli jsme ji na polích lesa.

Vejdemeť do stánku jeho, - na místě, kdež stály (odpočinuly) nohy jeho, klaněti se budeme.

Povstaň již, Hospodine, (a vejdi) do odpočinutí svého - Ty i archa Tvé svatosti.

Ať se obláčejí v spravedlnost' kněží Tvoji - a svatí Tvoji ať plesají.

Pro Davida služebníka svého - neodvracuj tváři Pomazaného (Krista) svého.

Přísáhl Hospodin Davidovi pravdu a nezruší ji, z plodu života tvého posadím na tvou stolicí.

Budou li synové tvoji smlouvy mé ostříhati, - a svědectví mých těch, kterým je budu vyučovati.

I synové jejich až na věky - seděti budou na tvé stolicí.

Neboť jest vyvolil Hospodin Sion, vy-
volil jej sobě za svůj příbytek.

Toť jest odpočívání mé na věky věkův, -
tu přebývati budu, neb jsem zvolil je.

V domě jeho hojně požehnání, - a chudé
jeho chlebem nasytím.

Kněží jeho zobláčím v spasení, - a svatí
jeho radostí budou plesati.

Tamť provedu roh Davidův, tu Poma-
zanému svému svíci připravím.

Nepřátely jeho v hanbu zobláčím, - nad
ním pak vykvete mé posvěcení.

Kapitola či krátké čtení.

Mnohokráte a mnohými způsoby mluvíval
někdy Bůh otcům skrze proroky: a nejposléze
v těchto dnech mluvil nám skrze Syna, ježž
ustanovil dědicem všech věcí, skrze Něhož
i věky učinil. V. Bohu díky.

P í s e ň.

Ó Jésu! spáso tvorů všech; - blesk světla
ještě nevyšleh', - když rovna svojí podstatě
Bůh, Otec mocný, zplodil tě.

Tys oblesk Otcův, světla žár; - všech
naděj' stálá, hříchů zmar; - ó přijmi prosby
milost' Tvá, - jež obor země vylévá.

Ó Tvůrče světa! vzpomeň dnes, - žes tělo
naše na se vznes', - a v svatý život vložil
se, i z čisté Panny zrodil se.

To svědčí tento dnešní den - jsa ročním kruhem uveden, - že's z lůna Otce přišel sám, - bys spasou světu byl i nám.

Tvou milost hvězdy, moře, zem, i vše, co živo pod nebem, - že spásu novou poskytá, i novou písní přivítá.

A my, jež krev Tvá zvlažila, svým blahým proudem obmyla, Tvé narození slavíme, daň vděku písní platíme.

Buď Jěsu Kristu sláva, česť, - jenž z čisté panny zrozen jest; i Otci, s Duchem milým vděk se vzdávej po všech věků věk. Amen.

W. Znamé učinil Pán, Alleluja!

R. Spasení své. Alleluja!

Antif. Dnes Kristus narodil se; dnes Spasitel objevil se; dnes na zemi zpívají andělé, radují se archandělé, dnes plesají spravedliví, řkouce: Sláva na výsostech Bohu, alleluja!

Na to zpívá se „Magnyfikat“ či chválozpěv Bl. P. Marie, viz po mši sv. na bílou sobotu. Po něm opakuje se antyfóna; načež

W. Pán s vámi! R. I s duchem tvým!

Modleme se: Propůjč, prosíme, všemohoucí Bože! aby Jednorozence Tvého nové tělesné narození vysvobodilo nás, ježto staré otroctví pode jhem hříchu drží. Skrze téhož Pána . .

Antif. 2. Štěpán pak, jsa pln milosti a síly, činil divy veliké v lidu.

W. Slávou a ctí korunoval jsi jej, Pane!

B. A ustanovil jsi ho nad dílem rukou Tvých.

Modleme se: Dejž nám, prosíme, Pane, následovati to, co ctíme, abychom se naučili i nepřátely milovati: neboť památku toho slavíme, jenž uměl i za odpůrce své přimlouvati se u Pána našeho Ježíše Krista Syna Tvého.

Antif. 3. (Všech mučenníků) Těch jest totiž království nebeské, kteří povrhli životem na světě, a došli k odměnám království a obmyli roucha svá v krvi Beránkově.

W. a B. s modlitbou o více mučennicích viz po litaniích Všech Svatých.

W. Pán s vámi! atd.

W. Blahořečme Hospodinu.

B. Bohu díky.

W. A věrných duše skrze milosrdenství Boží odpočiňtež v pokoji. B. Amen.

Po tichu „Otče náš“; načež závěrečná Antyfóna o P. Marii:

1. Ó Matko Páně ctihodná, - všem bráno. nebes průchodná, - a hvězdo mořská, jenž nám svítí - milostně v světa vlnonobití; - spěj lidu svému k pomoci an klesá u své nemoci, a nemá při svém namáhaní - potřebné síly ku povstání.

2. Nad tebou žasla příroda, když svatého jsi Původa - života všeho porodila, panenství svého nepozbyla: - Rač přijmout „Zdravas“ andělské - a skloň své srdce mateřské! -

Ó smiluj se nad námi, Mati! rač se za hříšné přimlouvati

V. Po porodu jsi pannou neporušenou zůstala;

B. Boží Rodičko, přimlouvej se za nás.

Modleme se:

Bože, jenž jsi plodným panenstvím blahoslavené Panny Marie lidskému pokolení věčného spasení odměny udělil: popřej, prosíme, abychom pocítili, že se ta za nás přimlouvá, skrze niž jsme zasloužili obdržeti původce života Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého. **B.** Amen.

Na den Zjevení Páně.

V. Bože, ku pomoci atd.

Ant. 1. Před dennicí a před věky zplozený Pán a Spasitel náš dnes světu se zjevil.

Žalm 109. str. 255.

Ant. 2. Přišlo světlo tvé, Jerusaléme, a sláva Hospodinova vzejde nad tebou, a choditi budou pohané v světle tvém, alleluja.

Žalm 110. str. 256.

Ant. 3. Otevřevše poklady své obětovali mudrci Pánu zlato, kadidlo a myrrhu, alleluja.

Žalm 111. str. 257.

Ant. 4. Moře a řeky dobrořečte Hospodinu, - píseň zpívejte pramenové Hospodinu, alleluja.

Žalm 112. str. 218.

Ant. 5. Hvězda ona jako plamen třpytí se, a Krále králů Boha osvědčuje: mudrci ji viděli a velikému Králi dary přinesli.

Žalm 113 Když vycházel Israel z Egypta, - z národu cizího dům Jakobův.

Učiněn jest Jůda posvěcením jeho, a Israel panováním jeho.

Moře vidělo a uteklo, Jordán nazpět se obrátil.

Hory poskakovaly jako skopci, a pahrbkové jako beránkové ovcí.

Což jest ti moře, že utíkáš, - a ty, Jordáne, že nazpět se obracíš?

Hory, že poskakujete jako skopci, - a pahrbkové jako beránkové ovcí.

Před tváří Páně třásla se země, před tváří Boha Jakobova.

Kterýž obrací skálu v jezera vod, a skřemen v studnice vod.

Ne nám, Hospodine, ne nám, ale dej slávu jménu svému.

Pro milosrdenství své a pravdu svou, - aby někdy neřekli pohané: Kde jest Bůh jejich?

Bůh zajisté náš jest na nebi, - činí všechno, což se mu líbí.

Modly pohanů (jsou) stříbro a zlato, dílo rukou lidských.

Ústa mají a nemluví, - oči mají a nevidí.

Uši mají a neslyší, - chřípě mají a nečijí.

Ruce mají a nehmatají, nohy mají a nechodí, aniž mohou hrdlem svým volati.

Nechť jsou jim podobni ti, jenž je dělají - i všichni, kdož doufají v ně.

Dům israelský doufá v Hospodina, - spomocníkem jejich a jejich jest obrancem.

Hospodin pamětliv jest na nás, - a ná:m požehnává.

Požehnává domu Israelovu, - požehnává domu Aronovu.

Požehnává všem, kteří se bojí Hospodina: maličkým i velikým.

Přidejž Hospodin (požehnání svého) na vás, - na vás i na syny vaše.

Požehnání vy od Hospodina, - kterýž nebe učinil i zemi.

Nebesa nebes (jsou) Hospodinova, zemi pak dal synům lidským.

Ne mrtvi chváliti budou Tebe, Hospodine, aniž kdo z těch, jenž do pekla sestupují.

Ale my, kteří živi jsme, dobrořečiti budeme Hospodinu, - od tohoto času až na věky.

Kapitola. Vstaň, osvět se Jerusaléme, nebo přišlo světlo tvé, a sláva Hospodinova nad tebou vzejde. B. Bohu díky

P í s e ň.

Proč se Heróde ukrutný bojíš, že Král tu mohutný? - Věz, pozemských ten nehledá, - jenž nebes říše v podíl dá.

Hle! mudrci již z vlasti jdou, - se berou
mile za hvězdou, tak Světlo světlem hle-
dají, - až Boha dary vyznají.

Beránek v nebi bytuje, - však v čistou
vodu sstupuje, sám hříchů tíže nenese,
nám ale skvrna smyje se.

Hle! nová moc se zjevila, když vodu
v štoudvích zbarvila, - a víno tu se vydává, -
kdež podstat vody přestává.

Buď Jesu Kristu sláva, čest, jenž ná-
rodům všem zjeven jest, - i Otci s Duchem
milým vděk - se vzdávej po všech věků věk.
Amen.

V. Králové Tharsis a ostrovové dary obě-
tovati budou.

B. Králové arabští a sabejští dary při-
nesou.

Ant. k Magn. Třemi zázraky ozdobený
den svatý slavíme: dnes hvězda mudrce při-
vedla k jeslím: dnes víno z vody učiněno jest
na svadbě: dnes v Jordánu Janem Kristus
pokřtěn býti ráčil, aby spasil nás, alleluja!

Modleme se:

Bože jenž jsi dnešního dne Jednoroze-
ného Syna svého hvězdou zjeviti ráčil: pro-
půjč nám, abychom, poznavše Tě již věrou
svatou, až ku patření na věčnou velebnost
Tvou na nebi přivedeni byli. Skrže téhož atd.

*Antifóna závěrečná jako na den Naro-
zení Páně.*

Na Hod Boží Velikonoční.

Žalmy jako na den Zjevení Páně str. 262.

Ant. 1. Anděl Páně sestoupil s nebe, a přistoupiv odvalil kámen a posadil se na něm, alleluja, alleluja!

Ant. 2. A hle! zemětřesení stalo se veliké: nebo anděl Páně sestoupil s nebe, allel.

Ant. 3. Byl pak obličej jeho jako blesk, a roucho jeho jako sníh, alleluja, alleluja!

Ant. 4. Pro strach jeho zděsili se strážní, a učinění jsou jako mrtvi, alleluja!

Ant. 5. Promluviv anděl, řekl k ženám: „Nebojte se vy; neboť vím, že Ježíše, kterýž byl ukřižován, hledáte, alleluja!

Kapitola a píseň neříká se, nýbrž provolá duchovní:

Toť jest den, kterýž učinil Hospodin, veselme se a radujme se v něm.

Ant. k Magn. A vzhledše uzřeli kámen, byl zajisté veliký velmi, alleluja!

Modleme se:

Bože, jenž jsi nám (dnešního dne) tím, že jednorozený Syn Tvůj smrt přemohl, i přístup k životu věčnému otevřel, tužby naše, které v nás vnuknutím svým vzbuzuješ, i milostivou pomocí provázej. Skrze téhož atd.

V. Blahořečme Hospodinu, all., all.!

B. Bohu díky, alleluja, alleluja!

Mariánská závěrečná píseň.

Vesel se, Královno nebe, alleluja! - Neboť ten, jenž dal se z tebe, alleluja! - vstal jest z mrtvých - dle slibů svých, alleluja! Pros za nás Boha, alleluja!

Místo ní lze zpívati „Vesel se“ 1., 2. a poslední sloku, str. 239., a modlitba tamtéž, str. 240.

Na Hod Boží Svatodušní.

Žalmy jako na den Zjevení Páně, str. 262.

Ant. 1. Když se naplnilo dnů padesáte, byli všickni pospolu na jednom místě, all.!

Ant. 2. Duch Páně naplnil okršlek zemský, alleluja!

Ant. 3. Naplněni jsou všickni Duchem svatým, a počali mluvit, alleluja!

Ant. 4. Pramenové a všecko, což hýbá se ve vodách. píseň zpívejte Bohu, alleluja!

Ant. 5. Zvěštovali rozličnými jazyky apoštolové veliké skutky Boží, alleluja!

Kapitola. Když se naplnilo dní padesáte, byli všickni učeníci na jednom místě; i stal se rychle zvuk s nebe, jako přicházejícího prudkého větru, a naplnil veškeren dům, kdež byli sedíce. B. Bohu díky.

Píseň.

Ó Tvůrče, Duchu svatý, přijď, - rač v našich myslích hostem být, Tvá naplň milost vznešená - ta srdce Tebou stvořená.

Ty's Těšitelem svatým zván, Ty's Boha
Otce darem dán; ó ohni, lásko, plameni,
ó pomazání duchovní.

Tys sedmi darů pomoci, - a prstem Boží
pravicí, - Tys v pravdě slibem Otcovým,
Ty ústa plníš slovem svým.

Ó rozněť světlo v myslích nám, - a vylej
lásku v srdci chrám, Ty mdlobu těla po-
siluj, - svou mocí stále při nás stůj.

Rač vraha dále zapudit, a pokojem
nás obdařit, ať Tebou takto vedeni, - vši
škody zlé jsme zbaveni.

Ty Otce rač dáť znáti nám, - Syn rovněž
Tebou budiž znám, - i Tebe, z obou vyšlého, -
ať známe času každého.

Buď Bohu Otci sláva, čest, i Synu,
který povstal jest, - i Duchu, který těší nás, -
po všechněch věků věčný čas.

V. Zvěstovali rozličnými jazyky apošto-
lové, alleluja!

R. Veliké skutky Boží, alleluja!

K Magn. Dnes naplnilo se dnů padesáte,
alleluja: dnes Duch svatý v ohni zjevil se
apoštolům a udělil jim milostných darů: poslal
je do veškerého světa kázati a svědčiti: „kdo
uvěří a pokřtěn bude, spasen bude,“ alleluja!

Modleme se:

Bože, jenž jsi (dnešního dne) srdce vě-
řících osvícením Ducha svatého vyučil, dejž
nám v témž Duchu pravé věci smýšleti, a

z jeho potěšení vždycky se radovati. Skrze téhož atd.

Pozn. 1. O mnohých svátcích zpívají se žalmy čtyři jako na den Zjevení Páně; místo pátého žalm „Chvalte,“ (ve mši sv. na bílou sobotu).

Pozn. 2. Kde se zpívají nešpory latinsky, modliti se možno pět žalmů, pak „Magnificat“ a modlitbu z litaní, pak závěrkovou píseň Mariánskou časovou; od svátku Nejsv. Trojice až do adventu běře se „Zdravas Královno“ jako po loretánské litanii.

Litanie

s modlitbami pro celý rok.

I.

V neděle adventní.

Ve jménu Otce atd.

Pochválena a pozdravena buď Nejsvětější Svátost Oltářní!

Modlitba při písních k požehnání.

Pane, smiluj se nad námi! — Kriste, smiluj se nad námi! — Pane, smiluj se nad námi! Kriste, uslyš nás! — Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes Bože,
Synu, Vykupiteli světa Bože,
Duchu svatý Bože,
Svatá Trojice, jeden Bože,
Ježíši, Synu Boha živého,

} Smiluj se
nad námi!

Ježíši, oblesku Boha Otce,
Ježíši, blesku světla věčného,
Ježíši, Králi slávy,
Ježíši, slunce spravedlnosti,
Ježíši, Synu Marie Panny,
Ježíši, veškery lásky nejhodnější,
Ježíši nejpodivnější,
Ježíši, Bože silný,
Ježíši, Otče budoucího věku,
Ježíši, anděli velké rady,
Ježíši nejmocnější,
Ježíši nejtrpělivější,
Ježíši nejposlušnější,
Ježíši tichý a pokorný srdcem,
Ježíši, milovníče čistoty,
Ježíši, milovníče duší,
Ježíši, Bože pokoje,
Ježíši, původe života,
Ježíši, příklade ctností,
Ježíši, horliteli pro duše,
Ježíši, Bože náš,
Ježíši, útočiště naše,
Ježíši, Otče chudých,
Ježíši, poklade věrných,
Ježíši, pastýři dobrý,
Ježíši, světlo pravé,
Ježíši, moudrosti věčná,
Ježíši, dobroto neskonalá,
Ježíši, cesto naše a živote náš,
Ježíši, radosti andělův,
Ježíši, Králi patriarchův,

Smluj se nad námi!

Ježíši, Mistře apoštolův,
Ježíši, sílo mučovníkův,
Ježíši, učiteli evangelistů,
Ježíši, světlo vyznavačův,
Ježíši, čistoto panen,
Ježíši, koruno všech svatých,
Milostiv nám buď, odpusť nám, Ježíši!
Milostiv nám buď, uslyš nás, Ježíši!
Ode všeho zlého,
Od všelikého hříchu,
Od hněvu Tvého,
Od úkladů ďábelských,
Od ducha smilného,
Od věčné smrti,
Od zanedbání vnuknutí Tvých,
Skrze tajemství svatého vtělení Tvého,
Skrze narození Tvé,
Skrze mládí Tvé,
Skrze Božský život Tvůj,
Skrze práce Tvé,
Skrze Tvou smrtelnou úzkost a umu-
čení Tvé,
Skrze kříž Tvůj a opuštěnost Tvou,
Skrze bolesti Tvé,
Skrze smrt Tvou a pohřeb Tvůj,
Skrze z mrtvých vstání Tvé,
Skrze na nebe vstoupení Tvé,
Skrze radosti Tvé,
Skrze slávu Tvou,
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, od-
pusť nám, Ježíši!

Smiluj se
nad námi!

Vysvoboď nás, Ježíši!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa,
uslyš nás, Ježíši!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa,
uslyš nás, Ježíši!

Ježíši, uslyš nás! — Ježíši, vyslyš nás!

Otče náš .

W. A neuveď nás v pokušení!

B. Ale zbav nás od zlého!

Chvalozpěv.

„Požehnaný“ str. 212.

W. Rosu dejte nebesa s hůry,

B. A oblakové deštěte Spravedlivého.

Modleme se:

Vzbudiž, prosíme, ó Pane! mocnost svou,
a přijď i velikou silou svou nám přispěj, ať
pomocí milosti Tvé, čemu hříchy naše překá-
žejí, laskavé smilování Tvé tím spíše nám
udělí. Jenž žiješ a kraluješ atd.

*Na to dle libosti kající a jiné veršičky
z litanií o Všech Svatých, po nichž kolik ver-
šičků, tolik příslušných modliteb následuje a
poslední se obvyklým způsobem uzavírá.*

Pak zpívá se závěrečná antyfóna Mari-
anská „Ó Matko Páně“ z nešpor, viz str. 261.

Po ní:

W. Anděl Páně zvěstoval Panně Marii:

B. A ona počala z Ducha svatého.

Modlitba „Milost svou,“ str. 282.

O vánocích.

Na Hod Boží, nelze-li zpívati nešpory, zpívají se litanie předešlé, taktéž na sv. Štěpána a na Nový rok.

Žalm 97. Zpívejte Hospodinu píseň novou, - neboť jest učinil divné věci.

Spomohla mu jeho pravice, a rámě svaté jeho.

Znamé učinil Hospodin své. spasení, - před očima národů zjevil svou spravedlnost.

Rozpomenul se na své milosrdenství, - a na pravdu svou domu israelskému.

Vidí všecky země končiny, - spasení Boha našeho.

Plesejte Bohu všechna země, - prozpěvujte a veselte se a žalmy zpívejte.

Hrejte Hospodinu na harfu, na harfu s hlasem chvály, na trouby duté a zvukem trouby rohové.

Plesejte před obličejem krále Hospodina, - pohniž se moře i plnost jeho; okršlek země i ti, jenž na něm bydlí.

Řeky jako rukama tleskejte, spolu s námi i hory před obličejem Hospodinovým se veselte: - neboť přichází, aby soudil (ujal se trpících na) zemi.

Souditi bude v spravedlnosti země okršlek, - a národy v pravosti.

Sláva Otci atd.

W. „Znamé“ a modlitbu viz v nešporách, str. 269.

Na to: O sv. Štěpánu a všech mučenicích tamtéž.

O sv. Janu Ev. viz společnou po lit. o Vš. Sv.

O Mladátkách jako o více mučenicích s přídavkem „nevinných mučeníků.“

Na nový rok se toto vše vynechává.

Mariánská závěrka jako v nešporách vánočních.

Na den sv. Tři Králů či Zjevení Páně.

Vše jako o Vánocích, jen veršík a modlitba z nešpor, str. 265.

Na den Jména Pána Ježíše.

Litanie o Pánu Ježíši.

Žalm 112. str. 218.

W. Buď jméno Páně pochváleno, alleluja!

R. Od toho času, nyní až na věky, all.!

Modleme se:

Dejž, ó Pane, ať máme ku svatému jménu Tvému úctu a spolu lásku ustavičnou, ješto nikdy ochrany své nezbavuješ, kteréž k dokonalému milování Tebe vychováváš. Jenž jsi živ a kraluješ atd.

Vložky příhodné a mariánská závěrka vánoční.

(Takto koná se odpolední pobožnost až do Devítníku; v oktávě Očišťování Panny Marie berou se litanie loretánské.

Závěrka mariánská po Hromnicích zpívá se však následovně:)

1. Vítej, Královno nebeská! - vítej, Vládkyně andělská! Zdrávas kořene, zdrávas bráno, - jíž nám v světě je světlo dáno.

2. Plesej, ó Panno věhlasná, - nade všechny jsi překrásná, - zdrávas spanilá, Panno čistá, - za nás vzývej, pros Jesu Krista.

V. Učiň mne hodným chváliti Tě, Panno posvěcená!

B. Dejž mi sílu proti nepřátelům Tvým!

Modleme se:

Popřej, milosrdný Bože, slabosti naší ochranu: abychom, jenž svaté Boží Rodičky památku činíme, pomocí její přimluvy ze svých nepravostí povstali. Skrze téhož atd.

V čas Devítníkový.

Litanie o Všechn Svatých.

V čas postní.

(V neděli).

Litanie o Pánu Ježíši.

Žalm 50. str. 205., nebo *129.* str. 202.

V. Aj, nyní jest čas příjemný.

B. Nyní jsou dnové spasení.

Modleme se:

Bože, jenž Církev svou zachováváním čtyřicetidenního postu očišťuješ, uděl čeledi své, ať to, čehož od Tebe zdrželivostí dosáhnouti se snaží, též dobrými skutky vykonává. Skrze Pána atd.

V neděli smrtelnou a květnou.

Žalm 21. viz na Zelený čtvrtek.

V. Vytrhni mne, Pane, z rukou člověka zlého.

B. A od vystupujících proti mně vysvobod mne.

Modleme se:

Všemohoucí, věčný Bože, dejž nám tajemství Umučení Páně tak slaviti, abychom odpuštění dosáhnouti zasloužili. Skrze téhož atd.

V pátky postní.

Žalm 21. viz na Zelený čtvrtek.

V. Tvou korunu trnovou (hřeby a kopí posvátné; Tvé pohřební plátno; Tvých svatých pět ran; Tvou nejdražší Krev) ctíme, ó Pane!

B. Tvé bolestné utrpení velebíme.

Modleme se:

Pane Ježíši Kriste, jenž Církvi své korunu svou trnovou (hřeby atd. jako svrchu) ctíti dáváš, popřej nám, prosíme, abychom

hojného ovoce umučení Tvého dosáhli, jenž žiješ atd.

Po závěrce mariánské:

V. Oroduj za nás, Panno přebolestná!

B. Jež jsi pod křížem Kristovým stála.

Modleme se:

„Ó Pane J. K.“ str. 217. (po pohřbu).

V čas Velikonoční.

Litanie o Pánu Ježíši.

Žalm 56. str. 232. (při vzkříšení).

V. Vstal Pán z hrobu atd., str. 237. (při vzkříšení). Modlitba str. 238.

Mariánská závěrka v nešporách str.-267. neb 239—240.

Na den Nanebevstoupení Páně.

Litanie o Pánu Ježíši.

Žalm 23. str. 220. (při pohřbu dítek).

V. Pán na nebi, alleluja!

B. Připravil sídlo sobě, alleluja!

Modleme se:

Popřej, prosíme, všemohoucí Bože, abychom, jenž věříme, že Jednorozený Syn Tvůj dnešního dne na nebesa vstoupil, i my též myslí v nebesích přebývali. Skrze téhož atd.

Mariánská závěrka velikonoční.

Na Hody Svatodušní.

Litanie o Pánu Ježíši.

(Místo žalmu píseň z nešpor, str. 267.), ostatní vše rovněž z nešpor.

Na den Nejsv. Trojice Boží.

Litanie o Všechn Svatoých (kratší), v Bíl. Sob.
Slova: „Svatá Trojice jeden Bože“ vysloví se
třikrát.

Žalm 148. str. 224. (při pohřbu dítek).

V. „Dobrořečme“ po „Te Deum“ str. 250.

Modlitba v díle I. ve mši.

Závěrka mariánská „Zdravas Královno“
str. 216.; veršík a modlitbu příslušnou viz po
litaních loretánských str. 283.; tak až do
adventu.

Na den Božího Těla.

Litanie o Pánu Ježíši.

(Místo žalmu *celá* píseň „Zvěstuj Těla“
viz písně při požebnání.)

V. a odp. jako při druhém oltáři, str. 245.

Na neděle po sv. Duchu.

Střídavě říká se litanie o Všechn Svatoých
kratší neb delší, a litanie o Pánu Ježíši; v ne-
děle, na něž připadá Mariánský svátek neb jeho
Oktáva berou se litanie mariánské jakož níže.

Žalm 110, str. 256; *148,* str. 224, neb
i *112* str. 218.

V. Večerní modlitba vstup k Tobě, ó Pane!

B. A sestup na nás milosrdenství Tvé!

Modleme se:

Navštiv, prosíme, Pane, příbytky naše,
a všechny úklady nepřátelské od nich daleko

zapuď; andělé Tvoji svatí přebývejtež tam
ostříhající nás v pokoji, a požehnání Tvé opa-
truj nás vždycky. Skrze Pána atd.

Nebo:

W. Hospodin kraluje, v krásu oblekl se,
B. Oblekl se Hospodin silou.

Modleme se:

Bože! sílo všech důvěřujících se v Tebe,
vyslyš milostivě prosby naše, a poněvadž sla-
bosť lidská bez Tebe ničeho nemůže, propůjč
nám milostivě pomoci své, ať se Tobě, plníce
příkázání Tvá, i vůlí i skutky líbíme. Skrze
Pána našeho atd.

Nebo:

W. Vznes se, Pane, modlitba má,
B. Jako dým kadidla před tváří Tvou!

Modleme se:

Bože, jehož prozřetelnost v řízení svém
se neklame, Tebe pokorně prosíme, abys
všecko, co nám škodno jest, odstranil, a co
nám prospěšno, popřál. Skrze Pána atd.

Na den Posvěcení chrámů.

Litanie o Pánu Ježíši.

Žalm 23. str. 220.

W. Domu Tvému, Pane, přísluší svatost,
B. Na věčné časy.

Modleme se:

Bože, jenž nám každého roku den památný posvěcení chrámu svého obnovuješ a svatým tajemstvím bez pohromy obcovati dopřáváš: vyslyš pokorné prosby lidu svého a rač dáti, aby každý, kdožkoli v tento chrám vstoupil za nějaké dary Tě prose, vždy se z obdržení všeho těšil. Skrze Pána atd.

II.

V dny slavnosti Mariánských.

Litanie loretánské.

Pane, smiluj se nad námi! — Kriste, smiluj se nad námi! — Pane, smiluj se nad námi! Kriste, uslyš nás! — Kriste, vyslyš nás! Otče, s nebes Bože, smiluj se nad námi! Synu, Vykupiteli světa Bože, smiluj se nad námi!

Duchu svatý Bože, smiluj se nad námi!
Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se nad námi!
Svatá Maria,
Svatá Boží Rodičko,
Svatá Panno panen,
Matko Kristova,
Matko Božské Milosti,
Matko nejčistší,
Matko nejěistotnějši,
Matko neposkvrněná,
Matko neporušená,
Matko přemilá,

Oroduj za nás!

Matko předivná,
Matko Stvořitele,
Matko Spasitele,
Panno nejmoudřejší,
Panno ctihodná,
Panno slavná,
Panno mocná,
Panno dobrotivá,
Panno věrná,
Zrcadlo spravedlnosti,
Stolice moudrosti,
Příčino naší radosti,
Nádobo duchovní,
Nádobo počestná,
Nádobo vznešená pobožnosti,
Růže duchovní,
Věže Davidova,
Věže ze slonových kostí,
Dome zlatý,
Archo úmluvy,
Bráno nebeská,
Hvězdo jitřní,
Uzdravení nemocných,
Útočiště hříšníků,
Potěšení zarmoucených,
Pomocnice křesťanů,
Královno andělů,
Královno patriarchů,
Královno proroků,
Královno apoštolů,
Královno mučovníků,

Oroduj za nás!

Královno vyznávačů,
Královno panen,
Královno všech svatých,
Královno bez poskvrny hříchu prvot-
ního počatá, } Oroduj
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! — za nás!
Odpusť nám, Pane!
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! —
Uslyš nás, Pane!
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! —
Smiluj se nad námi!
Kriste, uslyš nás! Kriste, vyslyš nás!
Pane, smiluj se nad námi! — Kriste, smiluj
se nad námi! — Pane, smiluj se nad námi!
Otče náš. Zdrávas.

Pod ochranu Tvou utíkáme se, svatá Boží Rodičko. Prosbami našimi nezhrdej v potřebách našich; ale ode všeho nebezpečení vysvoboď nás vždycky, ó slavná a požehnaná Panno Maria; Paní naše. Prostřednice naše, Orodovnice naše, se Synem svým nás smiř, Synu svému nás poroučej, Synu svému nás obětuj.

V. Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko!

B. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Modleme se!

Milost svou, prosíme, ó Pane, rač do myslí našich vlíti, abychom, již jsme andělským zvěstováním vtělení Krista, Syna Tvého, poznali,

skrze umučení jeho a kříž ku slávě vzkříšení přivedeni byli. Skrze téhož Krista Pána našeho.

V. Oroduj za nás, sv. Josefe.

R. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Modleme se!

Prosíme Tebe, ó Pane, račiž nám pro zásluhy snoubence své nejsvětější Rodičky pomáhati, aby, čeho naše nedostatečnost dosáhnouti nemůže, na jeho přímluvu uděleno bylo. Jenž žiješ . . .

Zdravas Královno viz str. 216.

Oroduj za nás, jako svrchu.

Modleme se!

Všemohoucí, věčný Bože, jenž jsi tělo a duši přeslavné Panny a Matky Marie mocí Ducha svatého tak způsobiti ráčil, aby hodným příbytkem Syna Tvého učiněna byla: dejž nám, jenžto se z její památky těšíme, bychom štědrou její přímluvou od všelikého nastávajícího zlého i od smrti věčné vysvobozeni byli. Skrze téhož Krista Pána našeho. Amen.

Tak říkají se litanie tyto v sobotu, o menších slavnostech a není-li zpěváků; o slavnostech větších následovně:

Na den Početí blah. Panny Marie.

V litaních *tříkráte* se opakuje „Královno bez poskvrny“.

(Místo žalmu „Velebí“ viz Bíl. Sob. chválo-
zpěv blah. Panny Marie.)

Ť. Neposkvrněné početí tvé, panenská
Boží Rodičko!

Ř. Radosť zvěstovalo veškerému světu.

Modleme se!

Bože, jenž jsi neposkvrněným početím
Panny Marie Synu svému důstojný příbytek
připraviti ráčil, Tebe pokorně prosíme, jakož
jsi skrze zásluby předvídané smrti téhož Syna
Tvého, ji samu vši poskvrny uchoval, tak
abys též i nám na její přímluvu popřál, aby-
chom čisti k Tobě se dostali. Skrze téhož

(*Vložky adventní* str. 272. *Závěrka Mar.*
adv. z nešpor str. 261.)

Na den očišťování blah. Panny Marie.

„Matko Spasitele“ třikrát.

(Žalm 23. str. 220.)

Ť. Odpověď obdržel Simeon od Ducha
svatého.

Ř. Že neuzří smrti, dokavád nespatri
Krista Pána.

Modleme se!

Velebnost Tvou, všemohoucí, věčný Bože,
pokorně prosíme, rač nám popřáti, ať se Tobě
někdy představíme s tak očištěnými srdci,
jakož jednorozený Syn Tvůj dnešního dne

s tělesnou bytností naší v chrámě byl obětován. Skrze téhož.

Vložky vhodné dle času; po Dev. kající z litaní o Všech Svatých.

Závěrka vánoční.

Na den Zvěstování blah. Panny Marie.

„Matko Božské milosti“ třikráte.

(Chvalozpěv Panny Marie „Velebí“.)

V. Aj, já dívka Páně.

Ř. Staniž se mi podle slova tvého.

Modleme se!

Bože, dle jehož vůle Slovo Tvé (Syn Boží) v životě blahoslavené Marie Panny na zvěstování andělské tělo na se vzalo: Tebe pokorně prosíme, aby nám ta, kterou opravdovou Rodičkou Boží býti věříme, přimluvami svými u Tebe pomáhala. Skrze téhož.

Vložky času přiměřené i závěrka.

Na den Sedmi bolestí blah. Panny Marie.

„Královno mučeníků“ třikráte.

(Místo žalmu „Stála matka“ viz písně ke mši sv.

Verš a modlitba jako po závěrce postní str. 277.)

Závěrka Mar. po Hromnicích str. 275.

V čase velikonočním závěrka velikonoční.

Tři májové pobožnosti.

„Růže duchovní“ — třikráte.
(Chvalozpěv „Velebí“.)

Na to: „Pod ochranou tvou“ veršík.

Ť. Jako lilie mezi trnám.

Ř. Tak přítelkyně má mezi dcerami.

M o d l e m e s e !

Bože, jenž jsi blahoslavenou Pannu Marii liliemi panenství a spolu růžemi mateřství ověnčiti ráčil: dejž nám květem všech ctností tak ozdobenu býti, bychom Kristu libou vůni vydávající, slávou věčnou korunováni byli v nebesích. Skrze Kr

Na den Navštívení blah. Panny Marie.

(S oktávou.)

„Matko Kristova“ — třikráte.
(Chválozpěv Panny Marie.)

Ť. Požehnána ty mezi ženami.

Ř. A požehnaný plod života tvého.

M o d l e m e s e !

Služebníkům svým račiž, Hospodine, daru milosti nebeské uděliti, ať se těm, kterýmž blahoslavené Panny porod byl počátkem spásy, nábožnou slavností navštívení (narození) jejího též míru blaženého tím hojněji dostává.

Závěrka po sv. Duchu až do Adventu str. 283.

Na den Nanebevzetí blah. Panny Marie.

„Bráno nebeská“ — třikráte.

(Žalm 23. str. 220.)

Ť. Povýšena jest Boží Rodička.

Ř. Nad kůry andělské do nebeských říší.

M o d l e m e s e !

Služebníků svých, prosíme, Pane, odpusť provinění, abychom, nemohouce se Tobě skutky svými líbiti, na přímluvu Rodičky Syna Tvého Pána našeho spaseni byli.

Na den Narození blah. Panny Marie.

(Chvalozpěv Panny Marie.)

Ť. Narození jest dnes sv. Panny Marie.

Ř. Jejížto život přeslavný veškerou Církev osvěcuje.

Modlitba jako na den „Navštívení“.

Na den Jméno Panny Marie.

„Svatá Maria“ — třikráte.

(Chvalozpěv Panny Marie.)

Ť. Přebлаženou ji nazvali řkouce:

Ř. Olej vylitý jest jméno tvé.

M o d l e m e s e !

Popřej, prosíme, všemohoucí Bože, aby věřící Tvoji, kteří se (ze Jména a) z ochrany nejsvětější Panny Marie těší, její zbožnou přímluvou ode všeho zlého vysvobozeni byli na

zemi, a radostí věčných dojíti zasloužili v nebesích.

V den Bolestné Matky Páně,

jako v postě.

V neděli růžencovou.

Koná se modlitba růžencová.

Růženec radostný.

1. Který v nás víru rozmnožiti — (2. naději posilniti — 3. lásku roznítiti) račiž.

Taj.: 1. Kterého jsi, Panno, z Ducha sv. počala — 2. s kterým jsi Alžbětu navštívila — 3. kterého jsi, Panno, v Betlémě porodila — 4. kterého jsi v chrámě obětovala — 5. kterého jsi v chrámě našla. (V čas vánoční.)

Bolestný.

1. Který rozum náš osvítiti — 2. vůli naši napraviti — 3. naši paměť posilovati račiž.

Taj.: Který za nás: 1. krví se potil — 2. bičován byl — 3. trním korunován byl — 4. kříž nesl — 5. ukřižován byl. (V pátek a v postě.)

Slavný.

Který naše 1. myšlení pořádati — 2. naše slova řídit — 3. naše skutky spravovati račiž.

Taj.: Který 1. z mrtvých vstal — 2. na nebe vstoupil — 3. Ducha svatého seslal — 4. tebe, Panno, na nebe vzal — 5. tě, Panno, v nebi korunoval. (Od velkonoc do adventu.)

Modleme se!

Ó Bože! Jehož jednorozený Syn životem, smrtí a vzkříšením svým nám odměnu života věčného získati ráčil: propůjč milostivě, abychom, jenž jsme tajemství svatého růžence rozjímali, též všecko, co obsahují, plnili, a, čeho zaslibují, dosáhli. Skrže .

V den Mateřství blah. Panny Marie.

Vše jako na den Navštívení.

Modlitba jako na den Zvěstování.

V den Ochrany.

Modlitba jako na den Jmena Panny Marie.

III.

Litanie o Všech Svatých.

Pane, smiluj se nad námi. — Kriste, smiluj se nad námi. — Pane, smiluj se nad námi.

Kriste, uslyš nás. — Kriste, vyslyš nás.

Otče s nebes Bože. Smiluj se nad námi.

Synu Vykupiteli světa Bože. Smiluj se nad námi.

Duchu svatý Bože. Smiluj se nad námi.

Svatá Trojice jeden Bože. Smiluj se nad námi.

Svatá Maria, oroduj za nás.

Svatá Boží Rodičko, oroduj za nás.

Svatá Panno panen, oroduj za nás.

Svatý Michaeli, oroduj za nás.

Svatý Gabrieli, oroduj za nás.

Svatý Rafaeli,
Všickni svatí andělové a archandělové,
Všickni svatí blahoslavených duchů řádové,
Svatý Jene Křtiteli,
Svatý Josefe,
Všickni svatí patriarchové a proroci,
Svatý Petře,
Svatý Pavle,
Svatý Ondřeji,
Svatý Jakube,
Svatý Jene,
Svatý Tomáši,
Svatý Jakube,
Svatý Filipe,
Svatý Bartoloměji,
Svatý Matouši,
Svatý Šimone,
Svatý Thadeáši,
Svatý Matěji,
Svatý Barnabáši,
Svatý Lukáši,
Svatý Marku,
Všickni svatí apoštolové a evangelistové,
Všickni svatí učenci Páně,
Všechna svatá neviňátka,
Svatý Štěpáne,
Svatý Vavřinče,
Svatý Vincenci,
Svatý Fabiáne a Šebestiáne,
Svatý Jene a Pavle,
Svatý Kosmo a Damiáne,

Oroduj (te) za nás.

Svatý Gervási a Protási,
Všickni svatí mučeníci,
Svatý Sylvestře,
Svatý Řehoři,
Svatý Ambroži,
Svatý Augustine,
Svatý Jeronýme,
Svatý Martine,
Svatý Mikoláši,
Všickni svatí biskupové a vyznávači,
Všickni svatí učitelové církevní,
Svatý Antoníne,
Svatý Benedikte,
Svatý Bernarde,
Svatý Dominiku,
Svatý Františku,
Všickni svatí kněží a jáhnové,
Všickni svatí mniši a poustevníci,
Svatá Máří Magdaleno,
Svatá Agatho,
Svatá Lucie,
Svatá Anežko,
Svatá Cecilie,
Svatá Kateřino,
Svatá Anastasie,
Všecky svaté panny a vdovy,
Všickni svatí a světice Boží,
Milostiv nám buď — odpusť nám, Pane.
Milostiv nám buď — uslyš nás, Pane.
Ode všeho zlého, — vysvobodť nás, Pane.
Od všelikého hříchů, — vysvobodť nás, Pane.

Oroduj (te) za nás.

Od hněvu Tvého,
Od náhlé a nenadálé smrti,
Od úkladův ďábelských,
Od hněvu, nenávisti a všeliké zlé vůle,
Od ducha smilného,
Od blesku a bouře (škodlivé),
Od moru, hladu a války,
Od metly zemětřesení,
Od věčné smrti,

Skrze tajemství svatého vtělení Tvého,
Skrze příchod Tvůj,
Skrze narození Tvé,
Skrze křest a svatý půst Tvůj,
Skrze kříž a umučení Tvé,
Skrze smrt Tvou a pohřeb Tvůj,
Skrze svaté vzkříšení Tvé,
Skrze zázračné nanebevstoupení Tvé,
Skrze příchod Utěšitele Ducha svatého,
V den soudný,

My hříšníci — Tě prosíme, uslyš nás!
Abys nám odpustiti ráčil,
Abys nám milostiv býti ráčil,
Abys nás ku pravému pokání přivésti ráčil,
Abys svou svatou Církev spravovati a zachovati ráčil,
Abys náměstka apoštolského i veškeren duchovní stav ve svatém náboženství zachovati ráčil,
Abys nepřátely Církvě svaté ponížiti ráčil,

Vysvoboď nás, Pane.

Tě prosíme, uslyš nás.

Abys císaře a krále našeho zachovati ráčil,

Abys králům a knížatům křesťanským pokoj a svornost uděliti ráčil,

Abys všemu lidu křesťanskému pokoj a jednotu uděliti ráčil,

Abys nás ve svaté službě své posilniti a zachovati ráčil,

Abys mysl naši k nebeským žádostem pozdvihnouti ráčil,

Abys všem dobrodincům našim věčnými statky odplatiti ráčil,

Abys duše naše, bratří, přátel a dobrodinců našich od věčného zahynutí vysvoboditi ráčil,

Abys úrodu zemskou dáti a zachovati ráčil,

Abys všem věrným zemřelým odpočinutí věčné dáti ráčil,

Abys nás vyslyšeti ráčil,

Synu Boží!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! —

Odpusť nám, Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! —

Uslyš nás, Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! —

Smiluj se nad námi.

Kriste, uslyš nás! — Kriste, vyslyš nás!

Pane, smiluj se nad námi! — Kriste, smiluj se nad námi! — Pane, smiluj se nad námi!

Otče náš

Tě prosíme, uslyš nás.

V. A neuvod' nás v pokušení,
Ř. Ale zbav nás od zlého.

Žalm 69.

Bože, ku pomoci mé vzezři, - Hospodine,
ku pomoci mé prospěš.

Ať se zahanbí a zastydí, - kteří hledají
duše mé.

Zpět ať se obrátí a zastydí se, - kteří
žádají mi zlého.

Ať se odvrátí ihned zahanbeni jsouce, -
jenž mi říkají: Haha, haha.

Ale ať se veselí a radují v Tobě všickni,
kteří hledají Tebe - a ať ti, kteří milují spa-
sení Tvé, říkají vždycky: Veleben budiž Ho-
spodin.

Já pak nuzný a chudý jsem - Bože spo-
moziž mi.

Spomocník můj a Vysvoboditel můj jsi
Ty - Hospodine neprodlévej.

Sláva Otci i Synu - i Duchu svatému.

Jakož byla na počátku nyní i vždycky -
i na věky věkův. Amen.

V. Spaseny učiň služebníky své.

Ř. Bože můj, doufající v Tebe.

V. Budiž nám, Pane, věží mocnou.

Ř. Od tváří nepřítelů.

V. Nic neprospívej nepřítel nad námi.

Ř. A syn nepravosti nepřičiniž uškoditi nám.

V. Pane, podle hříchů našich neči-
niž nám.

B. Aníž dle nepravostí našich neodplacuj nám.

V. Modleme se za nejvyššího biskupa našeho N.

B. Hospodin zachovejž ho a obživiž ho a blahoslavena učiň ho na zemi, a nevydávej ho v ruce nepřátel jeho.

V. Modleme se za císaře a krále našeho N.

B. Hospodine, spasena učiň císaře a krále a vyslyš nás v den, v kterýž vzývati budeme Tebe.

V. Modleme se za dobrodince naše.

B. Odplatiti rač, Pane, všem dobře nám činícím pro jméno Tvé životem věčným.

V. Modleme se za věrné zemřelé.

B. Odpočinutí věčné dejž jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí.

V. Odpočiňtež v pokoji.

B. Amen.

V. Modleme se za bratry své nepřítomné.

B. Spaseny učiň služebníky své, Bože můj, doufající v Tebe.

V. Sešli jim pomoc se svatyně.

B. A se Sionu ostříhej jich.

V. Pane, vyslyš modlitbu mou.

B. A volání mé k Tobě přijď.

Modleme se!

Bože, jehož vlastností jest smilovati se vždycky a odpouštěti, přijmiž milostivě mo-

dlitbu naši, aby nás a všechny služebníky a služebnice Tvé, kteří vazbou hříchů stížení jsou, smilovná dobrotivost Tvá jich milostivě sprostila.

Vyslyš, prosíme, Pane, pokorné prosby a chválícím Tebe hřichy promiň, abychom i milostivého odpuštění a pokoje od Tebe dojíti mohli.

Nevýslovné milosrdenství své, Hospodine, laskavě nám prokaž a nás všech hříchů sprostiti a od zasloužené pokuty vysvoboditi račiž.

Bože, jenž hřichem rozhněván, pokáním ukojen býváš, shlédni milostivě na modlitby skroušeného lidu svého a odvráť metly hněvu svého, jichžto zasluhujeme za své hřichy.

Všemohoucí věčný Bože, smiluj se nad služebníkem svým, nejvyšším biskupem naším N. a vediž ho dle dobrotivosti své po cestě věčného spasení, aby s pomocí Tvou věci Tobě líbezných vyhledával a je s veškerou snažností vykonával.

Prosíme Tebe, všemohoucí Bože, aby služebník Tvůj císař a král náš N., který smilováním Tvým vládu říše ujal, také všemi ctnostmi prospíval; aby jimi důstojně ozdoben jsa ohavnosti hříchů se vystříhati, nad nepřátely vítěziti a k Tobě, jenž jsi cesta, pravda a život, v milosti dojíti mohl.

Bože, od kteréhož svaté žádosti, dobrá předsevzetí a spravedliví skutkové pocházejí, dejž služebníkům svým pokoj ten, kterého svět

dáti nemůže, tak aby i srdce naše příkázáním tvým byla oddána a po odvrácení strachu nepřátelského časové naši v ochraně Tvé byli pokojni.

Zapal ohněm svatého Ducha ledví a srdce naše, Pane, abychom Tobě neposkvrněným tělem sloužili a čistým srdcem se zalíbili.

Bože, všech věřících Stvořiteli a Vykupiteli, rač dáti duším služebníků a služebnic svých odpuštění všech hříchů, aby prominutí, kterého vždycky žádali, nábožnými prosbami našimi dojíti mohli.

Činy naše, prosíme, Pane, milostí svou předcházej a pomocí svou provázej, aby všechna slova a všechny skutky naše od Tebe vždy počínaly a s Tebou začaty se dokonávaly.

Všemohoucí, věčný Bože, jenž nad živými a mrtvými panuješ a nade všemi se smilováváš, o kterých již předem víš, že pro víru svou a skutky své Tvými budou; — pokorně Tebe žádáme, aby všichni ti, za které jsme modlitby konati sobě umínili a které buď tento nynější věk ještě v těle přechovává, aneb kteréž budoucí věk již od těla vysvozené přijal, na přimluvu všech svatých svých dobrotivosti milosrdenství Tvého odpuštění všech hříchů svých dojíti mohli. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna Tvého, který s Tebou žije a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věkův.

Ř. Amen.

W. Vyslyš nás všemohoucí a milosrdný Hospodin.

B. Amen.

W. A věrných duše skrze milosrdenství Boží odpočiňtež v pokoji.

B. Amen.

Takto konají se litanie tyto v kající doby; v čas devítníkův, v křížových a suchých dnech, o kajících průvodech jiných atd.

O slavnostech Svatých lze užiti též kratších litaní viz v písních na bílou sobotu.

Žalm a modlitby střídají se následovně.

*Na den **sv. apoštola neb apoštolů**, jméno sv. apoštola, jehož památka se slaví, pronáší se třikráte; (totéž staň se i s jmény jiných svatých; není-li jméno v litanii, opakuje se třikráte: „Všickni svatí mučénici“ nebo vyznavači a podobně, dle toho, kým onen svatý byl.)*

(Žalm 116 viz v písních) na bílou sobotu.

W. Po vsí zemi rozchází se zvuk jejich.

B. Až do končin oboru země slova jejich.

Bože, jenž jsi nás působením svatých apoštolů. N a N (svatého apoštola evangelisty N) ku poznání svatého jmena svého přivesti ráčil: dejž, ať slávu jejich (jeho) v dobrém prospívající velebíme a týmž velebením v dobrém prospíváme. Skrze Pána.

(O všech apoštolech jako o více mučenicích s příslušnou změnou.) Závěrka Mar.

Na den jednoho mučenika.

(Žalm 69 str. 294.)

Ť. Slávou a ctí korunoval jsi Ho, Pane.

Ř. A povýšil's jej nad dílo rukou svých.

Modleme se!

Na slabost naši pohledni, všemohoucí Bože, a, poněvadž nás tíže našich hříchů skličuje, slavná přímluva, svatého N. mučenika Tvého nás ochraňuj. Skrze . . .

Na den více mučeničův.

(Žalm 148 str. 224.)

Ť. Veselte se v Pánu a plesejte spravedliví.

Ř. A oslaveni buďtež všickni upřímní srdcem.

Modleme se!

Svatých mučeničů Tvých N. a N, prosíme Pane, slavnost nás ochraňuj a ctihodná přímluva jejich nás odporoučej.

Na den sv. biskupa.

(Žalm 109 str. 255.) v nešporách.

Ť. Ty jsi knězem na věky.

Ř. Podle řádu Melchisedechova.

Modleme se!

Vyslyš, prosíme ó Pane, prosby naše, ježto o slavnosti svatého N. vyznávače Tvého i biskupa přednášíme a skrze zásluhy a pří-

mluvy jeho, jenž Tobě hodně sloužil, ode všech hříchů nás osvobod.

Na den sv. vyznavače, který nebyl biskupem.

(Žalm 111 str. 257.)

Ť. Spravedlivého provedl Pán po cestách přímých.

Ř. A okázal mu království Boží.

Modleme se!

Bože, jenž nás svatého N. vyznavače svého výroční slavností obveseluješ: popřej milostivě, abychom téhož, jehož narozeniny (pro nebe) ctíme, též skutky následovali.

Na den svaté některé.

(Chvalozpěv blah. Panny Marie.)

Ť. Vyvolil ji Bůh a předzvěděl.

Ř. Ve stánku svém byt jí připravil.

Modleme se!

Vyslyš nás, Bože, spasiteli náš, abychom, jakož se ze slavnosti svaté N. (panny, panny a mučenice) radujeme, též v nábožnosti prospívali.

(Kdyby se sešly dva svátky jednoho druhu, lze vzítí modlitbu o jiném svatém, ale s příslušnou změnou.)

Na některé svátky zvláštní.

Na den sv. Josefa.

(Žalm 111.) str. 257.

V. Sláva a bohatství v domě jeho.

R. A spravedlnost jeho zůstává na věky.

Modlitba v litanii loretánské.

Na den sv. Jana Nep.

(Žalm 111 str. 257.)

V. Položil jsem k ústům svým stráž.

R. Když nastupoval hříšník proti mne.

Modleme se!

Bože, jenž jsi skrze nepřemoženou svátostní mlčelivost sv. Jana Církev svou novou mučnickou korunou ozdobil: dejž, abychom, jeho příkladem a přimluvou ústům svým stráž kladouce, ku blahoslaveným, kteří jazykem neklesli, připočtění byli.

Na den sv. Jana Křt.

(Chvalozpěv Zachariášův str. 212.)

Veršik a modlitba ze společných; o stětí sv. Jana jako o jednom mučeníku.

Na den sv. Cyrilla a Methoděje.

(Žalm, verš a modlitba jako o sv. apoštolích s příslušnou změnou.)

Na den sv. Václava.

(Chvalozpěv Zachar. str. 212.)

Verš o jednom mučeníku.

Modleme se!

Bože, jenž jsi sv. Václava skrze mučeníckou palmu z pozemského knížectví do nebeské slávy přenesl, jeho prosbami nás všeho protiventství chraň a z jeho společnosti (v nebesích) se radovati popřej. Skrze . . .

Na den Všech Svatých.

Žalm a verš jako o více mučenicích.

Všemohoucí, věčný Bože, jenž nám zásluhy Všech Svatých jednou slavností velebiti dopřáváš: račiž nám, prosíme, žádoucí hojnost smilování na přímluvu tak četných orodovníků uděliti. Skrze . . .

Na den sv. andělů neb jednoho sv. anděla.

(Žalm 148 str. 224.)

V. Andělům svým přikázal o tobě.

B. Aby tě střežili na všech cestách tvých.

Modlitba str. 227 po pohřbu dětí.

Na den Povýšení neb Nalezení sv. Kříže.

Litanie o Pánu Ježíši.

(Žalm 97 str. 278. nebo píseň „Hle prapor“ viz na velký pátek.)

V. To znamení kříže bude na nebi.

B. Až Pán k soudu přijde.

Modleme se!

Bože, jenž nás dnešního dne slavností povýšení (nalezení) sv. Kříže obveseluješ: po-

přej, prosíme, abychom, tajemství jeho na zemi poznavše, téhož vykoupení ovoce v nebesích dosáhli. Skrze Kr. . . .

Na den Proměnění Páně.

Litanie o P. J.

(Žalm 109. str. 225.)

Ť jako o jednom mučeníku.

Modleme se:

Bože, jenž jsi Jednorozeného Syna svého na hoře Tábor oslavil, prosíme, abys nás jeho spoludědici a účastníky slávy jeho učinil. Jenž . . .

O sv. patronech země české.

Jako o více mučenicích.

Ť. Pane Bože, v Tebe doufali otcové naši.

Ť. Doufali a vysvobodil jsi je.

Modleme se!

Buď nám, služebníkům svým, prosíme, ó Pane, milostiv pro slavné zásluby svatých mučeníků Tvých a našich patronů, Cyrilla a Methoda, Víta, Václava, Vojtěcha, Sigmunda, Jana Nepomuckého, Prokopa, Kosmy a Damiana, Benedikta s bratřími, Norberta, Josefa, Ludmily, (Anežky), abychom zbožným a stálým orodováním jejich všech protivenství chránění byli. Skrze . . .

V den všech věrných zemřelých aneb jindy za zemřelé,

na př. po pohřbu odpoledním ve filiál. kostelích.

Litanie o Všechn Svatých kratší neb delší, říká se „Oroduj neb orodujte za ně“. Na to:

Milostiv jim buď, — odpusť jim, Pane!

Milostiv jim buď, — uslyš je, Pane!

Od hněvu tvého, — vysvobod' je, Pane!

Skrze atd. viz v litaniích str. 292.

My hříšníci, — tě prosíme, uslyš nás.

Abys jim odpustiti ráčil, — tě prosíme, uslyš nás.

Abys jim milostiv býti ráčil, — tě prosíme, uslyš nás.

Abys všem věrným zemřelým odpočinutí věčné dáti ráčil, — tě prosíme, uslyš nás.

(Říká se třikráte.)

Synu Boží, — tě prosíme, uslyš nás.

Beránku Boží atd., — dejž jim odpočinutí.

Beránku Boží atd., — dejž jim odpočinutí.

Beránku Boží atd., — dejž jim odpočinutí věčné.

(Žalm 129 str. 202.)

Modleme se za věrné atd. s příslušnou modlitbou z litaní o Všechn Svatých. — Jiné modlitby s příslušnými modlitbami viz při pohřbu.

Poznámka. Ve všední dny říkají se litanie s *patříčným ohledem na dobu církevní následovně:*

V pondělí o Všechn Svatých; v úterý lo-retánské; ve středu o Všechn Svatých; ve čtvr-

tek a v pátek o P. J.; v sobotu loretánské. Ve čtvrtek přidává se k odpolední pobožnosti.

Postaven jsa v úzkosti smrtelné Pán Ježíš, modlil se řka: „Otče, chceš-li, nechť odejde kalich ten ode mne“ a učiněn jest pot jeho jako krůpěje krve tekoucí na zem.

Otče náš po tichu.

Popatř, prosíme, Pane, na tuto čeleď svou, za kterou Pán náš Ježíš Kristus neodporoval rukoum hříšníků se vydati a mučení na kříži podstoupiti.

V pátek. V hodinu šestou staly se tmy po veškeré zemi až do hodiny deváté a volaje Ježíš hlasem velikým, řekl: „Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého“ a nakloniv hlavy vypustil duši.

Ostatní jako ve čtvrtek.

Modlitba ve všeobecných potřebách křesťanstva.

Všemohoucí, věčný Bože, Hospodine, Otče nebeský, račiž milostivě vzhlednouti očima nestihlého milosrdenství svého na strast a bídu svých věrných, za kteréž Tvůj jednorozený Syn, náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus, neodpíral v ruce hříšníků se vydati a svou nejdražší krev na dřevě kříže vylíti. Pro téhož Pána Ježíše Krista račiž, nejmilostivější Otče, odvrátiti od nás všecken zasloužený trest, přítomné i budoucí nebezpečství, škodlivou

vzpouřu, válku, drahotu, nemoce a truchlivé, bídné časy. Osvěť a posilni ve všem dobrém duchovní a světské vrchnosti, aby všecko dobře řídily a spravovaly, jak to k Tvé Božské slávě, k našemu spasení a ku všeobecnému pokoji a prospěchu Tvé Círky příhodno jest. Uděl nám, ó Bože, milovníče pokoje, pravou sjednocenost ve víře bez všeliké roztržky a beze všeho rozdvojení. Obrať srdce naše ku pravému pokání a ku polepšení života; zapal v nás oheň svaté lásky své a dejž nám lačnĕti a žízniti po všeliké spravedlnosti, abychom Tobě jako poslušní synové a dcery za života i ve smrti příjemni a líbezni byli. Také prosíme Tebe, ó Bože, jak sám chceš, abychom Tebe prosili, za své přátely i nepřátely, za zdravé i nemocné, za všechny zarmoucené a nuzné křesťany, za své dobrodince, za živé i za mrtvé. Tobě poroučíme, ó Pane, všechny práce své a všechna utrpení, své starosti a jednání, svůj život, svou smrt, abychom zde v jednotě víry křesťanské a tam se všemi svatými a vyvolenými Tvými v blaženosti věčně Tebe ctili a chválili. Rač nám to dáti, ó Pane, Otče nebeský, skrze Ježíše Krista, jednorozenného Syna svého, který s Tebou a s Duchem svatým rovný Bůh žije a kraluje na věky věkův. Amen.

V potřebách zvláštních.

V čas sucha.

V. Zastři, ó Pane, nebe oblakem.

Ř. A připrav dešť zemi.

Modleme se!

Řeč nám, ó Pane, prosíme Tebe, úrodný dešť dáti a na vyschlou zemi naši vody nebes milostivě vyliti.

V čas mokra.

V. Váti dal jsi, ó Pane, větrům svým na zemi.

Ř. A přestali dešťové s nebe.

Modleme se!

Vzýváme, Bože všemohoucí, milost Tvou, abys proudící se deště zastavil a nám na obličej svůj v jasnosti patřiti připustil.

V čas nemoci neb moru.

V. Ustaň již ruka Tvá, Pane.

Ř. A nezabíjej veškerou duši živou.

Modleme se!

Bože, jcaž nechceš smrt hříšníka, nýbrž aby se obrátil a živ byl: na lid svůj k Tobě se navracující milostivě vzhledni a metly hněvu svého od něho dobrotivě odvráť.

V čas války z litanií o Všech Svatých.

V suchých dnech a v čas svěcení na kněžství.

„Spaseny učiň.“

Ó Bože, jehož Duchem celé tělo Církve svaté se posvěcuje a řídí, vyslyš nás za všechny řády církevní prosebně volající, aby milostí Tvou veškeren duchovní stav věrně Tobě sloužil.

Dodatečné poznámky:

Na *jitřní Božího narození*, kde nelze konati hodinek celých, zpívá lid následovně:

„Bože ku pomoci“ jako v nešp.

Potom *píseň* „Ó Jesu spáso tvorů všech“ str. 259; na to žalm 97. str. 228.

Nyní přečte duchovní lidu svému Epištolu a Evang. dnešní noci; načež lid zpívá *píseň* „Bože, Tebe chválíme“ po ní následuje ještě modlitba denní viz nešpory vánoční..

Na *zelený čtvrtek* před litaniami o P. J. čte se část sv. evangelia sv. 22. 39 až do verše 62. — Po tiché přestávce modlí se litanie.

Na veliký pátek *večer* čte se ze svat. Marka 15. 42—46; čtení to obé koná se na kolenou.

IV.

Nápěvy k písním.

Z hvěz-dy slun-ce vyj-de, jak u-čí pro-

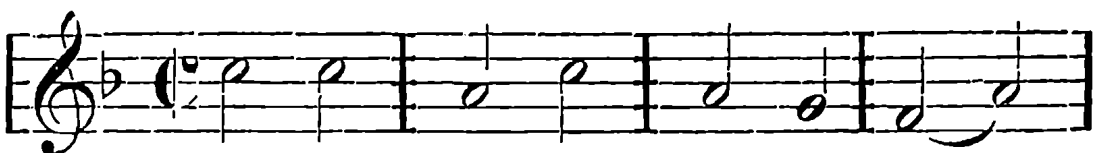
ro-ci, z Pan-ny Syn nám při-jde,

div-nou Bož-skou mo-cí, z Te-be,

ó Pan-no Ma-ri-a!

An-děl k Ma-ri i Pan-ně

ctno stné již po slán jest,

zdrá-vas mi-lo-sti pl ná,

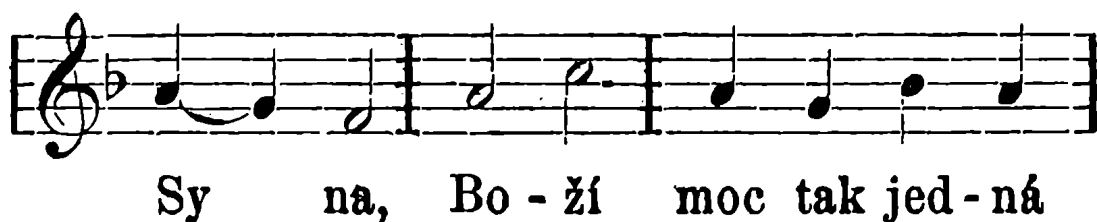

Což byl Adam ztratil pro jab'ka jede-

ní, Kri - stus Pán nám vrá - til skr.

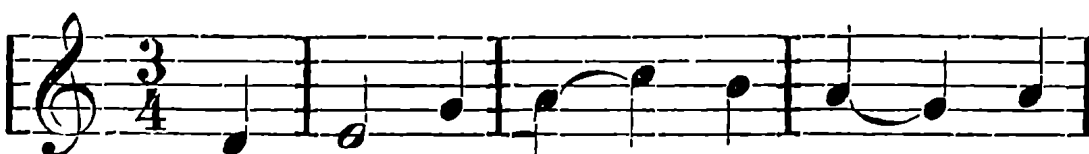
ži - je - me ve zlé ne - pra - vo - sti,

přec či - níš si zde ne - be, v té

svá - to - sti di - vně kry - ješ se - be.

Vy - kve - te hůl A - ro no -

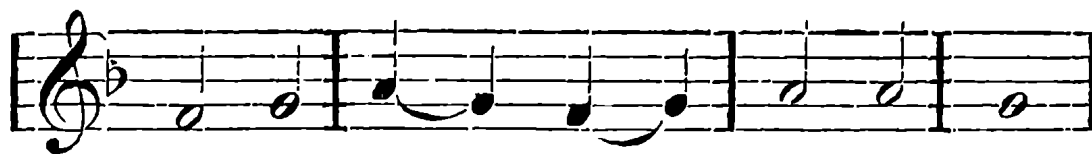
va, sta - ne se věc di - vná, no -

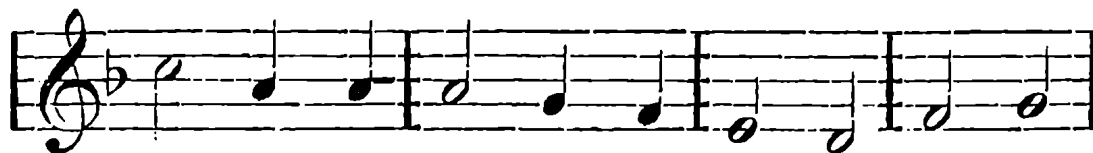
vá, pan - na po - čne Sy na.

Vě ří - me, že Bůh slo - vem svým

vše - cko stvo řil z ni - če - ho,

Syn Bo - ží svým smi - lo - vá - ním, že se

z Du cha po - čí - ti z Pan - ny rá -

čil se zro - di - ti.

Zdrá - vas Pan - no, Bo - ží schrá - no,

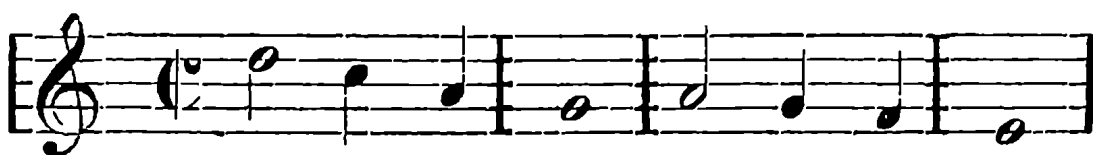
své - ho Sy - na Ho - spo - di - na pros,

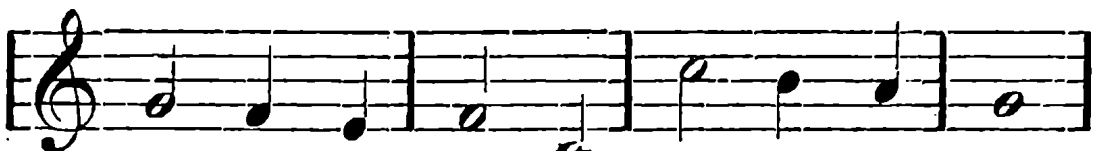
ať mi lé té - to chví - le o - běť či -

stá, spá - su chy - stá skr - ze Kri - sta.

Ra - duj - te se, ve - sel - te se,

Pán již blí - zko jest, po - koj Bo ží

v srdce vlo - ží, ó slyš - te tu zvěst;

nic se ne - sta - rej - te, mo - dli -

teb však dbej - te: Pán již blí - zko jest.

Sy - na své - ho je - di - né - ho,

od věč - no sti zplo - ze - né - ho,

Bůh nám po - slal s ne-be, by dal za nás

se - be, Je - ží - še Kri - sta.

Dě - ku - je - meř o Kri - ste náš,

že z své lá sky ot - cov - ské

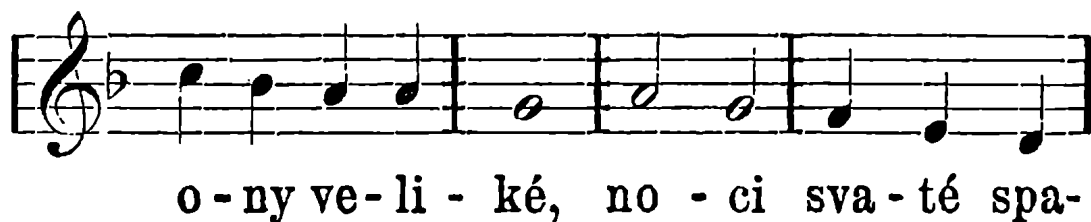
dal's vše, co jen dra - hé - ho máš, své tě -

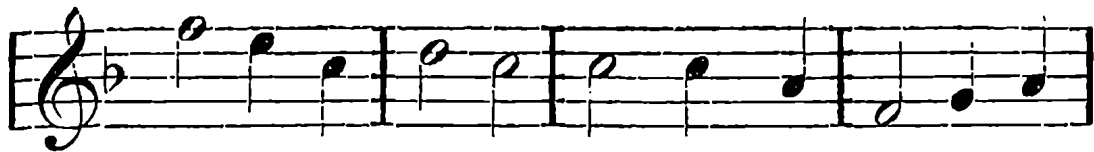

lo, krev za o - běť, ač - ko - liv

zlost na - ši Ty znáš.

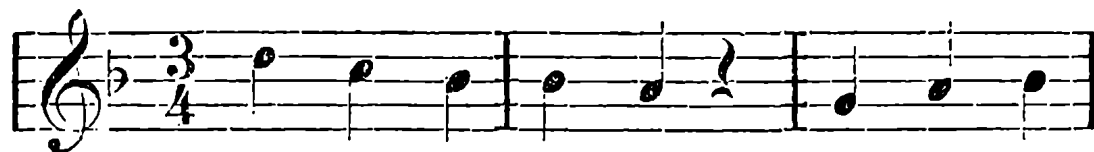

cko lid-ské plé-mě, Bůh k nám při-šel, přiví-

tej-me Ho, a o - běť zbož-nou dej-me.

Kře-štan-ská du - še po - va - žuj

so bě, jak Kri-stus spá-sy do-bý-vá

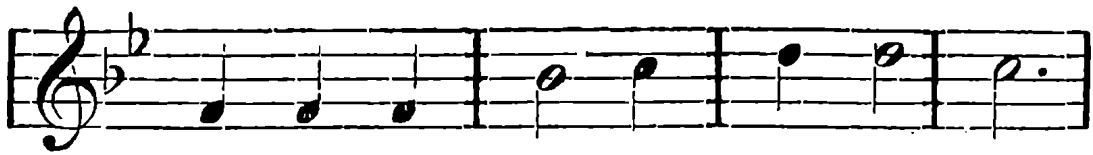
to - bě; kněz v pr-sa bi-je se,

Pán kr-ví po-tě se vzdy-chá k Ot-ci

tru - dně v no - ci.

O - bě - ti ve - li ko - no - ční

kře - sta - né, chvá - ly zpěv ať zní; al - le lú -

ja, al le - lú ja. Be - rá - nek

ov - ce vy - kou - pil, ne - vin - ný

hříš - ným smír - cem byl, al le - lú.

ja, al le - lú ja.

S ne - be sstou - pil sva - tý Duch,

prud-kým vě-trem zvu - čí vzduch,

vše-cku ze - mi da - ry vše - mi,

pl - ní moc-ný Bůh.

Za-ple-sej-te Bo-hu svému, Spomocníku

vše-moc-né - mu li - dé všickni dě - kuj - te!

Ne - boť chléb se tuč-ný lá - me,

z ně-hož slad-kost pra-vou má - me,

slav-ný zpěv mu vě - nuj-te.

I. Adventní.

Ejhle Hospodin. (Kancionál sv.-Janský. Díl I. čís. 46.)

Všickni věrní křesťané. („Rorate“ neb K. sv.-J. Díl I. čís. 6.)

Maria buď zdráva. (Kancionál. Díl I. čís. 9. (jako: S nebe posel.)

II. Adventní.

Celá jako výše, Maria budiž zdráva; nebo jen polovice první, nebo polovice druhá. (Kancionál. Díl I. čís. 8.)

III. Adventní.

Vděčně zaplesejme až za Kredo. (Kancionál Díl I. čís. 1. (Vesele zpívejme.)

IV. Adventní.

V Boha důvěřuji. (Kancionál. Díl I. čís. 1.)

Hle přijde. (Kancionál. Díl I. čís. 10.)

Dary chleba. (Kancionál. Díl I. čís. 1. (jako: V Boha důvěřuji.)

Bůh zde s námi jako „Hle přijde“.

Vánoční.

I.

Nuže znovu jako „Syna svého“.

II.

Poslouchejte křesťané. (Kancionál. Díl I. č. 53.)

III.

Kristus Syn Boží. (Kancionál. Díl I. čís. 49.)
Slovo tělem. (Kancionál. Díl I. čís. 358. po
pozdvihování.)

Nebeský chlebe jako „Kristus Syn Boží“.
Hle již jako „Syna svého“ svrchu“.

Na Mladátka.

Z úst nemluvňátek jako „Kristus Syn Boží“.

Na nový rok.

Evang. Osm dní jako „Syna svého“.

Na den Zjevení Páně.

Nastal nám jako „Syna svého“.

Na den Jména P. J.

Ó Jésu jako „Maria“. (Kancionál. Díl II.
číš. 469.)

V čas Devítníku.

Hle Církev dnes. (Kancionál. Díl I. čís. 204.)

Postní.

Již jsem dost pracoval. (Kancionál. Díl I.
číš. 157.)

Dcery Sionské (a ost. pátky p.). (Kancionál.
Díl I. čís. 199.)

Podle kříže. (Kancionál. Díl I. čís. 198.)

Stála matka. (Kancionál. Díl I. čís. 191.)

Dokonáno jest. (Kancionál. Díl I. čís. 217.)

Když v myšlení. (Kancionál. Díl I. čís. 187.)

Velkonoční.

Vstal z mrtvých. (Kancionál. Díl I. čís. 232.)

Základ Církvě. (Kancionál. Díl I. čís. 362.)

Vesel. (Kancionál. Díl I. čís. 225.)

S nebeského. (Kancionál. Díl I. čís. 348.)

Na den Nanebevstoupení.

Zaplesejte. (Kancionál. Díl I. čís. 270.)

Svatodušní.

Sekvence: Přijď ó Duchu. (Kancionál. Díl I. čís. 278.)

Na den Nejsv. Trojice Boží.

Bože věčný. (Kancionál. Díl II. čís. 730.)

Na den Božího Těla.

Zaplesejte, po pozdvihování; (Kancionál. Díl I. čís. 305.) ku konci jako na počátku.

Obecné.

Kancionál sv.-Janský.

Na den posvěcení chrámu Páně.

Místo toto. (Kancionál. Díl II. čís. 767.)

Po pozdvihování. (Kancionál. Díl II. č. 766.)

Mariánské.

Radostí se. („Rorate“ závěrka.)

O chráme.

Již Pánu. (Kancionál. Díl II. čís. 474.)

Zdrávas. Na den Navštív. (Díl II. čís. 469.)

Též z nešpor mariánských z kancionálu.

Veselme se (závěrka pozdv.). (Kancionál. Díl II. čís. 471.)

Maria, Matko. (Kancionál. Díl II. čís. 469.)

Ó Maria. (Kancionál. Díl I. čís. 364.)

O sv. kříži:

Nám již jako postní druhá.

O svatých.

K trůnu. (Kancionál. Díl I. čís. 367.)

Ó Bože mocný jako „Sacris solem“.

Přetěžké viny. (Kancionál. Díl I. čís. 365.)

Dobrořečme Pánu. (Kancionál. Díl II. čís. 493.)

K stánku — na den sv. Václava. (Kancionál. Díl I. čís. 296.)

Dnes všickni — na den Všech Sv. (Kancionál. Díl II. čís. 603.)

Za mrtvé.

Odpočinutí (Kancionál. Díl II. čís. 814.)

Rač se Bože. (Kancionál. Díl II. čís. 815.)

Příležitostné.

Tam kde strmí (za sv. Otce).

Zachovej nám. (Kancionál. Díl II. čís. 775.)

Bože rač se smilovati (při oddavkách). Jako obecná druhá.

Ku kázání.

Otče náš milý Pane. (Kancionál. Díl I. č. 369.)

Pochválen. (Kancionál. Díl I. čís. 373.)

Ó Bože pouhé. (Kancionál. Díl I. čís. 374.)

Při požehnání s N. S. O.

Pange lingua. (Kancionál. Díl I. čís. 303.)
Hospodine pomiluj. (Kancionál. Díl II. č. 623.)
Svatý Bože. (Kancionál. Díl II. 624.)
Stvořitel, jako píseň nešporní.
Rok nový. (Kancionál. Díl I. čís. 135.)
Hledají.
Pro své.
Vstal z mrtvých. (Kancionál. Díl I. čís. 232.)
Svatý. (Kancionál. Díl I. čís. 337.)
Vítej. (Kancionál. Díl. I. čís. 315.)
Skrytý Bože. (Kancionál. Díl I. čís. 339.)
O Beránku. (Kancionál. Díl I. čís. 342.)
Poklekni na kolena. (Kancionál. Díl I. č. 335.)
Na kolena.

Pohřební.

S Bohem. (Kancionál. Díl II. čís. 795.)
Rychle mizí. (Kancionál. Díl II. čís. 796.)
Hle tu opadala. (Kancionál. Díl II. čís. 798.)
Konám posl. (Kancionál. Díl II. čís. 800.)
Musí. (Kancionál. Díl II. čís. 803.)
Není. (Kancionál. Díl II. čís. 806.)
Četných. (Kancionál. Díl II. čís. 809.)
Rozžehnejme. (Kancionál. Díl II. čís. 813.)
Nechte dítek. (Kancionál. Díl II. čís. 793.)
Nic neželte. (Kancionál. Díl II. čís. 792.)

Při vzkříšení.

Vstalt jest této chvíle. (Kancionál. Díl. I.
čí. 222.)

Bože Tebe chválíme. (Kancionál. Díl II. č. 639.)

Vesel se. (Kancionál. Díl I. čís. 225.)

Nápěvy nešporní z kancionálu.

Dodatek.

Píseň ke mši svaté.

1. Bože před Tvou velebností - na kolena padáme; - zapal v srdcích svou milostí - oheň lásky, žádáme; - bychom Tebe milovali, - jak v nebesích andělé, - oběť Ti obětovali - podle Tvé svaté vůle.

2. Sláva budiž na výsosti! - Čest a díky vzdáváme, - ó Bože, Tvé velebnosti, dej nám pokoj, žádáme. - Ó Ježíši, kterýž snímáš - tohoto světa viny, - k sobě do nebe přiveď nás - skrz své předražené rány.

3. Boží slovo ukazuje - do věčné slávy cestu; - kdo je slyší a splňuje - chvátá k Božímu městu. - Sprav, Ježíši, svou milostí, - abychom vždy plnili - slovo Boží s ochotností - a Tobě se líbili.

4. V jednoho Boha věříme, - Otce všemohoucího, - stvořitele nebe, země, - i v Krista syna jeho. - Duchem svatým počatého, - z panny narozeného, - pro nás na svět poslaného, - v božství Otci rovného.

5. Přijmiž tu oběť, ó Pane, - skrze ruce duchovní, - kterouž nyní podáváme - a kteráž se promění - v tělo a krev syna Tvého, -

jak on v pravdě vyjevil, - když tuto oběť nového - zákona ustanovil.

6. Svatý, svatý, Bůh náš svatý, - jenž jest Sabaoth nazván, - Otec i Syn i Duch svatý - od věčnosti mocný pán. - Plná jsou, Bože, nebesa - i zem Tvé velebnosti; - Hosanna Ti všecko plesá, - tys hoden vši slavnosti.

7. Serafini lásky plní - dolů s nebe sestupujte; - Boha svého s námi nyní - v Svátosti zvelebujte; - požehnaný, jenž přichází - v jmenu Páně Syn Boží, - od něhož milost pochází - tomu, kdo se poníží.

8. Ó Ježíši, nejsem hoden, - bys ráčil přijít ke mně; však nicméně, jen rci slovem - a jistě uzdravíš mne. - V Tebe věřím, v Tebe doufám, - Tebe nejvýš miluji, - že jsem zhřešil oplakávám - a srdečně lituji.

9. Ty k své lásce mne vzbuzuješ, - ó Ježíši nejsladší, - a srdce mé rozpaluješ, - ó poklade nejdražší! Když se mně v svátosti dáváš, - přebývat u mne žádáš; hříšný jsem a předc mne rád máš, kajícímu nebe dáš.

10. Bože, požehnej nás všechny, - bychom v lásce trvali. - Tvou milostí chleb andělský - vždy hojně přijímali; ať jsme živi k Tvé cti, chvále, - k Tvému vychvalování; - dej nám zdraví při tom stále a věčné požehnání. Amen.

---

1. Před Tebou se klaníme, Bože na výsosti! - vstup před Tvůj trůn, prosíme, - náš zpěv s líbezností; - když dle zákona Tvého - oběť Ti věnujem; dejž, ať při ní z vroucího - srdce prozpěvujem.

2. Sláva Tobě s anděly, - ó Bože, zpíváme, - a pokoj s nepřátely - upřímně žádáme; - buď chvála, čest s vděčností - Tobě; nebes králi, - že jsme Tvé velebnosti - velikost poznali.

3. Sám Kristus nám učení - dal evangelické, - onoť jest utvrzení - víry katolické; - protož kdo je vyznává, - tenť nemůže zblouditi; - co Bůh k poznání dává, - musí pravda býti.

4. Věřím v jednoho Boha, - Otce všemocného, - skrz nějž zem i obloha - pošly jsou z ničeho; - věřím i v Syna jeho - jednorozeného, - s ním spolupodstatného, - Ježíš nazvaného.

5. Pevně též v Boha Ducha, - v jednu Církev věřím; a kdo jí neposlouchá, - za pohana držím. Všech svatých obcování - s jedním křtem vyznávám, - život po z mrtvých vstání - věčný očekávám.

6. Přijmi z ruk svého sluhy, - všemohoucí Pane, - dary za naše dluhy - Tobě věnované; - ač jsou jen chleba, vína - prostičká podstata, - však budou Tvého Syna - tělo a krev svatá.

7. Vzhůru své srdce, vzhůru - k Bohu pozdvihujme, - a při andělském kůru - „Svatý“ prozpěvujme; - neb plna jsou nebesa - jeho velebností, - jemuž i země plesá - nábožnou radostí.

8. Ó zázračné tajemství! - Bůh jest sstoupil s nebe, - a pro nás člověčenství - oblekl na sebe;   zas nové divy činí, - an před naší tváří   chléb, víno v Sebe nyní - mění na oltáři.

9. Věrné duše, plesejte - svatou veselostí; - Kristu poklonu vzdejte - v té divné Svátosti; - chléb s sebe sstupující - zde se pro nás láme, - život nám dávající - požívati máme.

10. Po šťastném dokonání - té svaté oběti - vztáhniž ku požehnání - ruce na své děti; - přivlastní cenu její - živým i zemřelým, - všem, jenž nouzi trpějí, - mdlým i osiřelým. — Amen.

Obsah

abecedním pořádkem podle věcí, osob a posvátných dob.

	Str.
Advent	41
Adventní píseň I.	42
" " II.	44
" " III. .	46
" " IV.	47
Adventní neděle III. a IV.	49
Anděl	. 174
Andělská mše svatá .	. 174
Andělův strážných den	. 173
Apoštolův den .	. 170
Asperges .	. 228
Bílá neděle . . .	. 122
Bílá sobota ráno .	. 98
" " večer	. 233
Břimování	32
Bolestné P. Marie (píseň) .	. 74
Boží Tělo; mše svatá .	. 130
" " průvod .	. 243
Božské ctnosti . . .	. 26
Cyrill a Methoděj	. 171
Čas po sv. Duchu .	. 132
Ctvrtek po klekání .	. 305
" zelený ráno	. 84
" " večer .	. 308
Devítník viz „neděle“.	
Díků činění slavné . . .	. 251
Duše v očištění; píseň I.	. 177
" " II.	. 178
" " průvod .	. 251
" " litanie	. 304

	Str.
Hromnice	151
Hymna za sv. Otce .	180
" národní . . .	81
Chválozpěv P. Marie .	114
" Zachariáše	212
Jana Miláčka Páně	56
" Nepom. . . .	168
Jména Pána Ježíše .	59
" Panny Marie .	162
Kázání, píseň před ním	183
" " po něm	184
Konfiteor	71
Kvatember	63, 308
Květná neděle	78
Kříž (píseň)	94
Kříže líbání	98
" nalezení a povýšení	168
Křížoví dnové; mše sv. .	123
" " průvod	243
Líbání kříže	98
Litanie k Pánu Ježíši	269
" loretánské	280
" o Všech Svatých delší .	289
" " " kratší	105
" za mrtvé	304
Lítost	27
Májová píseň mešní	156
Manželství; udělování svátosti	37
" " píseň mešní	182
Marek svatý viz „Křížové dny“.	
Marie Panny Jména	162
" " nanebevzetí	119
" " narození	162
" " navštívení	158
" " obecná píseň	166
" " očistování	151
" " početí	149
" " ružencové	166

	Str.
Marie Panny zvěstování	. 156
Mladátka	56
Modlitba ve všeob. potřebách	. 305
Modlitby mešní	9
" před sv. přijímáním	22, 29
" po sv. přijímání .	30
" při sv. biřmování	32
" " zaopatřování nemocných	32
" " umírání	36
" " při úvodu matky	36
" zpovědní	28
Mrtví viz „Duše“.	
Nanebevstoupení Páně	. 123
Narození Páně viz „vánoce“.	
Neděle adventní viz „advent“.	
" devítník	61
" I. a II. po devítníku	63
" květná	78
" provodní či bílá	. 122
" růžencová	. 166
" smrtná	77
Nešpory vánoční	. 255
" na den Zjev. Páně .	. 262
" velikonoční	. 266
" svatodušní	. 267
" mnohých jiných svátků	. 269
" latinské	. 269
Nový rok; píseň mešní	57
Obecné písně mešní	. 132
Obřezání Páně viz „Nový rok“.	
Oddavky viz „Manželství“.	
Odpolední pobožnost adventní .	. 269
" " vánoční	. 273
" " v den Zjev. Páně .	. 274
" " v den Jména P. J.	. 274
" " v čas devítníkový .	. 275
" " v čas postní	. 275

	Str.
Odpolední pobožnost v neděli smrtelnou a	
květnou	276
v pátky postní	276
velikonoční	277
na den Nanebevstoupení	277
svatodušní	277
v den nejsvětější Trojice	
Boží	278, 330
v den Božího Těla	278
neděle po sv. Duchu	278
v den posvěcení chrámu	
Páně	279
MARIÁNSKÁ	280
o početí P. M.	283
o očišťování P. M.	284
o zvěstování P. M.	285
o sedmi bolestech P. M.	285
při májové pobožnosti	286
o navštívení P. M.	286
o nanebevzetí P. M.	287
o narození P. M.	287
o Jméně P. M.	287
o Mateřství P. M.	289
o ochraně P. M.	289
o SVATÝCH vůbec	289
o sv. apoštolech	298
o mučeníku	299
o více mučenicích	299
o sv. biskupu	299
o sv. vyznávači	300
o svaté některé	300
na některé svátky zvláštní	301
o sv. Josefu	301
o sv. Janu Nep.	301
o sv. Janu Křtit.	301
o sv. Cyrillu a Meth.	301
o sv. Václava	301
na den Všech Svatých	302

	Str.
Odpolední pobožnost o sv. andělich	302
" " o sv. Kříži	302
" " o Proměnění Páně	303
" " o sv. patronech českých	303
" " v potřebách zvláštních	307
Otce svatého vyvolení	180
Pátek obyčejný	305
Pátek po popelci	69
" " 1. neděli postní	71
" " 2. " " " " " " " " "	72
" " 3. " " " " " " " "	72
" " 4. " " " " " " " "	73
" " 5. " " " " " " " "	74
" Veliký ráno	88
" " večer	308
Pohřeb	197
" dítěte; píseň i obřad	218
" dospělého; obřad	202
Pohřební písně dospělých	197—201
Pokropení lidu	228
Pondělí masopustní	63
Popelec	64
Poslední pomazání	33
Postní píseň I.	67
" " II.	69
" " III.	74
" " IV.	75
Posvěcení chrámu	143
Požehnání s Nejsv. Svátostí v monstranci:	
píseň Pange lingua	184
" Zvěstuj Těla	186
" Hospodine pomiluj	187
" Svatý Bože	187
Požehnání s Nejsv. Svátostí v ciborium:	
píseň vánoční	187
" na nový rok	188
" zjevení Páně	188
" postní	189

	Str.
Požehnání s Nejsv. Svátostí v ciborium :	
píseň velkonoční .	. 189
" svatodušní	. 190
" na den nejsv. Trojice .	. 190
" nedělní	. 190
písně obecné	. 191—194
Procesí viz Marek sv.; Boží Tělo; Kříž. dni.	
" na hřbitov .	. 251
" jakékoliv .	. 252
Rorate viz „Advent“.	
Růženec	. 288
Salve Regina	. 216
Sekvence velkonoční	. 117
Sobota bílá viz „Bílá sobota“.	
" svatodušní	. — . . 125
Soboty velikonoční .	. 121
Svatý kterýkoliv .	. 170
Svěcení a žehnání	. 231
" kněžstva	. 308
Štědrý den ráno .	49
" " v noci	 308
Te Deum	250—238
Úterý masopustní .	 63
Vánoce; písně mešní	. 50, 53, 54
" jitřní	. 308
Velkonoce	. 116
Velkonoční soboty	. 121
Veliký pátek, ráno .	88
" " večer	. 308
Všech Svatých .	. 176
Vzkříšení	. 233
Vzývání Ducha svatého .	. 251
Zjevení Páně	58
Zelený čtvrtek viz „Čtvrtek.“	
Zdrávas Královno	. 216
Žalm 116. .	. 112
" 129. .	. 202
" 50. .	. 205

	Str.
Žalm 112. .	. 218
„ 23. .	. 220
„ 148. .	. 224
„ 97. . . .	. 275
Žalmy nešporní	. 255, 262.

Oprava omylu na str. 278.

Modlitba: Všemohoucí, věčný Bože, jenž jsi služebníkům svým popřál vyznáváním pravé víry věčné Trojice slávu poznávati; dejž prosíme, abychom toutéž věrou proti všem protivěnstvím chráněni byli. Skrze Pána...

Ostatní menší omyly buďtež dobrotivě prominuty.

